

Son Aboedi hoafi Son ai sürü papimarandi

Yangiri ni ngombo Hoafi ra nindou bomefeyo

¹ Horombo hondü God ai hifi nda nafikoate-yuambe Hoafi nda megoro. Hoafi ra ai Godindi fikimi megoro asu God-ane.

² Horombo hondü Hoafi ra Godindi fikimi megoroane.

³ God ai Hoafi raninambo mungu moatükuni ra nafimarandi, nga moai ngorü-moatükuni ngorü nafi süngure tüküfeyo.

⁴ Hoafi ra yangiri ni ngombo nimindühane asu yangiri ni ngombo ra nindou-yafe si-ane.

⁵ Si ra nimbirana hambo si asagado, nga nimbirana hambo gabudeandi.

⁶ Nindou mam God ai koamarheira mahu. Ahandi nduri Son-ani.

⁷ Nindou ranaheimbo si ranahambo anihondumbo hoafombohünda mahu. Nindou mungu ai hoafi ra hamboriyei hehi anihondumbo-mbirihinda yehuenüngu mahu.

⁸ Son ra si ranyupoani, nga si ranahambo anihondumbo hoafiyu-randeimbi yangiri-ani.

⁹ Si ndanana si hond-ane asu ai hifi ndanihu tüküfe haya asu nindou munquambo si boakifoare arandi.

¹⁰ Nga Hoafi ranai hifi ndanihu megoro. Hoafi raninambo God ai hifi nda nafimarandi,

nga asu nindou hifi ndanihü aniboadei ranai moai ahambo fifirihori.

¹¹ Ai ahandi ngoafi hondüna hu, nga asu nindou ahandi ngoafihündi ai moai ahambo fihirihorimindei.

¹² Nga didiyei ahambo anihondumbo-rihorühi fihimariorambo asu ai aheimbo kamafoare-andüra ai Godindi nimori tükümehindi.

¹³ Moai hifinindi moatükunnambo Godindi nimorimboyahi tüküyahindi sibir boagiri ramehindi nou. Wani, nga God ai ahandi hohoanimo süngu ahandi nimorimboyahi marihündi.

¹⁴ Hoafi ra nindoumbofe tüküfe mburamboyo asu sifehi mbusümo manünguwa ai ndüri adükarümbi ra hoeimarihuri. Ndüri adükarümbi ra Godindi nimori mam yangiri ranahandane. Ai afindi hipoambore-randeimb-ani asu sifehimbo Godimbo afindi moatükuni anihondumbo nafuimaramuni.

¹⁵ Son ai ahambo anihondumbo hoafimayu. Ai puküna hoafiyundürühi yahuya, “Ro nindou ndanahamboyahi hoafimayahandüri, ‘Ro boatei tükündaheanda ai wandi süngu tükündüfimbui, nga aiana adükari safi ngasündeandireimb-ani. Nimboe ai boateifi manünguwa ro tükümeheandane,’ ” mehu.

¹⁶ Ahandi afindi hipoambofe rani-süngu sifehimbo afindiimbo aboedi-aboedireamuni arandi.

¹⁷ Mosesindi war sünguyo ahinümbi hohoanimo tüküme feyo, nga hipoambofe hohoanimo asu anihondumbofe hohoanimo ra Sisas Kraisindi sünguyo tüküme feyo.

¹⁸ Moai nindou mam ai-amboani God hoeiriri,

nga Godindi nimori mami Afindandi fikimi nungumbü ai God-ani asu ai yangiriyu Godimbo hoeiriri haya sihefimbo nafuimaramuni.

Son ai ro nindou God koamafoariri-yahipoani mehu

(Matyu 3:1-12; Mak 1:1-8; Ruk 3:1-18)

¹⁹ Suda bogori ai Godimbo sihou-rundeimbi bidifiri Rifai sirihündi babidimbo koamari-houpura Serusarem hiningiru houmbo kosimo Son sowahi tüküyafu düduyafundowohü yahomoya, “Se didiyafa?” mehomondamboyu.

²⁰ Raniyu asu Son ai moai diboreandi, nga weindahi anihondumbo hoafiyuhi yahuya, “Roana Nindou God koamafoariri Krai ranayahipoani, nga wani,” mehu.

²¹ Raniyomo asu simbori hoafiyomondowohü yahomoya, “Asu se didiyafa? Asu se Erasayafi?” mehomondamboyu. Asu Son ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Wani, roana ranayahipoani.” Asükaiyomo düduyafundowohü yahomoya, “Ro Godindi hoafi hoafiyurandeimbi hifandarihuri, se raniyafi?” Asükaiyu ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, “Wani, roana ranayahipoani,” mehupuri.

²² Raniyomo asu ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Asu se didiyafi nimora? Se yihoefimbo hoafiyafan-animbo asu ro hoafi ra nindou yihoefimbo koamari-houmuni ahamumbo sowana semindi homboanefi. Se sihafimbo nungumambisafa?” mehomo.

²³ Raniyu asu Son ai ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, “Ro rananahi: Nindou

mami ahandi yasimondi nimi wohi furikoate-yowohü mihgiyohü yahoya, ‘Bogorindi nafi aboedi nafindihehindi,’ meho, nga ro rananahi,” mehu. Horombo hoafi nda Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Aisaia rareamboyu yahurai bukambe hoafimayu.

²⁴ Farisi aiyomo nindou hoafi sowandümo homo-randeimbi ahamumbo koamari-houpura makosomo.

²⁵ Nindou ranai Sonimbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Asu se Kraisyafipoani, Erasayafipoani, Godindi hoafi hoafiyu-randeimbiyafipoani, nga asu nimboefi se hundürürandüri maranda?” mehomondamboyu.

²⁶ Raniyu asu simbori Son ai hoafiyupurühi yahuya, “Roana hoenambo yangir-ane hundürühi arihandi, nga sihamundi mbusümo nindou mami anüngu, nga asu seana moai nindou ranahambo fifirihori.

²⁷ Ro boatei weindahi ratüpurüya arihandi, nga nindou ranai animbo süngunambo weindahi rande ratüpuründümbui. Nga asu roana nindou aboedi hamindiyahipoani ahandi su wofi himondimaramüdu ra fufurihefembohünda,” mehu.

²⁸ Hoafi nda Betani ngoafihü Sodar hoe gogoanini tüküme feyoane. Asu hifi ranihüyo Son ai nimorehi nindowenihü aheimbo hundürümarandüri.

Sisas ai Godindi sipsip nimor-ani

²⁹ Ngorü sihi Son ai himboyuwane Sisas ahambo sowana masünuwa hoeirirühi yahuya,

“Godindî sipsip nîmorî asüfu ra hoeirîhorî. Ranahandî süngu-anîmbo God ai nîmorehî nindowenihî-yafe hohoanîmo moaruwai ranahambo amboawi mbüsümbui.

³⁰ Nindou ranahamboyahî ro sîheimbo hoafîyahandürühî, ‘Nindou ai ro nîmboahanî wandî süngu düdümbui. Nindou ai adükari bogor-ani, nga roana ai nahurayahîpoani,’ masahandürî. Nga asu ro nîngokoate-yahambe ai manüngu.

³¹ Asu ro moai fifirîhinî, nga nindou ra didîmbei, nga asu Israerîhündî ai ahambo fifirîmbîrîhora sahehea sinî hundürümarihandürî,” mehu.

³² Son ai yare hoafîyundürühî yahuya, “Ro hoeirîheandani Yifiafî Aboedî wupufu nahurai sünambeahindî kosi ahandîwamî pühîyo mamaro.

³³ Awi ro moai nindou ranahambo fifirîhinî, nga God aiyu wambo hoe-nambo hundürümbîrandüra yehuenüngu koarîhendîrühî yahuya, ‘Se hoeindowandani Yifiafî Aboedî kodî nindou ranahandîwamî nîmandoanî ana, asu ai-anîmbo aheimbo Yifiafî Aboedînambo hundüründandürîmbui,’ mehu.

³⁴ Yifiafî Aboedî ahandîwamî kosi mamaro ra hoeimarîheandî asu anîhondümboanahî hoafayahî nindou nda Godindî nîmor-ani,” mehu.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi kamafoareapurî

³⁵⁻³⁶ Ngorü si Son ai asükai ranîhü ahambo süngurînerî-rînandeimbi babîdîmbo nüngumbo Sisasîmbo hoeirirane mahuamboyu, asu Son

ai hoafiyuhî yahuya, ‘Se hoeirîne. Ndanani Godîndî sipsip nîmorayu.’

³⁷ Son ai ra-mehuamboyafanî asu hîmborîyafanî hena ai Sisasîndî süngu mahafanî.

³⁸ Ranîyu asu Sisas ai hîhîrîfi hoeireapîrane ahandî süngu mahafandamboyu hoafiyupîrühî yahuya, “Se nînî kokomboyafana?” mehupîramboyafanî, asu sîmborî hoafiyafîndowohü safanea, “Rabai, se nahiyafî nîmbafî aranda?” (Ndürî ‘Rabai’ ahandî nîmîndî ra yamunde-randeimb-ane.)

³⁹ Sisas ai hoafiyupîrühî yahuya, “Sühüfanî naha hoeirîne,” mehupîramboyafanî. Asu ai hüfanî worî nîmarümbî ra hoeirîne hena, asu ranî sihî ai-dîbo mamarîfanî ra ndeara nîmbambeyo.

⁴⁰ Nindou yimbu ranai Sonîndî hoafî hîmborîyafanî hena Sisasîndî süngu mahafandî ahafandî ndürî ra ŋgorü ana Andru, Saimon Pitandî akîdiyü.

⁴¹ Ai hu, ahandî amonjo Saimon kokorürî hoeirîrî haya hoafiyundühî yahuya, “Ro Mesaia hoeimarîhurî,” mehu. (Ndürî Mesaia ra Grik hoafînambo Krais-ani.)

⁴² Ranîyu Andru ai Saimonîmbo serümündî Sisas sowana mahüfu-amboyu, asu Sisas ai Saimonîmbo hübudurürühî hoafiyundühî yahuya, “Seana Sonîndî nîmorî Saimon-anafî, ŋga sîhafî ndürî ana Sifasî-mbeyowamboane,” mehu. (Ndürî Sifas ranana nîmoei-ane.)

Sisas ai Firip Natanierîmbo fihîmarapîmündu

43 Ngorü si Sisas ai Garirinambo hafombo yahuhaya nîmarumbo, Firipimbo hoeirirühi hoafiyundühi yahuya, “Se mborai wandi süngu,” mehundo.

44 Firip, Betsaidahündi Andru, Pita-babidimbo mamî ngoafihünd-ani.

45 Ranîyu asu Firip ai Natanierimbo kokorüri hoeiriri haya hoafiyundühi yahuya, “Horombo Moses ai ahinümbi hoafi sürü papirandühi nindou kudümbui mehu ra fifiro. Asu Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbî amboani ai mamî yahurai sürü papimarundi ranahambo hoeimarîhori. Nindou ranana Sisas-ani Sosepindi nîmorî Nasaretihündi,” mehuamboyu.

46 Asu Natanier ai Firipimbo düdufindühü yahuya, “Asu Nasaret ngoafihü ra aboedi moatükunî tükümandifeyo rane?” mehuamboyu. Asu Firip ai simborî hoafiyundühi yahuya, “Naha se sühüfi hoeirosi,” mehu.

47 Sisas ai Natanierimbo hoeirirani mahüfuamboyu hoafiyuhî yahuya, “Nindou ndanana Israerihündi hond-ani, nga aiana anihondumbo yangiri hoafiyu-randeimbani,” mehu.

48 Ranîyu asu Natanier ai Sisasimbo düdufindühî yahuya, “Se wambo nünguro fifirowandiriimboyafa?” mehundu-amboyu. Asu Sisas ai simborî hoafiyundühi yahuya, “Firip wambo fifirife hoafikoate-yuambe süfuri afümambe manimbafa hoeimarîheanîni,” mehu.

49 Ranîyu asu Natanier ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbî, seana Godindi nîmor-anafi! Seana Israerihündi-yafe adükari bogor-anafi!” mehundo-amboyu.

50 Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Ro sihambo süfuri afümambe hoeimarheanini masahi ranimboanafi anihondumbo-arowandiri? Nga awi sünguna se afindi moatükuni ranahambo ngasündeandeimbi tükündifeyoani hoeindowamboyafi,” mehu.

51 Asükaiyu hoafiyuhi yahuya, “Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafayahapuri: Süngunambo ana sünü sübüdühoehü sünambeahindi nendi ai Nindou Hondündiwami gafomo kodomo ndundan hoeindumboemo,” mehu.

2

Sisas ai boatei hepünifeimbi moatükuni ratüpurimayu

1 Yimbu nimbiyomo houmbo nindowenihingorü ai Gariri hifambe Kena ngoafihü nimorehi masemüdu.

2 Raniyo Sisasimbo asu ahambo süngururürundeimbi babidimbo ahamumbo amboani nimorehi semindi sesesi ranambe didimo masei.

3 Rani-simboani wain hoe ra muṅgu masimindeiamboyo, asu Sisasindi hondi ai nimorimbo hoafiyondowohü yahoya, “Nindou ai wain hoe muṅgurihimboanei,” mehindowamboyu.

4 Asu simbori yare hoafiyundühi yahuya, “Me, nimboe se wambo rani-moatükunimbo hoafayafa? Ndanana sihei siane, nga awi ro ranimbofembo si ra yohoyopani.”

5 Ra-mehuamboyo asu hondi ai wori aharambüriñdi ratüpuriyomo-rundeimbi ahamumbo hoafiyopurühi yahoya, “Sisas ai

nini-moatükunimboyo refembo hoafinduanî ra-süngundundî,” meho.

⁶ Ngoafi ranihü nimoei hipiri 6 afindi hoe hafo tüküfe-randeimbi Suda ai fi aboediferambo hundürüyorambohünda burimayo.

⁷ Ranïyu Sisas ai ratüpuriyomo-rundeimbi ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se hipiri ranambe hoe fuibidi-houndi,” mehuamboemo. Asu ai hipiri ranamboe hoe fuibidihoumbo tüküru-tüküru-marundi.

⁸ Ranïyu asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se hoe ra nimoamonindi kaboandundüh-animbo nindou sesi kanimbo ehü ahambo sowanambo ndowandümo ngomo,” mehuamboyo asu ai rasüngumarundi.

⁹ Nindou sesi kanimareandi ai hoe ra apire hoeireandane, asu wain hoe apimayowamboyo, ai moai fifireandi dagüdambombai wain hoe ra. Nga ratüpuriyomo-rundeimbi ai-yangiriyo hoe mafuindümo fondi ra fifimarundi. Ranïyu asu nindou sesi kanire-randeimbi-mayu ranai nindou nimorehi semindimbo-mayu ranahambo mborai mehundo.

¹⁰ Ai hoafiyundowohü yahuya, “Ndani-ndani hoafühi ana nindou wain hoe aboedi boatei simindei mburühümboanei, asu süngunamboane moaruwai ra simindei arihündi. Nga asu seana aboedi safi ra kikihandifi nimarifi mburamboyafi hapondani randi sowandifi masinifi,” mehu.

¹¹ Sisas ai Gariri hifambe Kena ngoafihü boatei hapünifeimbi moatükunî ramareandi. Ai ahandi adükari nginindi ra nafuimayuwamboyo asu ahambo süngururü-rundeimbi

ai ahambo an+hondümbö-marüwuri.

¹² Ran+yo asu Sisas ai ahandi hondi, akohoandi asu süngururü-rundeimbi babidimbo Kena ngoafi hiniñgirihi hehi Kaperneam ngoafina hei ran+hü yahunümbi si man+mboei.

Nindou ai Godindi worambe kaki semindimbo ratüpurimemonda Sisas ai hemafoareapuri

(Matyu 21:12-13; Mak 11:15-17; Ruk 19:45-46)

¹³ God ai Israerimbo Isip+hündi aboedambo-mareandüri ran adükari si Pasofa wara ra ndeara akimi tifimareandamboyu asu Sisas ai Serusarem ngoafina mahafu.

¹⁴ Hafu tüküfi haya Godindi worambe kefuai hu hoeireandane, nindou ai burmakau, sipsip, ndu pemiyomonda asu kaki siseru sabupuri rundühi mamarimonda hoeimareapuri.

¹⁵ Ran+yu wofi hoandari nafirihai semündü haya ran+nambo ahamumbo burmakau, sipsip, ndu napo ra kameihi bukuri-foareapurühiyu, asu nindou kaki siseruründühi mamarimo ahamundi kaki ra buburamündi pütifihiyu fondi ra hihire amoahimareandi.

¹⁶ Ran+yu asükaiyu nindou ndu kakifihisauründühi maningomo ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, "Napo ra fufuründümo houmbo moanewana ñgorügoanini homo. Asu se wandi Apendi wori ndanambe maket worimborihi hehi pemiyei asu kakifihimbo seihü arihünda?" mehuamboemo.

¹⁷ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi Baibor-ambe mapenigo ra hohoanmomemo, 'Ro shafi wori aboedi mbifondarowa sahehea ranimboanahi afindi tinirifoayah,' meho.

18 Asu Suda ai Sisasimbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Se ninî hepünifeimbi moatükunî ramandowandî yihoeimbo worî ranambeahindî hemoafoarowamunî ra nginînd-ani yaho nafuimbohündambo?” mehomondamboyu.

19 Asu Sisas ai simborî hoafiyupurühî yahuya, “Ro sihamumbo hoafayahî, Godindî worî nda birîboadundanî asu ro asükainda ngimî sinambo yangirî worimbondî-hamboyahî,” mehuamboemo.

20 Raniyomo asu Suda ai hoafiyomondühî yahomoya, “Nindou ai worî nda 46 himbanî worimboamarund-ane asu se ngimî sihî yangirî asükainda worimbondîhî munğundîheamboyahî asafî?” mehomondamboyu.

21 Sisas ai ahandî fimboyu Godindî worî süngunambore kafaore hoafimayu.

22 Raniyo Sisasimbo God ai honğumbeahindî botîriri simboani ahambo süngururü-rundeimbi ai horombo ahandî fimbo hoafimayu ra ngusüfoambe pumarîndümo. Raniyo horombo Sisas hoafimayuyo Godindî bukambe sürü papîmarundî raniyo ra anîhondumbo-marundî.

Sisas ai munğumbo nindouyei hohoanimo fîfîreandî

23 Sisas ai Suda-yafe adükari si Pasofa ranahambohünda Serusarem ngoafihü mamaru. Raniyo nindou afindî ranai Sisas hepünifeimbi moatükunî ramareandî ra hoeirîhi hehi anîhondumbo-marîhindî.

24 Nga asu Sisas ai nindou ranahei hohoanimo ra fifire hayambo-wambo moai anihondümbo-rearü.

25 Asu nindou amuri ai Sisasimbo nindouyei hohoanimo ranahambo nafuiyondürühi hoafiyondopoani, nga ai ahei ngusüfoambe hohoanimo ra munquambo fifireamboani.

3

Sisas ai Nikodemus-dibo wataporimefani

1 Nindou mamı Farisi-ambeahındı manıngu ahandı ndürı Nikodemus ai Suda-yafe bogoriyu.

2 Asu mamı nımbokoanı Nikodemus ai Sisas sowahı hu tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbi, Ro fıfıri-hunınımboanefı, seana nindou yamundo-randeimbi God koamarıhenın-anafı. Nindou ngorü ai-amboanı nğiri hepünifeimbi moatükunı se Godındı nğinındınambo rawarowandı ra randeandı,” mehuamboyu.

3 Asu Sisas ai simborı hoafiyundühi yahuya, “Ro sıhambo anihondümboanahı hoafehanını: Nindou ai simborı tüküfekoate-ayu ana, ai nğiri God hıfandarandı ranambe ngu,” mehu.

4 Nikodemus ai simborı hoafiyundühi yahuya, “Asu nindou adükarihündı ra nıngunde hondı ai wakındırımındoanı asu nımorı akıdou nahuarai tükümandıfia? Asu nğiri nindou ai hondandı furambe daguduwanı asükai wakındırımındo,” mehuamboyu.

5 Asükai Sisas ai Nikodemusımbı hoafiyundühi yahuya, “Nindou ai Yıfıafı Aboedınambo asu hoenamı simborı tükümbüfiyu-wamboane.

Refekoate-ayu ana, ŋgiri God hifandarandi ranambe gafu.

⁶ Nindoundi fi ranana ahandi hondafindi-yafe findambo tükümeŋyuan, ŋga ahandi yifiafi ranana Yifiafi Aboedindi ŋginindinambo tükümeŋyoane.

⁷ Ro hoafi-yahühi se simbori tükündahindi masahi hoafi ranambo se ŋgiri hepünafoandühi afindi hohoanimondafi,” mehu.

⁸ Weri ranai ai hohoanimomayo süngu weriyo hoarandi. Asu se weri fiŋhoasi rani-yanŋir-ane himborayafi, ŋga nini-nafi tüküfe hayamboyo asu nini-nafiyo aho ra moai fiŋrowandi. Asu nindou Yifiafi Aboedinambo simbori tükehindi amboani mamı yahurai-ane,” mehu.

⁹ Asu Nikodemus ai Sisasimbo düdufindühi yahuya, “Asu se hoafimayafi nda nüngu-nahurai tükümandifea?” mehindowamboyo.

¹⁰ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Seana Israeri-yafe yamundo-randeimb-anafi, ŋga asu seana awi moai fiŋrowandiyo?”

¹¹ Ro sihambo anihondümboanahi hoafayanini, Ro nini-moatükuniyo fiŋirimarihundi ranane wataporimborihu arihundi. Asu ro nini-moatükuniyo hoeimarihundi ranane wataporimbo-arihundi. Ŋga hoafi ro wataporimbo-arihundi ranahambo se sahümündi daboadanambo-arihindi.

¹² Ro siheimbo hifi ndanihündambo wataporimbo-marihandüri, ŋga asu moai se wambo anihondümbo-rihindiri. Asu ro sünambeahindi moatükunimbo wataporindahani ra nüngundühi anihondümbo-ndihindühi fiŋirimandihia?

13 Moai nindou ŋgorü hifi ndanihündambo ana sünambe hafu, ŋga Nindou Hondü sünambeahindi makusu ai yangriyu asukai mahafu.

14 Sapo horombo Moses ai amoasiri nimi wohi furikoate-reandühi semündü nimoamo botimareandi. Asu mamih yahurai-animbo Nindou Hondumbo amboani semündü nimoamo botifiamboani.

15 Rananimbo nindou ahambo anihondumbo-arihori ranai yangri koadürumbo-koadürumbo niŋgo ra mbisahümüdi-amboane.

16 God ai nimori mamübiyu hayamboyu nimorehi nindowenihihifi ndanihü aniboadei ranaheimbo ŋgusüfo pareandürühiyu asu ahandi nimori mamih ra hifina koamarisherü. Nindou muŋgu didiyei ahambo anihondumbo-arihori ai ŋgiri awandihendi, ŋga koadürumbo-koadürumbo nimboeimboyei.

17 God ai ahandi nimori hifina koamarisherü ra ai kosi nindou yibobore-randeimbi nahurai hifihüdi nindouyei hohoanimo yibobofemboyupoani. Ŋga rananimbo muŋguambo hifihüdi nindou ai ahandi süngu aboedambo-mbeahinda yahu hayamboyu koamarheira makusu.

18 Nindou Godindi nimorimbo anihondumbo-areandi ahambo ana ŋgiri yibobondirühi papi-hoafindüri, ŋga nindou ahambo anihondumbofe-koate-ayu ranahambo-animbo yibobondirühi papi-hoafindürimbui.

19 Yibobofe ranahandi nimindi ra ndahurai-ane: Sapo si aboedi ra sünambeahindi makosoyosi, ŋga asu ai moai ranahambo

yifiriyei, nga ai nimbokoani nimbı afındı pımayo ranambe niŋgomboyei yifirimayeı. Nımboe sapo ai moaruwai hohoanımo rarıhindühi wamboyei ramehindı.

²⁰ Muŋguambo nindou didıyei si ranahambo yiıboaruko-arıhindı ana, ai moaruwai hohoanımo yangrı rarıhindühani. Nindou yahurai ana ęrı si peyoanı ęgei sapo si ranai ahei moaruwai hohoanımo ramarıhindı ra nafuındandımbı sei hehimbo wambo.

²¹ Nga nindou aboedı hohoanımo yangrı semüdü anüŋgu ranai-anımbı sıhi tüküdüfımbı. Rananımbı nındoundı ratüpurı ra si ranai Godındı ęrıniđınamboane ratüpurıyu arandı mbı sı nafuındımbı,” mehu.

Son ai Sisas tüküme fiyu ni mındı ra weindahı hoafımayu

²² Asu süŋgunambo Sisas ai ahambo süŋgururü-rundeımbı babıdımbı randıhünda botıyafu houmbo Sudia hıfına mahomo. Ai homo ranıhü yahunümbı si niŋgomomboyı Sisas ai nindou hundürümarandı.

²³ Ainon ęgoafıhü Serim ęgoafıkımi hoe afındı mafoafusowa asu ranıhü Son ai-amboanı ni morehi nındowenihı hundürümarandı. Ranı-sımbıanı ni morehi nındowenihı afındı ranai ahambo sowana hei marıhüdamboyı ai hundürümarandı.

²⁴ Son ai karabusıfekoate nüŋguambeahiyo aheimbo hundürümarandı.

²⁵ Ranıyo asu Sudahündı mamı ai Sonındı süŋgururü-rundeımbı babıdımbı Godındı hımbıahü aboedı tüküfembo hundürü

hohoanimo ranahambo hoafina simbori
hoafimemo.

²⁶ Raoyafu mburu hifomo Sonimbo
hoafiyomondühi yahomoya, “Yamundo-
randeimbi, se hohoanimoyafai nindou Sodan
hoekimi ai-dibo nimbafanimbo se ahandi
hoafi yihoeimbo hoafimefimumi. Nga ai
haponda hundürümarandür-amboanei asu
nindou ai sifeimbo sowana sifokoate ahambo
sowanambo yangiri hüraramndo,” mehomu.

²⁷ Asu simbori Son ai hoafiyupurühi yahuya,
“Nindou ai ngiri raranimoatükuni moani
ndemüdu, nga God ai dagadowan-animbo
ndemündümbui.

²⁸ Horombo se himboriyomondani ro
sihamumbo hoafiyahapurühi sahiya, ‘Roana
Kraisiyahipoani, nga ahandi nafi didiboado-
fembohünda God ai kamafoareandi-
anahi,’ masahi hoafi ra se sihamundihoari
himborimemo.

²⁹ Asu nindou ngorü ai nimorehi asemüdu
ana, nimorehi ra nindowenih ranahand-
ane. Asu nindowenihambo faritherü-randeimbi
ai ai-dibo nüngumbo nimorehi masemüdu
ahandi hoafi himboriyuhü ai hihifi-hihifimayu.
Yahurai-ane asu haponda hihifi-hihifi ra wandi
fiambe amaro.

³⁰ Asu nindou ranai adükari ndürimbi-
mbiyowamboane, nga wandi ndüri akidou-
mbeyowamboane.

³¹ Nindou nimoamo sünambeahindi makusu
aiani muṅguambo nindou ngasüde haya
adükari hamidayu. Nga asu nindou hifi
ndanihündamboayu ranai ana hifinindi wambo

ai hifî ndanihündambo wataporî ranî yangîrî semündü nüngumbo wataporîyuhani. Nga nindou sünambeahîndî makusu ranai ana munguambo nindou ngasünde haya adükarî hamînd-ani.

³² Ranani asu ai raranî-moatükunî hoeire asu himborîyu-randeimbî ranahambo hoafîyu arandî. Nga asu nindou mamî ai-amboanî moai ahandî hoafî ra anîhondümboreandî.

³³ Nindou düdi ahandî hoafî ranahambo kîkîharamündu ana, asu God ai anîhondümborani hoafîyu arandî yahuhani.

³⁴ Nindou God koamarîheira makusu ranai ana ahandî hoafî yangîr-ani hoafîyu arandî. Sapo God ai moai ahambo Yifiafî Aboedî ra bîdîfirî-bîdîfirîre sagado.

³⁵ Afîndî ai Nîmorîmbo afîndî hamîndî ngusüfo parirühî asu mungu moatükunî hîfandîmbo ngînîndî masagado.

³⁶ Nindou ngorü ai Nîmorî ahambo anîhondümborî ana, asu ai aboedî koadürümbo-koadürümbo nüngumbui. Nga asu anîhondümbofe-koate-ayu aiana ngîrî yangîrî koadürümbo-koadürümbo nüngu. Asu Godîndî ngînîndî hohoanîmo ra ahambo-so koadürümbo-koadürümbo yagodîmboe.”

4

Sisas ai Sameriahündî nîmorehî-dîbo wataporîmefe

¹ Ranî-sîmboanî Farisi ai yaru himborîyomondane, “Sisas-ani Sonîmbo ngasündirî haya afîndî nindou hundürandürî arandî,” masei.

2 (Nga moai Sisas ahandi hoari ana ngorumbo hunduranduri, nga ahandi sungururu-rundeimbi ai yangriyomo ramarundi.) Sisasindi sungufembo nindou afindi hundurumaye hoafi Farisi ai himborimemo ra Sisas ai fifireandi.

3 Raniyu asu ai rani hoafi ra himboriyu haya Sudia hifi hiningire haya Garirinambo mahu.

4 Garirinambo hombo nafi ra Sisas ai Samaria-yafe hifi mbusumo nafiyu mahu.

5 Raniyu hafu adukari ngoafi Samaria-yafe hifambe ahandi nduri Sikar ranihu tukumefiyu. Ngoafi ranikimyo Sekob ai ahandi nimori Sosepimbo hifi kikire hiningimareando.

6 Horombo Sekob ai hoe rambohunda kakira pumareandi ra ranihu puaroane, asu Sisas ai ndeara hufinimbo nafi gebuai ra sifu sifumbo tinambofihiyu asu foamongo ranikimi mamaru.

7-8 Raniyo asu ahambo sungururu-rundeimbi ranai boatei sesi pemimbo ngoafi ranambo mahafomo. Asu nimorehi mami Samariahundi ranai hoe ra fuimindimbo makosowamboyu, Sisas ai hoafiyundowohu yahuya, "Hoe ra wambo fuisao, nga ro simindimbo samboanahi," mehuamboyo.

9 Asu nimorehi ranai hoafiyundowohu yahoya, "Seana Sudahund-anafi, asu ro Samariahund-anahi, nga asu se nimboe wambo hoe fuisao safi hawa duduwefoandira?" mehuamboyo.

10 Asu Sisas ai simbori hoafiyundowohu yahuya, "Nine-moatukuni God ai shambo sailimbo mehu ranahambo fifirworuhi, hoafimbefindo-mbonana, asu hoe simindiwani

yangiri gedühi niŋgombo saganini,”
mehuamboyo.

¹¹ Asu ni morehi ranai hoafiyondohü yahoya,
“Adükari, hoe fuigonini mbo hipiri wani, nga
foeamongo hoe ndanana ambeambe anguni
ragu-ane. Asu hoe simindiwani yangiri gedühi
niŋgombo ra naha dagüda mafuindandifa?”

¹² Sihafi amoao Sekob ai foeamongo ra hiniŋgi-
maremunane. Hoe ra ai ahandi niori asu
burmakau, sipsip ra-babidi mbo sümündi maran-
dane. Nga asu se kosirihefe adükari mbofe
niŋgombo safomboyafi?” meho.

¹³ Asu Sisas ai simbori ahambo
hoafiyundowohü yahuya, “Nindou hoe
nda asimindei ranai ana asükaindei ni mai
amindaniŋombondei.”

¹⁴ Nga nindou didiyei ro hoe aheimbo
asahandüri ranai ana ngiri asükaindei
amindaniŋombonde, nga wani. Hoe ro
aheimbo saimbo saheheamboayah ranana,
ahei fiambe apoandihori hoe nahurai fondihoai-
fondihoaindandani asu nindou ranai yangiri
koadürümbo-koadürümbo ni mboeimboyei,”
mehuamboyo.

¹⁵ Asu ni morehi ranai düdufendowohü ya-
hoya, “Adükari, se wambo hoe ra sawandiri.
Rananimbo ro ngiri asükainda sünguna hoembo
amindaniŋombondahühi hoe nda fuimindi mbo
didihi,” mehoamboyo.

¹⁶ Asu Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Se
ngüfi sihafi nindowenihambo hoafindafindo
mbundambo-animbo asükaindafi ndühi didifi,”
mehundowamboyo.

17 Asu ai hoafi+yondowohü yahoya, “Roana anam+indeimbi-yah+poani, nga anam+ndi+koate-anahi,” mehondowamboyu. Asükaiyu Sisas ai hoafi+yundowohü yahundoya, “Se ‘Roana anam+ndi+koate-anahi,’ asafi ra wambo an+hondümbö-anafi hoafayafi+ndiri.”

18 Nga se nindowenihi hondahü+yafundeimbi masowapundi+fi, nga se haponda nindowenihi+di+bo an+mbafi ra si+hafi anam+ndi hondüyupoani. Nga se wambo haponda an+hondümbö-anafi hoafayafi+ndiri,” mehu.

19 Ni+morehi ranai hoafi+yondowohü yahoya, “Adükari, seana ro hoeiri+hean+na God+ndi hoafi hoafi+yafi+randeimb-anafi.

20 Yi+hoefi amoaο mamı ana hifi wafu ndani+wami+yomo rotuyomo marundi, nga asu Suda se-anemo Serusarem ngoafi rani+hü yangiri rotuyomboane ehomo,” mehoamboyu.

21 Sisas ai yahuya, “Ni+morehi, se wambo an+hondümbö-rowandi+ri, nga se ngiri amitata Apembo hifi wafu rani+wami asu Serusarem+hü ra rotuyo ra-koate-ndei.

22 Samariahündi seana Godimbo ndori+hori fifiri+horü+yeipoani ahambo rotuyei ar+hündi. Nga ro Suda ana God ranahambo ndori+huri fifiri+hur+mböanefi. Nga asu sapo God+ndi nendi aboedambofembo ratüpuri ra Suda yi+hoefimbo sowahi tüküme+feyoane.

23 Sapo rani si tüküfembo meho ra, ndeara haponda tüküfemboane, nga asu nindou ai an+hondümbö rotuyei ar+hündi ranai-animbo Godimbo ngusüfoambe an+hondümbö-ndi+hindühi Yifiafi Aboedi+ndi ngi+n+ndi+nambo

rotundeimboyei. Rananimbo asu Ape ai nindou yahurai ranimboani ahambo rotuyondombo hohoanimoayu.

24 Nga God ana yifiafi-ani. Ranimboanimbo nindou ai Godimbo rotuyei arihündi ra ngusüfoambe anihondumbo-ndihorühi Yifiafi Aboedindi nginindinambo rotumbeyei-amboane,” mehuamboyo.

25 Asu nimorehi ranai simbori hoafiyondowohü yahoya, “Ro fifirihinimboanahi nindou God kamafoariri ra ahandi ndüri Kraisi ai-animbo kudümbui. Asu ai kusü simboani sihefimbo munju moatükuni ranahambo hoafindümunimbui,” mehoamboyo.

26 Asu Sisasi ai simbori hoafiyundowohü yahoya, “Ro ai-anahisi haponda se-dibo wataporayahi nda,” mehu.

27 Sisasi raoyahuambe ahambo süngururü-rundeimbai ai sesi pemini-poedi sümburindümo tüküme fundi. Asu ai hoeirundane Sisasi ainimorehi-dibo wataporimefea hepünime fundi, nga nindou mamai ai-amboani moai düdufinduhiya, “Se nimboeafa?” yahundo asu “Nimboe se nimorehi ra-dibo wataporefea?” yahundo, nga wani.

28-29 Ranayo asu nimorehi ranai hoe fuimindi hipiri ra ranihü sihai haya hifo nindou rani ngoafihündi ranaheimbo hoafiyondürühi yahoya, “Se naha sinei nindou geba anüngu ra hoeirihori. Ai wambo ro munju moatükuni ratüpuruya marihandi ra munju ai weindahi hoafimayundiri. Nga awi ai Kraisi animbombeyi?” mehoamboyei.

³⁰ Raniyei asu ai ngoafi ra hiniŋgirihi hehimbo Sisas sowana muŋgu mahanei.

³¹ Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai Sisasimbo hüti-hoafirurühi yahomoya, “Yamundo-randeimbi, sesi akidounambo ŋgusüfo nariwori hawambo-animbo,” mehomondo.

³² Nga asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Sesi ro sesimbo asahi ra seana moai fifirundi,” mehupuramboemo.

³³ Asu ahamundihoihi simbori düduyomondühi yahomoya, “Nindou ŋgorü ai ahambo sesi ra semündü sün sagadomboyu?” mehomondamboyu.

³⁴ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Wandi sesi ranana ndahurai-ane: God ai koamarhendira makosahane ro ahandi hoafi sünguferambo. Wandi sesi ana ahandi yifiri süngufe asu ahandi ratüpuriyora ho moendifembo makosahane.

³⁵ Se yaru hoafiyomondühiya, ‘Awi nümbürambeahindi sesi yimuŋgurimindiimboana, yimbuyimbu amoamo-ane aningomo,’ mehomo, nga asu ro hoafayah ra se himboriyomo, naha se ndoru nübüri ra samoŋgoriyomo hoeiru, ninimindi ana ndeara ŋginindi yaŋgir-ane.

³⁶ Nindou nümbürambeahindi sesi yimuŋgurira-randeimbi-mayu ranai ndeara rani takini ahandi kaka semündü haya, asu ai sesi aboedi koadürümbo-koadürümbo niŋgombo safiyorambo-mayo gugurareandi. Rananimbo nindou sesi hifire-randeimbi asu yimuŋgurira-randeimbi ai hihifi-hihifindamboyafani.

37 Asu hoafi ndanana anihond-ane 'Nindou ngorü ai hifireandühani, nga nindou ngorü ai yimungurandühani.'

38 Ro sihamumbo sesi nümbürü ranambe homo yimungurü mbrunda sahehea koamaritheheapurü. Asu se moai hifirundü, nga amurü ai tñamboyehi hifimarühindü rani-fihindü asarimbo yahomo houmbo asowandümo," mehu.

39 Nimorehi Samariahündü ranai ranü ngoafihündü ranaheimbo nine-moatükunü ai ramareandü ranimbo Sisas ai hoafimayundo ranahambo ho wataporimbo-marandü. Ranüyo asu muṅguambo nindou ranai Sisasimbo anihondümbomarihori.

40 Ranüyei asu Samariahündü ranai hei Sisasimbo apombo hütü-hoafimehündoa ranühü ai-babidimbo yimbu apomayu.

41 Ranühü Sisas ai wataporimbo-maranda asükai nindou afindü safi ranai himboryei hehi anihondümbomarihindü.

42 Asu nimorehi ranahambo hoafiyahündowohü seiya, "Boatei ro se wataporimbo-maranda anihondümbomarihündü, nga se hoafimayafimunü ranimbo. Nga ro-amboani yihoeffihoari ahandü hoafi himboryahundo hohumboanefi asu anihondümbomarihuri. Nga ranimboane nindou ndananimbo awi hifi ndanühü muṅguambo nindou aboedambo-ndeandürümbui asefi," masei.

*Sisas ai adükari bogorindî ratüpurîyu-randeimbîndî nîmorî aboedîmarirî
(Matyu 8:5-18; Ruk 7:1-10)*

⁴³ Sisas ai ranîhü yimbu nîmbî apu mbura asu ngoafi ra hîningîre haya Gariri hîfîna mahafu.

⁴⁴ Asu ai ahandî fimbo hoafîyuhî yahuya, “Godîndî hoafi hoafîyu-randeimbî aiana ahandî ngoafi hondühî moai ndürî yangoro,” mehu.

⁴⁵ Ranîyu asu ai Gariri hîfîhü hafu tüküfiyuwane, ahambo hîhîfî-hîhîfîmayei. Ai ramehindî ra moanîyeipoanî, nga Serusarem ngoafîhü Israerîmbo God ai aboedambo-mareandürî Pasofa sei-arîhündî ranî-sîmboanî afîndî moatükunî ramareanda hoeirîhi hehimbo wamboyei tüküme fiyuwa hîhîfî-hîhîfîmayei.

⁴⁶ Asu Sisas ai asükaiyu Kena ngoafîna Gariri hîfambe mahu horombo ai hoe wain hoembore pureandühî. Nindou mamî adükari bogorindî ratüpurîyu-randeimbî ai Kaperneam ngoafîhü nûngu hayamboyu, asu ahandî nîmorî ranai anğünûmbomayu.

⁴⁷ Asu nindou ranai, Sisas Sudia hîfî hîningîre haya, Garirinambo sünûmboani hoafi ra hîmborîyu haya, hu tüküfi Sisasîmbo Kaperneam ngoafînambo hombo hütî-hütîrürühî yahuya, “Wandî nîmorî ai anğünûmbo yîfîmbo yangîr-ani, nga se didîfî aboedîndoworî,” mehindowamboyu.

⁴⁸ Asu Sisas ai yahuya, “Se mamîkarambo hepünîfeimbî moatükunî ra hoeifekoate-yei-mbonana, ngîrî anîhondûmbo-rîhindîrî,” mehu.

⁴⁹ Asu sîmborî Sisasîmbo hoafîyundowohü yahuya, “Adükari, mborai se wandî sûngu sühüfi,

nga wandi n+mor+ ai yifimbo yangir-ani,” mehu.

⁵⁰ Asu Sisas ai simbor+ hoafiyundowohü yahuya, “Se ngafisi, nga s+hafi n+mor+ ana asukai yangir+ nüngumbui,” mehuamboyu. Nindou ranai Sisas+ndi hoafi ra an+hondümbore haya mahu.

⁵¹ Nindou ranai ngoafina mahuamboyu asu ahandi ratüpur+yomo-rundeimbi+ ai nafini hoeirüwuri+ houmbo hoafiyomondowohü yahomoya, “S+hafi n+mor+ ana aboedi mbanüngu,” mehomondamboyu.

⁵² Asu ai düdufipurühi yahuya, “Nüngu-simboaniyo ai akidou aboedi safi mamarua?” mehuamboemo, asu hoafiyomondüh+ yahomoya, “Haman+ nimbambeyo angüni hüfi af+ndi ra hiningimareandi,” mehomo.

⁵³ Ran+yu asu af+ndi ai ngusüfo pumaramüdu Sisas ai ahambo ra-simboani hoafiyundowohüya, “Yini, s+hafi n+mor+ ana asukai yangir+ nüngumbui,” mehu ranimbo. Ran+yu asu ai ahandi worambeah+ndi rani-babidimbo an+hondümbore-mar+hor+.

⁵⁴ Sisas ai Sudian+poedi Gariri hifinambo sünümbore hepün+feimbi+ moatükuni ramareandi ra yimbu noufeimbiyo.

5

Sisas ai nindou mam+ foeamongokim+ di+boadomariri

¹ Asu ra munğumayoambe Suda-yafe adükar+ si ra Serusarem+hü tüküme feyoa, Sisas ai Serusarem+nambo mahafu.

2 Serusaremihü nafitambe adükari ahandi ndürü sipsip nafitambe ranikimí foeamongo hoe kakiru pumarundi. Foeamongo ra Hibruyei hoafi Betsada-ane. Hoe ranikimí mboasiní hon-dahüfeimbi (5) mafondarei.

3-4 Asu mboasiní raní hoarehi nindou angünümbi afindi ranai fondihü kuríyei, himboatihari, yirí moaruwaimbi, asu nindou ahei tinari yifiyoweimbi ranai ninoumayei.

5 Mboasiní ranambe nindou mamí ai 38 himbaní farasü haya angünümbo yanguru.

6 Asu Sisas ai nindou ranahambo hoeirirane angünümbo menjuruamboyu, nindou ranana gedühi angünümboyumboani yahuhaya hoafiyundühi yahundoya, “Se haponda aboedi nimandi safomboyafi?” mehunduamboyu.

7 Asu simborí nindou angünümbi-mayu ranai Sisasimbo hoafiyundühi yahundoya, “Nindou adükari, hoe ranai miminiyowaní himoní semindindiri ho hiningifendirimbo roana nindou waní. Hoe ranai miminiyowaní gadi sahehea raoyaheandaní asu bidifiri ai boatei-anei horombo kosiríhehi hanei rihündanane asu ro moaní nimari aríhandí,” mehundo.

8 Asu Sisas ai hoafiyundühi yahundoya, “Botíyafó, síhafí hoaparí ra sowandífi hawa hafí,” mehunduamboyu.

9 Raníyu nindou ranai nímai hoafi níngoambe botífi ahandí hoaparí ra semündü haya mahu.

Raní si ra moaní ratüpuríkoate ngoafimbo nímarimbo siyo.

10 Raníyomo asu Suda ai nindou Sisas díboadomarira botímefiyu, ranahambo

hoafiyomondowohü yahomondoya, “Hapoana moani ratüpurikoate ngoafimbo nımarambeane. Asu nımboe se sıhafi hoaparı ra sowandıfi hawa ahafa?” mehomondamboyu.

¹¹ Asu sımborı hoafiyupurühi yahuya, “Nindou wambo aboedımareandıri ranai hoafiyundirühi yahuya, ‘Botıyafı, sıhafi hoaparı ra sowandıfi hawa hafi,’ mehuamboanahi sahamındı ahahi,” mehupurı.

¹² Raniyo asu sımborı ahambo düdururühi yahomondoya, “Düdi nımorı sıhambo hoafiyunınühi, ‘Sıhafi hoaparı ra sowandıfi hawa hafi,’ mehunını rana?” mehomondamboyu.

¹³ Asu nindou anğünümbı aboedımeııyu ranai nımorehi nindowenihi afındı ambewambo Sisas ai sıhai hımarımındo ra moai nindou ranahambo fıfiriri.

¹⁴ Asükaiyu Sisas ai nindou ranahambo Godındı worambe mamaruwa hoeiriri haya, hoafiyundühi yahuya, “Se hımborıyafi, se ndeara sıhafi fı ra aboedıyafımboanafi. Nga se asükaindafi moaruwai hohoanımondamboyafi. Nga asükaindo raranı-moatükunı ngınındı safı sıhafıfıhi mbundamındoanı se mamıkarındamboyafi,” mehundowamboyu.

¹⁵ Raniyu asu nindou-mayu ranai hu Sudambo hoafiyupurühi yahuya, “Nindou wambo aboedımareandıri ranana Sisasiyu,” mehupuramboyo.

¹⁶ Asu raniyomo Suda ai Sisasımbo moanı hapoadımbo nou piyomo houmbo moruwaimbo-maruwaimbo-marurı homo. Nımboe asu Sisas

ai moaniŋ ngoafiŋmbo niŋmarombo sihiŋ nindou ranahambo aboediŋmaririŋ yahomo houmbo.

¹⁷ Raniŋyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiŋyupurühiŋ yahuya, “Wandiŋ Ape ai ratüpurüŋyu humbo hapondan-amboa, ratüpurüŋyuhani, ranimboane asu ro-amboa ratüpurayahiŋ,” mehupuramboemo.

¹⁸ Suda ai hoafiŋ ra hiŋmboriŋyomo houmbo ahamundiŋ ŋgüsüfoambe ŋginiŋmboaniŋmbo-mareapura Sisasimbo hiŋfokoeffimbo yahomo houmbo raraomemo. Asu moaniŋ ngoafiŋmbo niŋmarambe ratüpurüŋmayu ranimbo yangiriŋyomopoaniŋ. Nga ai hoafiŋyupurühiŋ, “God ana wandiŋ Ape hondaniŋ,” mehu ranimboemo hoafiŋ ranana Sisas ai ‘Ro God nahurai-anahiŋ’ mehu yahomo houmbo kameihiyomo ahambo hiŋfokoeffimbo raraomemo.

Godindiŋ niŋmoriŋ ai ratüpurüŋmbo ŋginiŋindeimbanani

¹⁹ Raniŋyu Sisas ai siŋmboriŋ hoafiŋyupurühiŋ yahupuriŋya, “Ro aniŋhondümbonanahiŋ siŋhamumbo hoafayahapuriŋ: Nindou niŋmoriŋ ra ŋgiriŋ raranimbatükunüŋ aimbo hohoaniŋmondu haya ranimbondandiŋ, nga waniŋ. Ai raranimbatükunüŋ ratüpurayüŋ ra Afindiŋ ai ratüpurayüŋ ra hoeire hayamboani, asu niŋmoriŋ ai ra-süŋgure ratüpurayüŋ. Muŋgu raranimbatükunüŋ Afindiŋ ai ranimborandan-ani asu niŋmoriŋ ai yare ranimboarandiŋ.

²⁰ Afindiŋ ai ahandiŋ niŋmoriŋ ranahambo hohoaniŋmoyuhüŋ asu ai muŋgu ratüpurüŋyumbüŋ ra niŋmoriŋmbo nafuimefuendo. Nga asu awi Afindiŋ ai adükariŋ ŋginiŋndiŋ ratüpurüŋ

safi amboani n̄morimbo nafuindundumbui. Haponda nafuimendu ranana ak̄douyo, nga se hep̄nifembohündambo sünguna nafuiyondomboayu ranana adükari nḡn̄ndi saf̄ndimboe.

²¹ Af̄ndi ai nindou yif̄yeimb̄hündi bot̄reandür̄ mbura asu yanḡr̄ n̄ngo sagadür̄ arand̄. Ranani asu n̄mor̄ ai-amboani ahand̄ hohoan̄momayu süngureandüh̄ nindou bot̄reir̄ h̄n̄nḡrearü arand̄.

²² Moai Af̄ndi aiana nindou-yafe hohoan̄mo ȳborore rand̄, nga wan̄. Mun̄gu ran̄ ratüpuri ra n̄mor̄ndi war̄h̄mareandane.

²³ Ran̄mboan̄imbo asu nindou ai n̄mor̄imbo ah̄n̄ndeihī aboedī hohoan̄mondeimboyei Af̄ndambo rawar̄hor̄ nou. Asu nindou ai n̄mor̄imbo ah̄n̄yohü aboedī hohoan̄mokoate-aye ana, asu Af̄ndi ai n̄mor̄ koamar̄herü ranahambo amboani nḡr̄ ah̄n̄ndeihī aboedī hohoan̄mondei.

²⁴ Ro siheimbo an̄hondümbaan̄hi hoafayahi, nindou düdi wand̄ hoafī nda h̄mbor̄yuhü asu wambo h̄f̄na koamar̄hend̄r̄ ranahambo an̄hondümba-arir̄ ana, nindou ranai yanḡr̄ koadür̄umbo-koadür̄umbo n̄ngumbui. Asu nindou ranai nḡr̄ God̄ndī papi-hoafī ranambe tükünd̄fiyu. Nindou ranai yif̄iyorambo nafī h̄n̄nḡire haya yanḡr̄ n̄ngombo ra süngure arand̄.

²⁵ Ȳni, sapa si tüküfembo-mayo ra ndeara haponda tüküfemboane. Nga asu ranan̄imbo nindou yif̄imaye ranai God̄ndī N̄mor̄ndī yafambe h̄mbor̄ndahindüh̄ asu nindou did̄iyei ahand̄ hoafī ndor̄hi h̄mbor̄imaye ranai aboedī

yangiri yifikoate nimboeimboyei.

²⁶ Ranimboani asu Afindi ai ahandihoari aboedi yangiri yifikoate ningombo ra nimindi yuhüyu, asu rani-süngunambo noure Nimorimbo yangiri yifikoate ningombo nimindimboriri hiningimariri.

²⁷ Ai Nindou Hond-ani, ranyu asu Afindi ai ahandi Nimorimbo nindoumbo yibobofendürirambo hohoanimo ra masagado.

²⁸ Asu se ndanahambo hepünahindühi afindi hohoanimondeimboyei, nga ngiri amitata muṅguambo nindou yifiyeimbihündi honḡuambeahindi ranai ahandi yafambe ra himborindei.

²⁹ Asu rananimbo ai honḡuambeahindi tükündahimboyei. Asu nindou ahandi hoafi aboedi himboriyehi süngurihi arihündi ranai aboedi yangiri yifikoate tükündahi burindeimboyei. Nga asu nindou ahandi hoafi himborikoate-yehi moaruwai hohoanimombo ratüpurü ratüpurüyei arihündi ai-animbo tükündahinda God ai aheimbo se hütü-anei mbüsümbui.”

Nindou bidifiri amboani rani-moatükunü na-fuimaramunü ra Sisas ai Godindi nimor-ani masei

³⁰ “Rarani-moatükunü ra roana ngiri rombondihe hohoanimonda hehea ratüpuründahi. Ro nindou aheimbo yiboborithe arihandi ra God ai hoafiyuwanü yangir-ane yiboborithe arihandi. Wandü yibobofe ra mbumundanesi, nga ropoanimbo yifirüya hehea yiboboritheandürühi-yahüpoani, nga Ape wambo

hifina koamarihendiri ranai yifiriyu haya hoafimayundir-amboyahi ro rarihe marihandi.

³¹ Asu ro wandihoari yangiri wandi fimbo anihondumbo hoafayah ana, asu nindou ai ro wandi fimbo hoafayah ra ngiri anihondumbo-ndihindi.

³² Nga asu ngoru ai wambohunda anihondumbo hoafiyu arandi ahandi hoafi ra anihondumboani hoafiyu arandi ra ro fifirihendi.

³³ Se horombo Sonimbo sowana nindou dudufimbo koamarihhipura asu ai siheimbo anihondü hoafi hoafimayu.

³⁴ Nga nindou yangiri wambo anihondumbo hoafayu ana, ahandi hoafi ranahambo ro ngiri hohoanimondahi, nga wani. Nga God siheimbo aboedambo-mbireandura saheheamboanahi Sonindi hoafi anihond-ane asahi.

³⁵ Son ana ram hai siayo nou yahurai siyuhuyu asu sihei fiambe si ranai boaki-mafoa-reiramboyei asu bodifohu yangiri ahandi si ranimbo hihifi-hihifimbo masei.

³⁶ Nga ngoru-moatukuni siheimbo nafuim-bohunda ra Sonindi hoafi ngasundeandeimb-ane. Rarani ratupuri ro ratipurayah ra wandi Ape ai sendirühi 'ratupurindafi' mehuamboanahi ro rarihe ratipurayah. Rani ratupuri ranai siheimbo anihondumbo nafuimaranduri ra Ape ai wambo koamarihendira makosahi.

³⁷ Asu Ape wambo hifina koamarihendiri aiyu wandi fimbo weindah hoafimayu. Asu se moai horombo ahandi hoafi himboriyeyi asu ahambo hoeirihori raraorihori.

38 Nga asu se moai ahandi hoafi ra sihei ngusüfoambe nimarondüri, nimboe sapo Ape ai koamar+hend+ra makosahi wambo anihondümbofe-koate-mayei ranimbo.

39 Se rarihi hohoan+moyeihiya, “Godindi bukambe hoafi apeniŋgo ranai yangiri koadürümbo-koadürümbo niŋgombo sei hehi buk ranambe muŋguambo hoafi apeniŋgo ranahambo türar+hündi. Nga bukambeahindi hoafi ra wambo fifirifendiriimbo hoaf-ane apeniŋgo.

40 Nga asu se aboedi yangiri niŋgomböhündambo wambo sowana moai sifombo hohoan+moyei.

41 Nindou ai wambo seana nindou adükaranafi mb+seimboyei saheheamboanahi ro moei asahi.

42 Nga ro siheimbo fifiri-hearümboanahi, asu sihei ngusüfoambe Godindi ngusüfo pefe hohoan+mo ra moai nimarondüri.

43 Ro wandi Apembo sowahindiyahi makosahi, nga asu se moai wandi hoafi himboriyei. Asu seana nindou ngorü ai aipoanimo hohoan+moyu haya ahandi nginindi ranambo huan-anei ahandi hoafi himboraye.

44 Asu seana siheihoar-anei nindou hond-anafi nindou hond-anafaye. Nga God mam+ yangirani ai siheimbo nindou hond-anafi yahombo ra se moei ase. Nga asu se nüngund+hi ahambo anihondümbo-mand+hora?

45 Nga asu se ngiri wambo rand+hi hohoan+mondei, ‘Ai y+hoefombo Afindandi himboahü pap+hoaf+ndamuni mb+sei,’ nga

wanî. Nindou siheimbo papi-hoafi-marandürî ranana Mosesiyu. Asu se nindou ranahamboyei aiana yîhoefimbo fandîhemunümbui masei.

⁴⁶ Se Mosesîndî hoafi anîhondümbombarîhimbonana, asu se wandî hoafi amboanî anîhondümbomrîhi. Nîmboe sapo ai wambo hoafi sürü papîmarandî ranîmbo-hündambo wambo.

⁴⁷ Asu ai sürü papîrandeimbî hoafi ra anîhondümbomfokekoate-aye ana, asu nîngundîhi se wandî hoafi ra anîhondümbommandîhia?" mehu.

6

Sisas ai 5,000 nindoumbo sesi masagadürî (Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Ruk 9:10-17)

¹ Sisas ai raraofi mbura ranîhündâ asükaiyu Gariri kurîhoe sei asu Taiberius sei arîhündî ra barîhei haya gogoasürünî mahu.

² Asu nîmorehî nindowenihî afîndî ranai Sisasîmbo hoeirîhoranî hepünîfeimbî moatükunî ratüpurîyuhü nindou anğünümboyeimbîmbo aboedîrearü marandamboyei, asu ahandî süngu mahei.

³ Asu ai ahambo süngururü-rundeimbî babîdîmbo hafu hîfî wafu wamî mamaru.

⁴ God ai Israer Isipîhündî aboedambo-mareandürî ranî adükarî si Pasofa ra ndeara akîmî tüküfembo yangîrîyowanîyo.

⁵ Sisas ai hîmboarîyu wakîreand-ane nindou afîndî ranai ahambo sowana masühüsiamboyu asu Firipîmbo hoafîyundühi yahuya, "Dagüdambo sîhîrî sesi afîndî ra pemîndefî

mbundi+humbo nindou afindi asihüsi aheimbo mandahundüra?” mehundo.

⁶ (Sisas ai yare hoafi+mayu ra Firipindi ho-hoanimo refe hoeifembo-hündamboyu, nga ai sesi aheimbo segudürimbo ra fifire hayamboyu.)

⁷ Asu simbori Firip ai ahambo hoafiyunduhü yahuya, “Nindou ranai sesi ra akidou-amboani ngusüfonambiri+horu mbisefombo ana, sihiri 1200 kina nahurainambo-animbo sesi ra pemindefi koandihumboyefi,” mehu.

⁸⁻⁹ Ahambo sünguriri-randeimbi nindou ngorü Andru, Saimon Pitandi akidi ai hoafiyuhü yahuya, “Nindou mamü hoarifi ndanai bari bret hondahüyafundeimb-anemo asu kinü yimbu-anafanü ra sihaiamboani. Nga sesi ranana ngiri nindou afindi ra simongorindei,” mehuamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai hoafiyupurühü yahuya, “Nindou aheimbo sowandümondündürü sifomo hoafiyomonda mbimari,” mehu. Ranühü wohü afindi ra furimayowamboyei raniwamü ninoumayei. Nindou ra 5,000-yei.

¹¹ Ranüyu Sisas ai bret ra semündühaya Godimbo hihifirürü mbura asu nindou afindi ninoumayei aheimbo yimbumare-andürü. Asükaiyu kinü ra ranou-ranou-mareandüramboyei asu sesi ra ai sesimbo hohoanimomayei simogodühü masahüsi.

¹² Ai sesi ra sahüsimbo ndeara bodomayeamboyu, Sisas ai ahandü süngururü-rundeimbimbo hoafiyupurühü yahuya, “Ai sahüsimbü bidifiri-bidifiri kurayo ra fufuründümo, nga akidou bidifiri amboaniyeimbipoani,” mehuamboemo.

13 Raniyomo asu ai bari bret hon-dahüyafundeimbi akidibou-mayo ranahan-dambo ai sahüsimbü bidifiri kurimayo ra fufuründümo 12 wambüri tütükuru manindundi.

14 Raniyei asu nindou afindi ninou-mayei ranai Sisas hepünifeimbi moatükunî ramare-andî ra hoeirîhi hehi hoafîyeihî seiya, “Yinî, anîhond-ane, sapo nindou ndanana Godindî hoafi hoafiyu-randeimbi hifîna kosombo-mayu ranîmbai,” maseiamboyu.

15 Asu nindou ranai ndeara ahambo sifo semündü hefimbo adükari bogorîmbofi hütîhütîfi hîniñgîfimbo maseiamboyu Sisas ai fîfire haya asükaiyu hifî wafu ranîwamî nîmarîmbo ahand-amboanî mahafu.

*Sisas ai hoe hanjîfowamî mahu
(Matyu 14:22-27; Mak 6:45-52)*

16 Raniyomo asu nîmbambe ahambo süngururü-rundeimbi ai Gariri kurîhoe ranînambo mahanîmo.

17 Asu nîmbîmareandamboyu Sisas ai moai ahamumbo sowahî tüküfiyu. Ai hanîmo botambe kefou houmbo gogoanîni barîhou houmbo Kaperneam ñgoafi nanjowaneimbi mahafomo.

18 Raoyafundane asu werî afindi ranai werîyowohüyo hoe ranai fondamindî hanî hafo marandî.

19 Raniyomo süngururü-rundeimbi ai ahamund-amboanî botî-mayo ranambe purînambo puru hîfomombo 5-mbayo asu 6-mbayo kiromita sîmogodühîyomondühî asu hîmboyomondane, Sisas ai bot ranîkimî

nimoamo hoe hanḡifo wami pūhiyu mara sūnūwamboemo asu ai afindī yihimbomemo.

²⁰ Asu Sisas ai hoafiyupurūhī yahuya, “Se nīmboe yihimboemoa, ḡga roanahī ndanana,” mehupuramboemo.

²¹ Asu ran+yomo ai ahambo botambe semündü hīn+ḡḡifimbo yahomo houmbo ramefundamboyo asu bot ranai ai hombomemo raninambo nīmai ho tükümeḡeyo.

Nimorehī nindowenihī ai Sisasimbo kokomarihorī

²² Asūkaiyei siambe nindow afindī ranai Gariri kurīhoe gogoan+nī mamarei. Ai fifirihindī hamani bot mamī yanḡirī ran+hū meḡgoro asu Sisas ana moai ahambo sūḡgururū-rundeimbi babidimbo bot ranambe hūfu, ḡga ahambo hīn+ḡḡirūwurī houmbo ai yanḡir+yomo mahifomo sei hehi mamarei.

²³ Asu bot bidifirī Taibiriasī-yafe-mayo ranai Sisas Godimbo hīhifirūrī mbura bret sahūsihī sīnei tükümehindī.

²⁴ Asu ai himboyeiane Sisas ai ahambo sūḡgururū-rundeimbi babidimbo ran+hū nīmarikoate-memondamboyei asu ai bot ranambe fariyahi hehi Kaperneam ḡgoafina Sisasimbo kokombo mahūsi.

Sisas ai yanḡirī niḡgombo bret nahurai-ani

²⁵ Asu nindow afindīmayei ranai Sisasimbo kurīhoe gogoasürünī manūḡgua hoeir+horī hehi, hoafiyahündowohū seiya, “Yamundo-randeimbi, se nūḡgu-simboanī ndan+hū sühüfimboyafa?” maseiamboyo.

26 Asu sɨmborɨ Sisas ai aheimbo hoafɨyundürühi yahuya, “Se nɨmboe wambo kokoarɨhündɨra? Se bret afɨndɨ sahüsɨmbo sɨmongori-marɨhümündi ranɨmboyei wambo kokomarɨhündɨrɨ sühüsi. Nɨga asu se ro hepünɨfeimbɨ moatükunɨ ramarɨheandɨ ranɨmbo fɨfɨrɨhi hoeirɨhi hehimboyeipoanɨ wambo kokomarɨhündɨrɨ sühüsi nda.

27 Se sesɨ sümburüyo arandɨ ranahambo hohoanɨmondeihɨ ratüpurɨ-ndeimboyei, nɨga se yangɨrɨ koadürümbo-koadürümbo nɨngombo sesɨ ranahambo-anɨmbo hohoanɨmondeihɨ ratüpurɨndei ndühündɨ. Sesɨ ra sɨheimbo Nindou Hondü ai dagadürɨmbui, sapo God ai ranɨ ranɨmbo-hündä ahambo nɨgɨnɨndɨ masagado-ane,” mehuamboyei.

28 Asu nindou ranai ahambo düdurɨhorühi seiya, “Asu ro nüngundɨhu ratüpurɨmandefɨ Godɨndɨ ratüpurɨ yangɨrɨ ratüpurɨmbo rana?” masahündowamboyu.

29 Asu sɨmborɨ Sisas ai hoafɨyundürühi yahuya, “God ai sɨheimbo ratüpurɨ ndanɨmboyu ndandɨhi ratüpurɨndei mehu: Nindou ndanahambo hɨfɨna koamarɨhehinɨ ahambo anambo anɨhondümbo-ndɨhorɨ,” mehundüramboyei.

30 Asu sɨmborɨ düdurohorühi sahündoya, “Se nɨnɨ hepünɨfeimbɨ moatükunɨ randowandani hoeindɨhunɨnɨ houhumbo God koamarɨhenɨ-ane mbɨsefɨ sɨhambo anɨhondümbo-mandɨhunɨna? Asu se nɨnɨ ratüpurɨ ratüpurɨmbo safomboyafa?

31 Sɨhefɨ amoa horombo sesɨ mana masahüsi nɨmɨ wohɨ furɨkoate-reandühi. Baiborambe yare hoafɨyowohü yahoya, ‘Ai sesɨ nɨmoamo

sünambeahindi semündü haya sesimbo masagadüri' meho nou," maseiamboyu.

³² Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, "Yinisi, nga ro siheimbo anihondümboanahi hoafayahi, Moses ai moai siheimbo sünambeahindi sesi sagadüri, nga wandi Ape aiyu sesi hondü sünambeahindi ra masagadüri.

³³ Sesi God ai masendi ranana sünambeahindi kosi hifi ndanihü nindoumbo yangiri niñgombo segödürimboane," mehuamboyei.

³⁴ Asu nindou-mayei ranai Sisasimbo hoafiyahündowohü sahündoya, "Adükari, muñguambo si yihoeñimbo sesi rananimbo ndawamuni ndandi," maseiamboyu.

³⁵ Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, "Ro sesi yangiri niñgombo nimind-anahi. Nindou ai wambo anihondümbo-reandürühi asünu ana, ngiri wembombondu asu amindaniñombondu ndandi, nga wani.

³⁶ Ro siheimbo horombo hoafimayahandüri, se wambo hoeirihindiri, nga asu moai anihondümbo-rihindiri.

³⁷ Muñguambo nindou wandi Ape ai wandi warihümareandüri ranai ana wambo sowana dügüsimboyei. Asu nindou düdi wambo sowanambo asüfu ranahambo ro ngiri yowani mbisahi.

³⁸ Ro sünambeahindi makosahi nda wandi hohoanimo süngufembo-yahipoani. Nga ro makosahi nda nine hohoanimo Ape yifirayu rani hohoanimo süngufemboyahi makosahi.

³⁹ Ai wambo koamarihendira makosahi ahandi hohoanimo ra ndahurai-ane. Muñguambo nindou Ape ai wandi

warihümareandürü ra ngiri mam-amboani bodiboadihini, nga bidifirani si tüküfeyoambe munguambo botindihendürimboyahi.

⁴⁰ Apendi hohoanimo ai ndahurai-ane, munguambo nindou ranai Nimori ranahambo hoeirihorühi ahambo anihondumbo-arihori ana, asu ai yangiri koadürumbo-koadürumbo niboadeimboyei. Asu rananimbo ro nindou ranahambo bidirifani si tüküfeyoambe botindihiniimboyahi,” mehu.

⁴¹ Raneyei asu Suda ai Sisasimbo nginindirihorühi tehümarihori ai hoafiyuhuya, ‘Roana yangiri niingombo sesi nimind-anahi sünambeahindi makosahi,’ mehu ranimbo.

⁴² Raneyei asu hoafiyahündowohü seiya, “Nindou ndanana Sisas Sosepindi nimorani. Ahandi hondafindi ana ro fifirihupirimboanefisi. Asu ai ninüngufi hayamboyou ro sünambeahindi makosah-anahi mehua?” maseiamboyou.

⁴³ Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “Ngiri se siheihori tehündihündi, nga se hiningindihihimbo moani nimandei.

⁴⁴ Nindou mamai ai-amboani ngiri aimbo hohoanimodu haya wambo sowana ngu. Nga wandi Ape wambo koamarhendiri ai ahambo wambo sowana koandihirani nguwan asu ro ahambo hifi nda munguyoambe aboedi yangiri niingombohünda botindihiniimboyahi.

⁴⁵ Horombo Godindi hoafi hoafiyomorundeimbi ai yaru bukambe sürü papirundühi yahomoya, ‘God ai nindou munguambo yamundeandürimbui,’ mehomo. Asu mungu

ai Apendi hoafi himboriyehi ahandi warambeahindi fifirife ra asahümüdi ana, ai wambo sowana dügüsimboyei.

⁴⁶ Asu nindou mamî ai-amboani moai Godimbo ahandi himboar+nambo hoeiriri, nga nindou God+ndi-mayu makusu rani yangri+yu Godimbo hoeimariri.

⁴⁷ Ro sihamumbo an+hondümboanahi hoafayahapuri, nindou düdi wambo an+hondümbo-areandiri ana, ai yangri+ri koadürümbo-koadürümbo nüngumbui.

⁴⁸ Roana yangri+ri ni+ngombo sesi ra ni+mind-anahi.

⁴⁹ Horombo sihei amoao sesi ahandi ndüri mana ra ni+mi wohi furikoate-yowohü masahüsi, nga asu ai moai ni+boadei, nga rani sesi ra sahüsi mburi+hümbo yifi+mayei.

⁵⁰ Nga roana sesi sünambeah+ndi makosah-ane, nindou düdi asesu aiana ngiri+ri yifi+ndu, nga aboedi nüngumbui.

⁵¹ Roana sesi koadürümbo ni+ngo-randeimbi sünambeah+ndi makoso rananahi nda. Asu nindou ai sesi nda asesu ana, ai yangri+ri koadürümbo koadürümbo nüngumbui. Sesi nda ro nda-handüri+mboyahi ra wandi fi safi ranane, nindou hifi ndan+hü an+boadei ai aboedi yangri+ri koadürümbo koadürümbo mbi+ni+boadeia samboanahi," mehu.

⁵² Rani+mboyei asu Suda ai aheiroari ngi+nindi yifiarimbo hoafi timon+mar+hündi. Asu ai hoafi+yehi seiya, "Nüngunde nindou ndanai ahandi fi safi ra ndenda madagudifa?" ma-seiamboyu.

⁵³ Asu Sisas ai aheimbo hoafi+yundürühi

yahuya, “Yini, asu se Nindou Hondündi-mayo fisafi ra sesi asu ahandi hori ra simindi ra koate-ayei ana, ngiri sihei fiambe koadürümbo-koadürümbo niŋgombo ra ni mandondüri.

⁵⁴ Nindou ranai wandi safi asu hori ra sesü sümündi arandi ana, ai yangiri koadürümbo-koadürümbo nunguwan, asu ro ahambo hifi nda munguyowambe botindihinimboyah.

⁵⁵ Wandi safi nda aboedi sesi hond-ane, asu wandi hori nda aboedi simindi hoe hond-ane.

⁵⁶ Nindou ranai wandi safi sesü asu wandi hori sümündi arandi ana, ro ai-dibo ni mandihan asu ai ro-dibo ni mandümbui.

⁵⁷ Ape koadürümbo nungumbü ai wambo koamarihendirambo kosi ahandi nginindinambo animboahi ra ai ni mindüh-ani. Rani süngunamboane asu nindou ranai wambo asesundiri aiana wandi-mayo yangiri niŋgombo ra ndemündümbui.

⁵⁸ Ranimboane asu, sesi ndanana sünambeahindi makoso-ane. Nga sesi ra horombo sihei amoamo sahüsi hehimbo yifimayei yahuraiyopoani, nga wan. Nga sesi hapondadidi nda nindou ai asesu ana, ai aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo nungumboani,” mehu.

⁵⁹ Hoafi nda Sisas ai Kaperneam ngoafihü Sundayei rotu worambe nindou yamundeandürühi hoafimayu.

Yangiri niŋgombo hoafi

⁶⁰ Raniyo asu ahambo süngururü-rundeimbi afindi ranai hoafi ra himboriyomo houmbo hoafiyomondühi yahomoya, “Hoafi ndanana

awi afɪndɪ tʉngʉmb-ane. Hoafɪ ra dɪdɪ hɪmborɪmandʉ rana?" mehomondamboyu.

⁶¹ Asu Sisas aimbo ŋgusʉfoambe hohoanɪmoyu fɪfɪre haya hoafɪyuhɪ yahuya ndanana hoafɪ ndanahamboanemo teihʉmarundɪ yahu haya, hoafɪyupurʉhɪ yahuya, "Hoafɪ nda sɪhamundɪ anɪhondʉmbofe ra mamɪkarɪ-marapuramboemoa?"

⁶² Asu Nindou Hondʉ sʉnambeahɪndɪ makusu ranai hoeindʉranɪ asʉkaindu horombo nɪmaruwanambo gafuwanɪ ra se nʉngundahumbo yahomomboemo?"

⁶³ Yɪfɪafɪ Aboedɪ ranane yangɪrɪ nɪŋgombo sai arandɪ. Ŋga nindou-yafe ŋgɪnɪndɪ ranana moai yangɪrɪ nɪŋgombo sai randɪ. Hoafɪ sɪheimbo hoafɪmayahandʉrɪ ranana Yɪfɪafɪ yangɪrɪ nɪŋgo sai-randeimbɪ ranahamboyahɪ hoafɪmayahɪ.

⁶⁴ Rananemo asu moai bɪdɪfɪrɪ se-amboanɪ hoafɪ ranahambo anɪhondʉmbo-rundɪ," mehu. (Sisas ai nindou horombo ahambo anɪhondʉmbofe-koate-mayei ra fɪfɪreandɪ. Asu ai fɪfɪreandɪ nindou ranai-anɪmbo ahambo hʉrʉtʉmbɪ nindou-yomondɪ warɪhʉndirʉmbui.)

⁶⁵ Ranɪyu asu hoafɪyuhɪ yahuya, "Hoafɪ nɪmɪndɪ ndanahamboyahɪ ro sɪhamumbo hoafɪmayahapurɪ, 'Ape ai nindou ranahambo wambo sowanambo sɪfombo yɪnɪ yahokoate-ayu ana, asu nindou ranai ŋgɪrɪ wambo sowana dʉfu,' " mehu.

⁶⁶ Hoafɪ ra hɪmborɪyomo mburumboemo asu ahambo sʉnggururʉ-rundeimbɪ bɪdɪfɪrɪ ai ahandɪ sʉŋgu hokoate hɪnɪŋgɪrʉwuri houmbo hɪhɪrɪyafu mahomo.

⁶⁷ Raniyu asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi 12 ahamumbo hoafi-yupurühi yahuya, “Asu se-amboani wambo hiniñgifiendiri hefe hombo yahomomboemo?” mehuamboemo.

⁶⁸ Asu Saimon Pita ai simbori hoafi-yuhi yahuya, “Adükari, asu ro dabo sowana mangefa? Seana sapo aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo niñgombo hoafi ra sowandifi-mboanafisi.

⁶⁹ Asu ro haponda sihambo anihondümbo-rihu fifiri-huninimboanefi, seana Nindou sürühoeimbi Godindi-mayafi makosaf-anafi,” mehuamboyu.

⁷⁰ Asu simbori Sisas ai yahuya, “Nimboe sapo sünguru-rundeimbi 12 sihamumbo ro kamafoariheapur-ane. Nga sihamundi mbusümo nindou mamí ranai ana moaruwai hohoanimoyumb-ani,” mehu.

⁷¹ Hoafi nda Sisas ai Sudas Saimon Iskariotindi nimori ahamboyu yare hürühai hoafimayu. Aiana Sisasimbo süngurüri-randeimbiyusi, nga asu sünguna humboyu Sisasimbo hürütümbi-yomondi warihündirümbui.

7

Sisasindi akidi mamí ai moai ahambo anihondümbo-rüwuri

¹ Refehayamboyoane, Sisas ai Gariri hifambe hoahoangu wakimareandi. Suda-yafe bogori ai ahambo hifokoeffimbo yahomo houmbo raraomemondamboyu asu ai ahei hifambe hombo moei mehu.

² Asu Suda-yafe rotumbo si adükari dagoambe nimarimbo sei arihündi ranai ndeara akimi tifimareandamboemo.

³ Asu Sisasindi akohoandi mamai ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Hifi nda hiniŋgiro hawambo Suda-yafe hifinambo hahüfuh-animbo, se shafi hepünifeimbi moatükuni rarowandani shafi süngurininirundeimbi ranai hoeimbirundamboane.

⁴ Nindou ranai munju ahambo fifirimbirihindiramboane yahumbo ana, moai dibo raranirätüpurirätüpuriyu randi, nga weindahani ahei himboahü rätüpuriyu arandi. Asu se hepünifeimbi moatükuni rätüpurayafi ramunjuambo nindou hifi-hifi afindi burayei ahei himboahü weindahinimbafan-animbo, asu ai shambo hoeimbirihinin-amboane,” mehomo.

⁵ Ahandi akidimami amboani ahambo anihondümbofe-koate-wamboemo ai yaru hoafimemondo.

⁶ Raniyu asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Awi ro hafombo si ranana moai tüküfeyo. Nga ninisimboaniyo se ahafomo ra wanjei-ane.

⁷ Nindou hifi ndanihü aniboadei aiana ngiri shamumbo hürütündühüpuri, nga wambo hürütarihündiri ro aheimbo moaruwai hohoanimoeyei arihündi ranimbo weindahi hoafiyahandüri arihandi ranimbo.

⁸ Seana Suda-yafe adükari si Serusaremihü tükefeyo ranimbo gafomo. Nga roana wandi hafombo si ra awi tüküfekoate-mayowambo, asu ngiri haponda ngahi,” mehu.

⁹ Ai ahamumbo yare hoafiyupuri mbura Garirihimamaru.

10 Ahandi akohoandi mamai ai adukari si ra hoeifembo mahomondamboyu, asu ai-amboani sunguna mahu. Asu ai moai weindahi tukufi haya hu, nga dibo ahamundi sungu mahu.

11 Asu Sudahundi nindou bogori-memo ranai Sisasiambo adukari si ranihu kokorurui yahomoya, "Nindou ra nahu nungua?" mehomomoya.

12 Raniyei nindou afindi mengoro ransi-siamboani Sisasiambo-dibo teihumarihoru. Bidifiri ai seiya, "Aiana nindou aboed-ani," asu bidifiri ai seiya, "Wani, aiana aboediyupoani, nga aheimbo wosihofori hoafiyu-randeimb-ani," masahundo.

13 Nga Suda-yafe bogori nindou ranahamumbo yihimborihupuruhi asu moai ahambo weindahi yafambe farhi hoafiyei.

14 Adukari si mbusumondui Sisai tukufi hafu Godindi worikimi nungumbo nimorehi nindowenih aheimbo yamundi-mareanduri.

15 Asu Suda ai ahandi hoafi ranahambo hepunafu afindi hohoanimoyomondui yahomoya, "Nimboe nindou nda nindou ngoru ai yamundifikoate asu ai moani hoafi nda fifirareanda?" mehomondamboyu.

16 Asu simbori ahamumbo hoafiyuhi yahuya "Ro haponda yamundariheanduri hoafi nda wandi-mayo yamundife hoafiyopoani, nga Nindou wambo hifina koamarihendiri ahandi-mayo-ane.

17 Asu nindou ranai Godindi hoafi sungumbo yifirayei ana, ro hoafi hoafiya arihandi nimindi nda fifirindihimboyei. Asu ai hoafi nda Godindi-mayo-mbayo asu ro wandi hohoanimonambo

hohoan+moya hehea hoafiyahühi-mbayahiyo ra fifir+indeambui.

¹⁸ Nindou ai moan+ ahandi hohoan+monambo hohoan+moyu haya hoafayu ranana ai adükar+ ndürümb+inda yahumboani. Nga asu nindou ngorü ahambo koamar+herü ranahambo 'ndür+ adükarümb+mbiyu' ehu ranai ana aboed+ mbu-mund+ saf-ani, nga moai tikai hoaf+yu randi.

¹⁹ Horombo sihefi amoaombo Moses ai ah+nümb+ hohoan+mo ra masagadür+. Nga asu moai se mam-amboani hohoan+mo ra süngur+hindi. Asu nimboe se wambo hifokoefe-ndir+imbo yahomo houmbo rarawemoa?" mehuamboyei.

²⁰ Asu nindou af+indi bur+mayei ranai seiya, "Moaruwai nendi sihaf+ fiambe mafar+feyowamboyafi rani hoafi ra hoafayafi. Düdi sihambo hifokoefen+imbo yahuhaya raraomayua?" maseiamboyu.

²¹ Asu Sisas ai simbor+ hoaf+yundürüh+ yahuya, "Ro ngoaf+imbo n+mar+imbo sihi ratüpur+yahühi nindou di+boadomar+hina ran+imboyei se muṅguambo mahepünehindi.

²² Horombo siheimbo Moses ai hoeari kefe tir+heferambo hohoan+mo ra nafuimarandür+. (Rani hohoan+mo ranana Moses+indi-mayo hohoan+moyopoani. Nga ranana sihei amoaoyafe hohoan+moane.) Ran+imboane asu seana ngoaf+imbo n+mar+imbo si ran+fih+ nindowenih+ n+imoak+idibou-yomondi fi hoeari karu tir+hoemo arundi.

²³ Seana Moses+indi hoafi rani yangir-ane rani-süngurundüh+ asu se ngoaf+imbo n+mar+imbo sihi n+imoak+idibou-yomondi hoeari

karu tirihapuri arundi. Asu ro ngoafimbo nimarimbo sihi nindou angunumbo-mayu ahandi fi didiboado-marhina, asu se nimboe wambo nginindimarundira?

24 Asu nindou ngorundi hohoanimo ra se himboarinambo yangiri hoeindu houmbo yibobondumboemo, nga se mbumundi hohoanimo sungunduh ndondu yibobondundi,” mehupuri.

Nindou ranai nda Kraisiyu dudi masei

25 Asu nindou bidifiri Serusaremhundi ai dduyahinduhi seiya, “Sapo nindou ndanahamboemo bogori nindou ai hifokoefimbo yahomo houmbo raraomaruwura?

26 Nindou ra ai weindahi ahamundi himboaruhi hoafimayuwambo hoeirihori asu himboriyei arihundi, nga ai moai ahambo hoafi karuwuri. Awi nindou ranahambo bogori nindou ai Kraisi-ani yahomo hohoanimo moyomo houbombemoyo?

27 Nindou God ai diboniyu hiningimariri Kraisi ra tukefiyu ana, ngiri nindou ai ahandi ngoafi ra fifirindhindi. Nga roana nindou ndanahandi ngoafi hondu ra fifirihurumboanefi ranimboyu ai Kraisiyupoani,” masei.

28 Asu Sisasi Godindi worambe aheimbo yamundeanduruhi pukuna hoafiyuhi yahuya, “Se wambo asu wandi ngoafi ro masihuhi ra ndorhi fifirihindiri. Nga ro, wandipoanimbo hohoanimo ya hehea kosamboyahipoani, nga Ape wambo koamarhendira makosahane. Seana moai ahambo fifirihori.

29 Nga roana ahambo sowahindi koamarihendira kosiheheambo wambo fifirihinimboanahi,” mehu.

30 Raniyomo asu bidifiri ai ahambo kikihimundiimbo yahomo houmbo raraomaruri. Nga asu nindou ngoru ai moai ahambo kikihirumundu sapo ahambo hifokoefimbo si ra awi tukufekoate-mayowambo.

31 Raniyei nimorehi nindowenih afindi ranai ahambo anihondumbo-rigoruh hoafiyehi seiya, “Krais tukefiyu ana, ngiri Sisas hepunifeimbi moatukuni ramareandi nda ngasundiri. Nga ai Kraisimbeyu?” masei.

Sisasimbo kikihimindiimbo prisman koamarihoupuri

32 Farisi ai nimorehi nindowenih Sisasimbo rani wataporimayei ra himboriyomo houmbo Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogori-babidimbo prisman bidifirambo koamarihoupura Sisasimbo kikihimindiimbo mahifomo.

33 Asu Sisas ai hoafiyupuruhi yahuya, “Awi seabidimbo akidou geduh safi ningo-ningondahe heambo-animbo asu ro nindou wambo koamarihendiri ahambo sowana gagumboyahi.

34 Rananimbo se wambo kokondihundiriimboyeisi, nga asu ngiri hoeindihindiri. Asu ro nimarimboayah ranambe se ngiri didei,” mehu.

35 Raniyomo Sudahundi bogori nindou-memo ranai ahamundihoari simbori hoafuruyomonduh yahomoya, “Nindou ra ai nahanafi nguan kokondihurimbo hoiefekoate-mandefa? Asu ai Griki-yomondi ngoafi adukari

ranihü ngu sihefi nendi nimateihü Grikimbo
hoafi yamundi-mandeanduriyo?

³⁶ Ai yare hoafiyuhi yahuya, 'Se wambo
kokondi-hündirimboyei, nga asu se ngiri
hoeindihindiri,' asu 'Se ro nimarimboayah
ranambe ngiri ngei,' mehu, ra nimboe yare
hoafimayua?" mehomo.

Yangiri ningombo hoe

³⁷ Suda-yafe amoao-yomondi dagoambe
nimarimbo hohoanimombo si ranahandi
bidifirani si ra adukari hamind-ane. Rani
sihi Sisas ai botifi pukuna hoafiyundurühi
yahuya, "Nindou didiyei ai hoe simindimbo
amindaninombondeihi ana, wambo sowana
didei ndimindei.

³⁸ Ai Godindi bukambe yare hoafiyowohü
yahoya, 'Nindou ranai wambo anihondumbo-
arihindiri ana, asu ahei ngusüfoambeahindi
yangiri ningombo hoe ranai afindi tükündife
haya ngomoe,' " mehu.

³⁹ Sisas ai yare hoafimayu ra hoe
hondümboyupoani, nga Yifiafi Aboedi
ranahamboyu hoafimayu. Nindou ai ahambo
anihondumbo-arihori ai-animbo Yifiafi Aboedi
ra ndahümündimboyei. Nga rani simboani ana
Yifiafi Aboedi ra awi moai sahümundi Sisas ai
yifiyo mburumbo sünambe hafokoate wambo.

Nimorehi nindowenih ai simbori hoafiyehi yibobomehindi

⁴⁰ Nindou afindi mafandihindi ranambe nin-
dou bidifiri ai Sisas hoafimayu ra himboriyei
hehi hoafiyehi seiya, "Anihond-ane, nindou

ndanana Godɪndɪ hoafi hoafiyu-randeimb-ani,” masei.

⁴¹ Asu bɪdɪfɪrɪ ai hoafiyehɪ seiya, “Aiana Krai nindou aboedambo-fembo God kafaorirɪ hɪnɪŋgɪmarir-ani,” sei, ŋga asu bɪdɪfɪrɪ ai hoafiyehɪ seiya, “Ai Kraisyupoanɪ, ŋga Krai ana ŋgɪrɪ Gariri hɪfɪnɪpoedɪ dufu!

⁴² Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, ‘Krai ana adükari bogorɪ Defitɪndɪ sɪrambeahɪndɪndu hayambo-anɪmbo asu ai horombo Defit nŋguhü Betrethem ŋgoafɪhü nɪmorɪmbondüfi tükündüfimbui,’ meho,” masei.

⁴³ Ranɪmboyei asu nindou ranai Sisasɪmbo hohoanɪmo yimbumbo-yimbumborɪhindühɪ asu nindou ranai yimbumbore yɪbobomareandɪ.

⁴⁴ Ranɪyei asu bɪdɪfɪrɪ ai ahambo kɪkɪhimündɪmbo yahomo houmbo raraomarürɪ, ŋga asu moai kɪkɪhɪruründümo.

Suda-yafe bogorɪ nindou ai moai Sisasɪmbo anɪhondümborɪwuri

⁴⁵ Ranɪyomo asu prisman Sisasɪmbo kɪkɪhimündümborɪ koamarɪhoupurɪ ranai hɪhɪrɪyafu bogorɪ nindouyomo asu Farisi ahamumbo sowana mahomo. Asu ai dödurürurühɪ yahomoya, “Se nɪmboe ahambo semündü sɪnɪkoate-memoa?” mehomondamboemo.

⁴⁶ Asu prisman ai sɪmborɪ hoafiyomopurühɪ yahomoya, “Horombo moai nindou ŋgorü ai haponda hoafiyu arandɪ nahurai hoafiyu, ŋga wanɪ!” mehomondamboemo.

47 Asu simbori Farisi ai ahamumbo düduyafupurühi yahomoya, “Asu ai sihamumbo wosihoafori hoafirapurai waniyo?”

48 Farisi-anemo asu bogori nindou roanefi hoeirumuna nindou roambeahindi mamai-amboani anihondumbo-rirai asu waniyo?

49 Nimorehi nindowenihü aiana moai Mosesindi ahinümbi hohoanimo fifirihindi, nga ranimboanei ai Godindi himboahü moaruwai niŋgoayei! Ai yangiri Sisasimbo anihondumbo-marihori,” mehomo.

50-51 Nikodemus ai Suda-yafe bogoriyu haya horombo Sisas sowana mahu. Ranimboyu ai yare hoafiyupurühi yahuya, “Sihefi ahinümbi hohoanimo ana nindoumbo moani hoangirife hefe papi-hoafiri-hundürühiyefi asu waniyo? Ahandi hoafi boatei wudipoapondi hu himborindefi mbundihumbo-animbo asu ratüpuru ai rawareandi ra fifirindihumboyefi,” mehuamboemo.

52 Asu simbori ahambo hoafiyomondühi yahomoya, “Asu se kameihü amboani Garirihündiwamboyafi? Bukambeahindi hoafi ra se ndoro fifirindowandi, nga moai Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ana Garirihündi süfu randi,” mehomo.

53 [Raniyei asu nindou ranai ahei ngoafinambo bukürümehindi.

8

*Anamindihoadi birabireimbi nimorehi
Sisasimbo sowana sowandümo masinimo*

¹ Ran+yei asu nindou ranai ahei ngoaf+nambo bukür+mehindamboyo, asu Sisas ai asükaiyu Orif Wafunambo mahafu.

² Hapoadümbö siambe asükaiyu God+ndi wor+nambo mahu. Ai hu tüküfi n+maruane, asu n+morehi nindowenih+ ranai ahambo sowana maheiamboyo yamund+mareandür+.

³ Ah+nümbi hohoan+mo fifirundeimbi asu Farisi bid+firiyo mo ai n+morehi mam+ hoeirundane nindowenih+di bo ser+mindi mahoamboemo asu ai ahambo sowandümo nindou h+amboahü mbusümo h+n+ng+marundi.

⁴ Ran+yomo asu ai Sisas+ambo hoafiyomondühi yahomoya, “Yamundo-randeimbi, n+morehi ranai nindou ngorü-di bo meñgorafea asu hoeimarup+i.

⁵ Moses+ndi ah+nümbi hohoan+mo yare hoafimayo ranana yahurai-ane, ‘N+morehi yahurai refewani ana, n+moeinambo h+fokoefendür+amboane.’ Nga asu se haponda nüngundo hoafimandafa?” mehomo.

⁶ Ai hoafi yaru hoafimemo ra moani Sisas+ambo yürümo mbo nahurayomo ran+süngund+hurani ai nüngu mbüsuwani papi-hoaf+nd+huri yahomo houmbo.

Nga Sisas ai hifini yim+nd+ho yimbunambo n+marümo hif+filhi war+imbuif+nambo sür+sürümarandi.

⁷ Nindou ranai ran+hü n+ngomombo Sisas+ambo düdu-düdupomaruramboyo asu ai botifi hoafiyupurühi yahuya, “Nindou sihamundi mbusümo moaruwai hohoan+mokoate-mayu ranai boatei-an+ambo n+moeinambo har+mbindowamboane.”

⁸ Yare hoafiyupuri mbura asükaiyu hifini piyu yimindihoyimbunambo nimarumbo hifihisürü-sürümarandi.

⁹ Nindou ranai Sisas rani hoafi hoafimayura himboryomo houmbo ahambo hiningiruwuri houmbo mamai kikefoefe mamai kikefoefeyomombo ndamefundu. Amongohoandi boateiyomo ndamefundu. Asu Sisas yangiri nungwane nimorehi ranai ahandi himboahü maningo.

¹⁰ Raniyu asu ai botifi hoafiyundühi yahuya, “E, nindou nda mungu bukürimfoendi. Asu nindou sishambo papi-hoafiyoninimbo ra mamamboani nunguai?” mehuamboyo.

¹¹ Asu nimorehi ranai Sisasimbo hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, moai nindou mamamboani nungu.” Asu Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Ro-amboani ngiri sishambo papi-hoafindihanini. Se ngafi, nga yowani asükaiyo moaruwai hohoanimoypoani,” mehu.]

Sisas ai hifinindi nindou-yafe siani

¹² Asu ngörü-simboani Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Roana hifi ndanahandi si nimind-anahi. Nindou ai wandi süngu ahu ana, ai ngiri nimbokoani hoahoangu wakindeandi, nga wani. Nindou ranai koadürumbo-koadürumbo yangiri ningo ranahandi si ra ndemündübui,” mehu.

¹³ Raniyomo asu Farisi ai Sisasimbo hoafiyomondühi yahomoya, “Seana sifahifi fimbo-anafi hoafi ra weindahi hoafiyafi

arandi. Ranimboane asu sihafî hoafi ra ngiri anihondümbö-ndifeyo,” mehomondamboyu.

14 Asu Sisas ai simborî hoafiyupurühi yahuya, “Yini, anihond-ane rananasi, roana wandî fimbo-anahi weindahî siheimbo hoafiya arihandî. Nga asu wandî hoafi ranana anihondü hoaf-ane. Asu wandî hoafi ra nimboe anihondü hoafayo? E! Hoafi ra yahurai-ane. Ro fifirihendi nahaninipoediyahi tükümeheandi asu nahanamboyo homboayahî ra. Nga asu seana moai wandî ngoafi hondü ana fifirundi. Asu ro nahanafiyö homboayahî ranamboani se moai fifirundi.

15 Asu se hifinindi hohoanimo süngurundühi nindoumbo yiboboru-rundeimb-anemo, nga roana moai nindou mamimbo amboani yiboborihendi.

16 Nga asu, ro nindou daboe yiboboarihendi ana, wandî yibobofe ra anihondü hondündömbö. Asu roana ro yangiriyahipoani, nga wani. Ape wambo koamarihendirî ai ro-dibo rani-moatükunî ratüpuriyuhani.

17 Sihei ahinümbi hohoanimo yare megoro. Nindou yimbu ai hoafi mamî ranahambo yibobo hoafefandi ana, ra anihond-ane.

18 Asu ro wandî fimbo anihondümbö hoafiyahanane Ape wambo koamarihendirî ranai wambo anihondümbö hoafiyu arandi,” mehuamboyei.

19 Asu ai Sisasimbo hoafiyahündowohü seiya, “Sihafi ape nahi anüngua?” maseiamboyu. Raniyu asu Sisas ai simborî hoafiyundürühi yahuya, “Seana moai wambo fifirihindirî asu

wandi Apembo fifirihori raraorihori. Asu se wambo fifirihindiri-mbonana, wandi Apembo amboani fifirihori,” mehu.

²⁰ Hoafi Sisas ai yare hoafimayu ra Godindi worikimi aheimbo yamundearühüyu hoafimayu, kaki foarhi-rihündeimbi hpiri ningo fikimi. Sisasimbo kikihimindimbo si ra awi tüküfekoate-mayoa asu nindou mamai-amboani ngiri Sisasimbo kikihindürimüdu.

Sisas ai nimorehi nindowenihimbo ro ahahi ranambe ngiri ngei mehu

²¹ Asükaiyu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Roana ndeara ndefembo samboanahi, nga asu se wambo kokondihündirimboyei. Nga asu se sihei moaruwai hohoanimo ranambo-animbo ngei ngeimbo yifindeimboyei. Asu seana ngiri ro ahahi ranambe ngei,” mehu.

²² Raniyomo asu Suda-yomondi bogori nindou ranai hoafiyomondühi yahomoya, “Sisas ai yare hoafiyuhuya, ‘Seana ngiri ro ahahi ranambe ngei,’ mehu. Ai hoafi yare hoafimayu ra ahandihoari hifokoefe yanggrombo yahumboyu?” mehomo.

²³ Asu Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Seana hifinindi poed-anei, nga roana nimoamo sünambeahindi tükümeheand-anahi. Seana hifindanihünda tükümehind-ane, nga roana hifindanihünda tüküyaheambo-yahipoani.

²⁴ Ranimboanahi asu ro siheimbo hoafiyahühi, seana sihei moaruwai hohoanimo ranambo-animbo ngei-ngeimbo yifindeimboyei masahi. Asu ro dideahi se wambo anihondümbofekoate-ayei ana, se sihei moaruwai hohoanimo

ranambo-animbo ngei-ngeimbo yifindeimboyei,” mehuamboyei.

²⁵ Asu ai düduyahindühi seiya, “Asu se didiyafi nimora?” maseiamboyu. Asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Ro sapo siheimbo horombo hoafimayahandürü ran-anahi nda. Nga se wambo moai anihondumbo-rihindiri.

²⁶ Ro sihei hohoanimo ranahambo afindi hoafinda samboanahi. Süngunambo sihei hohoanimo yibobondiheamboyahahi. Nindou ai wambo hifina koamarihendiri aiana anihondanisi. Asu ro nimorehi nindowenihahi aheimbo hoafayahahi ra ro ahandi-mayo hoafi himboriya heheamboanahi hoafayahahi,” mehu.

²⁷ Asu Sisas ai ahandi Afindambo aheimbo hoafimayundürü ranimbo moai fifirihindi.

²⁸ Ranimboyu asu Sisas ai hoafiyuhahi yahuya, “Se Nindou Hondü ranahambo nimoamo sahorimindei botirihorühi nimi keimbi karihendeimbi fihahi pararihorühi ana, asu se rani-simboan-animbo fifirindi-horimboyei. Ranimbo asu ropoanimbofe hohoanimooyo hefembo ratüpurikoate-ya arihandahi ra se fifirindihimboyei. Ro hoafi hoafiya arihandahi ra Ape ai nafuiyundiranane siheimbo rani-süngurithe hoafayahandürühi.

²⁹ Nindou wambo hifina koamarihendiri ranai ngirühi wambo hinngindeandiri, nga ai wandi fikimi nüngumboani, nine-moatükunahi ai yifiriyu haya hohoanimoayu ra muñguambo si ratüpuriya arihandahi,” mehu

³⁰ Nimorehi nindowenihahi afindi ranai Sisasindi hoafi himbori-yei hehi ahambo anihondumbo-marihorühi.

*Sisas ai moaruwai hohoanimo ambeahindi
aboedambofembo hoafimayu*

³¹ Raniyu asu Sisas ai nindou Sudahündi ahambo anihondümbö-marihori aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Asu se ro yamundiri-hendüreimbi hoafi ranahambo himboriyeyihi rani-sünguarihindi ana, asu se wandi anihondü süngurihindi-reimböndeimboyei.

³² Asu se anihondü hohoanimo ra fifirihindihindani asu hohoanimo ranai siheimbo aboedi koandihaira ngeimboyei,” mehu.

³³ Asu Sisasimbo hoafiyahündowohü seiya, “Roana Abrahamindi ahuir-anehi. Asu roana moai nindou ngoründi moani hefi ratüpuriyefi rihundi. Nimboeafi se yihoefimbo hoafiyafimunühi hoafi ranai ‘siheimbo aboedi koandihaira ngeimboyei,’ masafa?” maseiamboyu.

³⁴ Raniyu asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Yini, nindou muñguambo moaruwai hohoanimoyei arihündi ranai moaruwai hohoanimo ranahandi moani ratüpuriyeyi-rihündeimb-anei. Nga ranimboyo ro ramasahi.

³⁵ Nindou moani ratüpuriyu arandi ranai moai fikiminindi babidi worambe nimarü randi, nga wani. Nga nindou ahandi nimori aianimbo ahandi fikiminindi babidi worambe nimandümbui.

³⁶ Ranimboane asu Godindi Nimori ranai siheimbo aboedi nimarimbohünda fandihendürani asu se aboedi hamindi nimandeimboyei.

³⁷ Ro siheimbo fifirihearümboanahi se Abrahamindi ahuir-anei. Nga wandi hoafana

moai sihei hohoanimoambe nimarondüri. Ranimboanei asu se wambo hifokoefendirimbo sei hehimbo raraoayei.

38 Nini-moatükunî ra ro wandî Apendimayo hoeirihe heheamboanahi siheimbo hoafiyahandüri arihandî. Nga asu seana raranimoatükunî ratüpurîyeyi arihündî ra sihei apendimayo-ane sahümündi hehimbo rani-süngurîhi ratüpurîyeyi arihündî,” mehu.

39 Asu simborî ahambo hoafiyahündowohü seiya, “Yihoefî ape ana Abraham-ani,” maseiamboyu. Asu Sisas ai simborî hoafiyundürühî yahuya, “Asu se Abrahamîndî nîmorî hondümbeyei-mbonana, asu Abrahamîndî hohoanimo ra süngurîhi.

40 Ro siheimbo hoafî hondü Apendimayo himborîmayahi raniyo weindahî hoafîmayahandüri. Rananei asu se wambo haponda hifokoefendirimbo sei hehimbo rarawarîhündîri. Abraham ana moai yare rani hohoanimoyu randî. Nga se yangîr-anei rarîhi moaruwai hohoanimoayei.

41 Asu seana raranimoatükunî ra sihei apemami-yomondî hohoanimo yangîrî süngurîhündühanei,” mehuamboyeyi. Asu Suda ai Sisasimbo hoafiyahündowohü sahündoya, “Roana boagîrî fifîrîfekoate nafî mbusümonîndî nîmorîyefîpoanî. Roana yîhoefî ape mamî God ai yangîr-ani anüngu asu ro ahandî nîmorî hondanefî,” maseiamboyu.

42 Asu Sisas ai hoafiyundürühî yahuya, “God ai anîhondü sihei apembei-mbonana, asu se wambo aboedî hohoanimo-rîhündîrîsi. Nga ro

Godi-dibo nĩmboa heheamboyahĩ asu makosahĩ. Ro makosahĩ ra ropoanĩmbo hohoanĩmoya hehea kosamboyahĩpoanĩ, nga God ai wambo koamarĩ-hendĩramboyahĩ makosahĩ.

⁴³ Asu se nĩmboyei wandĩ hoafi ndofe fifirifekoate-mayeia? Asu seana ngĩrĩ wandĩ hoafi ra awi hĩmborĩndei.

⁴⁴ Sihei ape ana Satan-ani. Rananei asu se sihei apendĩ hohoanĩmo ranĩ yangĩrĩ sahũmũndi anĩboadei. Horombo hondũ aiana nindou hĩfokoare-randeimbĩyu manũngu. Ranĩyu asu ai moai anĩhondũ hohoanĩmo sũngure randĩ sapo anĩhondũ hohoanĩmo ra ahandĩ fiambe nĩmarĩkoate-wambo. Tikai hoafi ai hoafĩyu arandĩ ra ahandĩ hoafi hond-ane. Aiana nindou tikai hoafĩyu-randeimb-ani, nga ranĩmboani asu tikai hoafi ranahandĩ nĩmĩndũhani.

⁴⁵ Nga ro siheimbo anĩhondũmbo hoaf-ane hoafayahandũrĩ. Ranane asu se wandĩ hoafi ra anĩhondũmbofe-koate-ayei.

⁴⁶ Sihei mbusũmo nindou mamĩ ranai wandĩ hohoanĩmo-ambeahĩndĩ hohoanĩmo moaruwai weindahĩmandeyo wanĩmandĩyo? Asu ro anĩhondũ hoafi hoafĩya arĩhandĩ ana, asu se nĩmboe wandĩ hoafi anĩhondũmbofe-koate-mayeia?

⁴⁷ Godĩndĩ nĩmorĩ ana Godĩndĩ hoafi mũngu ra hĩmborĩyeihanei. Seana Godĩndĩ nĩmorĩyeipoanĩ. Ranĩmboanei asu se ahandĩ hoafi hĩmborĩkoate-yei arĩhũndĩ,” mehu

Sisas asu Abraham

⁴⁸ Asu Suda ai Sisasĩmbo sĩmborĩ tĩrĩfoarĩhorĩ hoafĩyeihĩ seiya, “Roana sĩhambo rarĩhu

hoafiyahun+nühanefi: ‘Seana Samariahünd-anafi asu sihafî fiambe moaruwai nendi mamî mbamari,’ asefi. Ra anihondüyo?” maseiamboyu.

49 Asu Sisas ai aheimbo yare hoafiyuhî yahuya, “Wandi fiambe ana moai moaruwai nendi nîmaro, nga wani. Roana wandî Ape ranahambo, adükar-ani sahühanahî, nga se wambo moaruwaimbo-arîhindîri.

50 Ro wandî fimbo ndürümbanahî yahomboyahîpoani. Nga Nindou mamî wambo ndürümbani yahombo hoafî yîbobore-randeimbi mbanüngu.

51 Ro siheimbo anihondümbanahî hoafayahî, nindou ngorü ai wandî hoafî ra süngwareandî ana, ai ngîri yîfîndu, nga wani,” mehuamboyei.

52 Asu Suda ai hoafiyahüindowohü seiya, “Haponda ro sihambo anihondü fifiri-hunî+nîmboanefî, sihafî fiambe moaruwai nendi amaronîni. Abraham yîfiyu asu Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbi amboani yîfisafîmemo. Ranane asu se hoafiyafühîya ‘Nindou mamî ai wandî hoafî rani-süngwareandî ana, ngîri yîfîndu,’ masafi.

53 Se yaro hohoanîmoyafühî sihefi amao Abrahamîmbo ngasündîworîmboyafi? Aiana sapo yîfîmayu rasi. Asu Godîndî hoafî hoafiyomo-rundeimbi amboani ai yîfîmemo rasi. Asu se didîyafa?” maseiamboyu.

54 Asu Sisas ai simborî hoafiyundürühî yahuya, “Asu ro wandîhoari wandî fimbo ‘adükar-anahî’ mbasahî-mbonana, asu ro moan-anahî. Nga wandî Ape aiani wambo ‘adükar-ani,’ yahu

arandi, nga se hoafiyeihî ‘ai yihoeŋi God-ani,’ asei.

⁵⁵ Asu seana moai ahambo fîfîrîhori. Nga roana ahambo fîfîrîhinimboanahî. Asu ro hoafiayahühî, ‘Roana moai fîfîrîhinî,’ mbasahimbonana, asu ro se rawehindî nou tikai hoafiya. Nga roana ahambo ndorîhinî fîfîrîhinî hehea asu ahandî hoafi ra süngurîheandühanahî.

⁵⁶ Horombo sihei amoa Abraham ai ro tüküfembo-mayahî ra hoeifembo hohanîmoyuhü hîhîfi-hîhîfi mayu. Ai ra hoeire hayamboyu asu ahandî ngusüfo ndore küre mamaru,” mehu.

⁵⁷ Ranîmboyei asu Suda ai Sisasimbo hoafiyeihî seiya, “Seana awi moai 50 hîmbaniyafîpoanî, nga se Abrahamimbo hoeimarîhinî asafi?” maseiamboyu.

⁵⁸ Asu Sisas ai asükaiyu aheimbo hoafi yuhî yahuya, “Yîni, ro siheimbo anîhondümboanahî hoafehandürî horombo hondü Abraham ai tüküfekoate-yuambeahiyahî ro boatei manîmboahî,” mehuamboyei

⁵⁹ Ranîyei asu Suda ai nîmoei hüründümo houmbo Sisasimbo nîmoeinambombo mehomo, nga asu ai Godîndî worî hîningîre haya dîbo ndamefiyu.

9

Sisas ai nindou hîmboatîharî dîboadomarîrî

¹ Sisas ai nafi-süngu huhündamboyu nindou hîmboatîharî hoeimarîrî. Nindou ra hondî ai hîmboatîharî yahurai wakîmarîmîndo.

² Ran+yomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoaf+yomondowohü yahomoya, “Yamundo-randeimbi, dade moaruwai hohoan+mo nindou ndanahambo ramarera asu ai h+amboatharayua? Ahandi moaruwai hohoan+moyo, asu hondaf+ndi-yafe-mayoyo?” mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai ahamumbo s+mbori yahuya, “Nindou ndanahandi h+amboathari ra ahandi-mayo, asu hondaf+ndi-yafe-mayo moaruwai hohoan+mo ranambo rareran+ refimboyupoani. Nga nindou ai yare h+amboathari-mayu ra God+ndi hepün+feimbi moatükun+ refewani hoeifembohündamboyu yare h+amboathari-mayu.

⁴ God ai wambo koamar+hendira makosahane, nga hüf+ham+ndi ndare nünguambe s+hiri ahandi ratüpur+ ratüpur+ndefomboane. Nga n+imbi p+rayo ana, asu ng+r+ nindou ngorü ai-amboan+ ratüpur+ndu.

⁵ Ro hifi ndani+hü n+imboahambe ana ro n+imorehi nindowenihi-yafe si-anahi,” mehu.

⁶ Ran+yu Sisas ai yare hoaf+yu mbura, hifi+fihi nguri tifi+fi fandeamunde mbura, nindou h+amboathari-mayu ahandi h+amboarambe pamareandi.

⁷ Ran+yu ahambo hoaf+yundühi yahuya, “Se ngafi Siroam kak+mar+hündi hoeambe s+hafi h+imboari ra popoaindandi,” mehu. (Hoafi Siroam ra ‘koar+hefeyoa ho’ hoaf-ane.) Ran+yu asu nindou ranai hu ran+hü ahandi ngusümboari ra popoaira mbura, h+hiri+fi süfumbo aboedi h+imboar+mayu.

⁸ Ran+yei asu nindou ak+mi wori

yimbur+hi n+mareimbi+ asu ahambo horombo hoeir+horeimbi+, ai horombo n+morehi+ nindowenih+imbo kak+napombo moako-moakoyu marandi+ ran+imbo hoeir+hor+ hehimbo hoafi+yeih+ seiya, “Awi sapo nindou ndan+mbaiyu n+mar+ yang+r+ n+mar+umbo aheimbo moako-moakoyu marandi+?” masei.

⁹ Bi+di+fi+r+ ai hoafi+yeih+ seiya, “Yi+n+, nindou aiyu refi marandi+.” Asu bi+di+fi+r+ ai hoafi+yeih+ seiya, “Wan+. Ai nindou yahuraisy+, nga ai-yupoan+, nga nindou ngorüyu,” masei. Nindou amuri+ ai rani+ watapor+mayeiamboyu asu ahandi+hoari+ yahuya, “Ro-anahi,” mehu.

¹⁰ Asu ai ahambo düduyahindowohü seiya, “Asu si+hafi+ hi+amboari+ ra nüngure bi+r+hoaimboyoa?” maseiamboyu.

¹¹ Asu ranai si+mbori+ yahuya, “Nindou Sisas sei-ar+hünd+ ranai hüburukonambo wandi+ hi+amboarambe fandi+foareand+rühi+ yahuya, ‘Se ngafi+ Siroam kak+mar+hünd+ hoe ranambe hi+amboari+ si+hafi+ ra popoaindandi+,’ mehuamboyahi+ ro ha popoair+handi+ asu wandi+ hi+amboari+ ra aboedi+ hi+amboari+mayahi+,’ mehuamboyei.

¹² Asu ai düdur+horühi+ seiya, “Nindou ra nahi amarua?” maseiamboyu. Asu nindou ranai yahuya, “Nahümübei amaru ra moai fi+fi+r+hini+,’ mehuamboyei.

¹³ Rani+yei ai nindou hi+mbokat+hari+mayu Sisas aboedi+marir+ ranahambo Farisimbo sowana sa-hor+i+m+ndei+ mahei.

¹⁴ Ngoafi+imbo n+mar+imbo si rani+si+mboani+yu Sisas ai nindou ranahandi+ hi+amboari+

aboedimareandi.

¹⁵ Asu Farisi ai nindou-mayu rana-hambo düdururühi yahomoya “Sihafi himboari ra nüngure aboediyomboyoa?” mehomondamboyu. Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Sisas ai hüburuko wandi himboarambe pamareandiramboyahi asu ro ha popoaimarhandamboyo wandi himboari ra aboedimayo,” mehu.

¹⁶ Ranimboemo asu Farisi bidifiri ai yahomoya, “Nindou ndanahambo God ai koarheira kusumboyupoani, nga ai moai moani ngoafimbo nimarimbo hohoanimo ra süngureandi,” mehomo. Asu bidifiri ai hoafiyomondühi yahomoya, “Asu nindou moaruwai hohoanimoyumbü ai ngiri hepünifeimbi moatükuni yahurai ratüpurindu?” mehomo. Raniyomo asu bidifiri ai ngörü hohoanimoyomo asu bidifiri ai ngörü hohoanimoyomo marundi.

¹⁷ Raniyomo asu nindou himboatihari-mayu ahambo hihiriyafu asükaiyomo hoafiyomondowohü yahomoya, “Nindou sihafihimboari aboedimareanini ranahambo se nünguro hoafiyafindoa?” mehomondamboyu. Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Aiana Godindi hoafi hoafiyu-randeimb-ani,” mehu.

¹⁸ Nindou ra ai horombo himboatihari-mayuanisi, nga asu ai ranahambo anihondümbofembo moi mehomo. Ranimboemo asu nindou himboatihari-mayu ahandi hondafindambo rani hoafi ra fifirifembohünda mingiyomo hümarihaupti.

19 Asu ai ahafembo düdurüpürühi yahomoya, “Nindou nda sihafe ni moriyu? Asu se safeya ro himboatihari yahurai wakimari-horimindehane masafe, nga asu nimboe ai haponda aboedi himboarayua?” mehomom.

20 Asu ahandi hondafindi ai safeya, “Yini, ro ahambo fifirihori ai yihoehi ni mor-ani asu ai horombo himboatihari wakimari-horimindehi.

21 Nga haponda moai ahambo fifirihori ai nününgufimbombi ahandi himboari ra aboedi himboarayu. Asu ro moai fifirihori nindou ahandi himboari aboedimariri ranahambo. Düduyafundosi, ai adukariwambo sihamumbo ahandi fimbo hoafindüpurimbui,” masafe.

22 Hondafindi ai Sudambo yihimborinapurühiyafe ai ahamumbo rarine hoafimefe. Horombo Suda ai yaru hoafiyomondühi yahomoya: “Nindou ai weindahi hoafiyehi, ‘Sisas ra nindou God ai ahandi nendambo aboedifembo kifoariri hiningimari Krais-ani,’ seiani ana, asu aheimbo rotu worambeahindi hihaiboandura ngiri ai-babidi rotunde,” mehomom.

23 Ranimboyafe asu hondafindi ai hoafiyafeihü “Ahambo düduyafundosi, nga ai adukariwambo sihamumbo ahandi fimbo hoafindüpurimbui,” masafe.

24 Raniyomo asukai nindou himboatihari mayu ranahambo mingimemonda masunu. Asu ahambo hoafiyomondühi yahomoya, “Se Godimbo nduri adukarümb-ani mbisafindowohü anihondumbo hoafindafi. Ro fifirihumboanefi nindou ndanana moaruwai hohoanimoyurandeimb-ani,” mehomom.

25 Asu nindou ranai hoafi-yuhi yahuya, “Ro moai ahambo fifirihini, nga awi ai moaruwai hohoan+mo-yumbümbeyo asu wan+mbeyo. Mami moatükuni ro fifirimar+heandi ana, yini ro horombo himboat+hari man+amboah+yahi, nga hapondanana ro aboedi himboarayahi,” mehu.

26 Asu Suda ai düduyafundowohü yahomoya, “Sihambo nününgurean+n+mboyua? Sihafi himboari ra nününgure aboedi+rean+n+mboyua?” mehomondamboyu.

27 Asu ahamumbo hoafi-yupurühi yahuya, “Ro sihamumbo hoafi-mayahapur+yo, nga asu se hoafi ranahambo moai himbor+yomo. Asukai se himbor+ambo yahomomboemo? Se-amboa ahambo süngururü-rundeimb+imbo tükufembo yahomomboemo?” mehu.

28 Asu Suda ai nindou ranahambo ngin+ind+rurühi moaruwai hoafi-yomondowohü yahomoya, “Seana Sisas+imbo süngur+i-randeimb-anafi. Nga roana Moses+imbo süngur+ihu-r+hundeimb-anefi.

29 God ai Moses+imbo hoafi-mayundo ra ro fifir+hundi. Nga nindou ranan+imbo ai dagüdambaia? Roana moai ahambo fifir+huri,” mehomo.

30 Asu nindou ranai ahamumbo simbor+i hoafi-yupurühi yahuya, “Ndanana wambo ran+poan+imbo moatükun-ane! Aiyu wandi himboari aboedi+mareanda asu ro aboedi himboarayahi. Nga n+imboemo se hoafi-yomondühiya, ai nahan+n+poediyu ro moai fifir+huri ehomoa?

31 Ro fifir+humboanefi, nga God ana moai moaruwai hohoan+moyomo-rundeimb+yomondi

hoafi ana himboriyu randi, nga wani. Nga nindou ranai Godimbo hohoanimo yuhü asu ahandi hoafi süngumareandi ranahandi hoaf-ane God ai himboriyu arandi.

³² Moai horombo nindou mamai hondi ai himboatihari wakirimindoani asu nindou ngorü ai ahandi himboari aboedi-mariri hoafi ra yangoro, nga wani.

³³ Asu God ai nindou nda koehefikoate-mbeimbonana, asu ngiri rarani-moatükuni hifi ndanihu ratüpuriyu,” mehu.

³⁴ Asu simbori ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Horombo me ai sihambo moaruwai hohoanimo ranambo wakimaramindinini asu se himboatiharimayafi ranimboanefi ro fifirarihunini. Se nindou moaruwai hohoanimo-yafeimb-anafi. Asu se yihoe fombo yamundifemunimbo safomboyafi?” Ai ahambo yaru hoafiyomondowohüyomo rotu worambeahindi hihaifoarüwuri weindani hiningimarüwuri.

Nindou anihondümbofe-koate-ayei ai himboatihari nahurai-anei

³⁵ Sisas ai ranimbo himboriyu haya, kokorüri hu hoerirühi yahuya, “Se Nindou Hondü rana-hambo anihondümboroworai waniyo?” mehundowamboyu.

³⁶ Asu nindou ranai simbori hoafiyundowohü yahuya, “Adükari, Nindou Hondü ra düdia? Se wambo hoafiyafi-ndiran-animbo ro ahambo anihondümboröndihini.”

37 Asu Sisas ai hoafi+yundühi yahuya, “Se ahambo hoeimar+worî. Aiani se-dîbo watapora-yu nda,” mehuamboyu.

38 Asu nindou ranai hoafi+yuhî yahuya, “Adükari, ro an+hondümbö-ar+heanîni.” Ai yahu mbura Sisas+mbö yim+ndîho yimbu pusîre nîmarümbö hohoanîmomayundo.

39 Asu Sisas ai yahuya, “Ro nindouyei hohoanîmo yîbobofemboyahî hîfî ndanîhü makosahî. Ranîmboane asu nindou Godîndî hoafi fîfîrî+fekoate-yeimbî ai nindou himboatîharî aboedehindî nahurai fîfîrî+ndîhimboyei asu Godîndî hoafi fîfîrî+hundeimb-ane fî aseî ai himboatîharî nahurai fîfîrî+fekoate-ndeimboyei,” mehu.

40 Farisi bîdîfîrî ai ahandî fikîmî nîngomombö ahandî hoafi ra himborî+yomö houmbö yahomoya, “Asu ro-amboa himboatîharî+yefî?” mehomondamboyu.

41 Asu Sisas ai hoafi+yupurühi yahuya, “Asu se himboatîharî+mbemö-mbonana, hohoanîmo moaruwai ra moai sîhamundî fiambe nîmaropurî. Nga se hoafi+yomondühi, ‘Yîhoefî himboarana aboed-ane,’ yahomö arundî, ranîmboane asu hohoanîmo moaruwai ra awi sîhamundî fiambe amaropurî,” mehu.

10

Sisas ai sipsip hîfanda-randeimb-ani

1 Sisas ai hoafi+yuhî yahuya, “Ro an+hondümböanahî sîhamumbo hoafayahî, nindou ai moai sipsipi-yafe ginîrî yipurî nafî kefuai randî, nga amurî himborî nafî kefuai

arandi, nindou ranai ana hümbühün+kor+ napo fufuramündü-randeimb-ani.

² Asu nindou yipur+ naf+tambe naf+ karefuendi ranai ana sipsip ahei afind-ani.

³ Nindou yipur+ hifanda-randeimb+ ai-animbo nindou ahu ranahambo yipur+ ra tind+hembui. Rananei asu sipsip ai ahand+ yafambe ra h+mbor+yei ar+hünd+. Ranani asu ai ahei ndür+ ra dükarearü y+s+boas+yuh+ asu ai aheimbo gin+rambeah+nd+ semündündür+ moanambüh+ tüküfi ahu.

⁴ Asu ai ahand+ sipsip ra muŋgu gin+rambeah+nd+ semündündür+ moanambüh+ tüküfi hayambo asu ai horombofi huan+ ahand+ süngu ahei. Sapo sipsip ranai ahand+ yafambe h+mbor+yeih+ ran+imboane ahand+ süngu ahei.

⁵ Aiana ŋg+r+ nindou amur+nd+ süngu ŋgei, ŋga wan+. Nindou amur+ ai huan+ ana, ai ahambo y+h+mbor+horüh+ fefoehindühanei. Ahand+ yafambe h+mbor+koate-aye+ ran+imbo wambo.”

⁶ Sisas ai aheimbo kafoefe hoafi ra yare hoafi+mayundür+, ŋga asu moai kafoefe hoafi ranahand+ n+m+nd+ ra fif+r+hind+.

Sisas ai sipsip hifand+randeimb+ aboed-ani

⁷ Ran+yu Sisas ai asükaiyu hoafi+yuh+ yahuya, “Ro s+hamumbo an+hondümboanah+ hoafayah+. Roanah+ sipsip+yafe yipurayah+.

⁸ Asu nindou ai ro sünguyahan+ horomboyahi ahei aiana hümbühün+yeih+ raran+ napo moan+ fufurühümüdi r+hündühanei. Asu sipsip ai-amboan+ moai ahei hoafi h+mbor+yei r+hünd+.

9 Ro-anahî yipurayahî. Asu nindou dîdiyei wambo sowanambo sinei ginîrî ranambe karefoehindî ana, God ai aheimbo aboedambo-ndeandürümbui. Rananîmbo asu ai keboehi tükündahi ndühündühî asu ai ginîrî ranambe sesîmbo amboanî keboehi tükündahimboyei.

10 Nindou hûmbuhünîyu-randeimbî ginîrî ranambe karefuendî ra moanîyupoanî karefuendî. Nindou karefuendî ra ai kefoefe hefe hîfo sipsip hûmbuhünîmbo hîfokoefindürümbu yahumboani. Nga roana keboeheadühî sipsip aboedî yangîrî dîboadeimbî asu ahei fiambe aboedî hohoanîmo yangîrî nîngombo afîndî mbîmarîndüra samboanahî asîhühî.

11 Roana sipsip hîfandîrî-handeimbî nindou aboedî saf-anahî. Nindou sipsip hîfandîra-randeimbî aboedî ranai ana aheimbo farîhefendürîmbohünda yîfîndümbui.

12 Nindou kakî semîndîmbo ratüpurîyu arandî aiana sipsipîyei afîndîyupoanî. Asu ai sipsip aheimbo hîfandîrarü-randeimbîyupoanî. Asu aiana nîmambeahîndî yaforî moaruwai howanî hoeimareandî ra fiboembui. Rananîmbo asu yaforî ranai sipsip ranaheimbo warîbadarü wakîndeandüra buküründeimboyei.

13 Nindou ranai ana moanî kakî semîndîmbo yangîrî hohoanîmoyuhü wambo ngîrî sipsip ranaheimbo hîfandîyondürîmbo hohoanîmondu.

14 Nga roana sipsipîyei hîfandî-hîfandîyondürîrambo nindou aboedî saf-anahî. Ro ana wandî sipsip ranaheimbo fîfîrîheandüranî asu ai-amboanî wambo fîfîrîhindîrîmboanei.

15 Hoafi ra yahurai-ane, ro wandi Apembo fifiri+hinani asu Ape ai wambo fifirareandiri nou. Rananimbo asu ro sipsipimbo farifehendurimbohunda yifindamboyah.

16 Asu wandi sipsip bidifiri mbaniboadei ranana ndani ginirambeahi moai niboadei. Aheimbo amboani giniri ndanambe semundundur koafoefendurimbo samboanahi. Rananimbo asu ai ro hoafiyaheimbi wandi yafambehundi ra himbordanimboyei. Rananimbo sipsip ranai mamambe niboadeiya asu nindou aheimbo hifandiyondurimbo ra mam yangiri nungumbui.

17 Ro yifio hefe asukai botifemboayah ranimboane Ape ai wambo ngusüfo parareandiri.

18 Ngiri wambo nindou mamai-amboani hifokoefendirimbo hohoanimodu. Nga ro hohoanimomayah süngu wandi yangiri ningo ra hifokoefe-ndirimbohunda hiningindiheamboyah. Asükainda ro hohoanimomayah süngu wandi yangiri ningo ra hihindihe ndahamindimboyah wandi Ape ai randafoandi mehu süngu,” mehu.

19 Suda ai rani hoafi ra himboryomo houmbo asukai yimboboru yibobomefundi.

20 Ranyomo asu bidifiri ai yahomoya, “Moaruwai nendi ahandi fiambe mamaroamboani ai yare wunünümbowunünümbowu. Asu se nimboemo ahandi hoafi ra himboryomoa?” mehomo.

21 Asu bidifiri ai yahomoya, “Hoafi ndanana nindou moaruwai nendi nimarumbindi

hoafiyo poani. Asu moaruwai nendi ranai ngiri nindou himboatiharindeiani ahei himboari ra aboedindeandi,” mehomomo.

Suda ai moai Sisasindi hoafi himboriyomo

²² Serusarem ngoafihü horombo Godindi wori ahandhoar-ane masei ranahambo asukai hihifi-hihifimbo si tüküme feyo. Rani si ra ngisihariyowambeyo tüküfe marandi.

²³ Raniyu asu Sisas ai Godindi worambe Soromonindi weindani yibadiwami mahüfu.

²⁴ Raniyomo asu Suda ai sifomo ahambo wakirurü ni ngomombo yahomoya, “Ro yimbu hohoani moayefi hefi ra asu nüngsümboani se hoafimandafimuna? Asu se Krais-ayafana yihoefombo weindahi hoafiyafan-animbo ro himborindefosi,” mehomondamboyu.

²⁵ Asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro sishamumbo hoafi ra hoafimayahapuriyosi, nga asu se moai wandi hoafi ranahambo anihondumbo-rundi. Mungu hepünifeimbi moatükuni wandi Apendi nginindinambo ratüpurayahi ranai ro didimbayahi ra nafuiyoarandi.

²⁶ Nga asu seana wandi sipsip rani diborihindi-yomopoani. Ranimboanemo asu se wandi hoafi anihondümbofe-koate-yomo arundi.

²⁷ Asu wandi sipsip ranana ro hoafiyaheimbi ra himboriyeihü asu ro aheimbo fifirihandürananei asu ai wandi süngu hei arihündü.

²⁸ Asu ro aheimbo yangiri koadürümbo-koadürümbo ni ngombo asahandüri ra ai ngiri

yifindei. Asu ɲgiri nindou mamai-amboani wandi warambeahindi hündamündündüri.

²⁹ Wandi Ape ai sipsip wandi ra wambo masendür-anei. Asu ai munḡambo moatükuni ranahei ɲgini ndi ɲgasüde haya ɲgini ndi safani. Asu ɲgiri nindou mamai-amboani Apendi warambeahindi hündamündündüri.

³⁰ Ape-ani asu roanahi roana mamanehi,” mehu.

³¹ Raniyomo asu Suda ai nimeoi hümaründümo Sisasimbo pifendombo yahomombo.

³² Raniyu asu Sisas ai yahuya, “Ro sihamumbo Apendi ratüpuri afindi nafuimehapuri. Asu se nini ratüpuri aboedi ranahambo hohoanimo yomondühiyomo wambo nimeoinambo hifokoefendirimbo yahomo houmbo rawefunda?” mehuamboemo.

³³ Asu simbori Suda ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Roana sihafit ratüpuri aboedi ramarowandi ranimboyefipoani nimeoinambo hifokoefenini mbo asefi, ɲga wani. Se moani nindou yangir-anafi asu Godimbo moaruwaimbofe hoafirirühi, ‘Roana God-anahi masafi ranimboanefi,” mehomondamboyu.

³⁴ Asükaiyu Sisas ai ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, “Hoafi nda sihamundi ahinümbi hohoanimo Bukambe ndare meḡoro: God ai yahuya, ‘Ro siheimbo hoafimayahi, seana god-anei,’ meho.

³⁵ Nindou God ai ahandi hoafi masagadüri ranaheimboyo ai god-anei mehondüri. Asu ɲgiri Baiborambeahindi hoafi ranana ɲgorüsüngunde hoafindo.

³⁶ Nga Ape aiyu ahandihoari wambo kafoare-andiri mbura, asu hifina koamarihendira makosahi. Ranimboyahi ro hoafiyahühi, 'Roana Godindi nimor-anahi,' masahi asu nimboe se wambo hoafiyomo-ndirühiya, 'Nimboe se Godimbo gogonimbo-rihaworühi hoafayafi,' mehomoa?

³⁷ Asu ro Apendi ratüpurü ratüpurükoate-ndahani ana, asu se wandi hoafi ra yowani anihondumbo-ndumboemo.

³⁸ Nga asu ro ahandi ratüpurü ratüpurüyahani se wandi hoafi ranahambo anihondumbofembo moeimbo ana, asu ratüpurü rani yangiri anihondumbo-ndundi. Rananimbo asu se hohoanimo ra ndondu hohoanimo-ndimondühi fifindumboemo Ape ai ro-dibo mam-anehi amarehi," mehu.

³⁹ Asükaiyomo Suda ai hoafi ra himboriyomo houmbo ahambo kikhimündumbo yahomo houmbo ramefundü, nga asu Sisas ai aboedambo mahu.

⁴⁰ Sisas ai asükaiyu hihirifi hanü Sodan himo horombo Son hundürüRARÜ randühi manüngu.

⁴¹ Ai nünquane, nindou ranai ahambo sowana sühüsihü seiya, "Horombo Son ai moai hepünifeimbi moatükunü ratüpurüyu. Nga mungu rarani-moatükunü hoafi nindou ndanahambo hoafimayu ranana anihond-ane," masei.

⁴² Raniyei asu nindou afindi ranihü ranai ahambo anihondumbo-marihori.

11

Sisas ai Rasarus yifihündi botimariri

¹ Nindou mamî ahandî ndürî Rasarus Betani ngoafîhündî ranai anğünimbo mamaru. Betani ra Maria asu Mata apodoho nîmari-feimbi ngoaf-ane.

² Maria aiyo werî fisînarümbî Sisasîndî tînarîwamî kafoare mbura, asu ahandî mbîrînanînambo gedümarîhendî. Nîmorehî mamî ranahandî ranihîyu Rasarus anğünimbo Betani ngoafîhü meŋuru.

³ Ranîyafe asu apodoho ranai Sisasîmbo hoafîmbo nindou koarîhenerühî safeya, “Adükari, nindou se ŋgusüfo pamarîworî ranai anğünümboani,” masafeamboyu.

⁴ Ranîyu asu Sisas ai ahafe hoafî ra hîmborîyu haya hoafîyuhî yahuya, “Anğünî ranana yîfîmbo anğünüyopoanî, ŋga wanî. Ranana moanî Godîmbo ndürî adükari segodîmbo-hündamboane tükefeyo asu ranî-süŋgumboanîmbo Godîndî Nîmori amboanî ndürî adükari ndemündümbui,” mehu.

⁵ Sisas ai Mata apondoho asu Rasarus aheimbo ŋgusüfo pareandürî marandî.

⁶ Ŋga asu Sisas ai Rasarus anğünümboayü hoafî ra hîmborîyu haya, ranîhü yimbu si mamaru.

⁷ Asükaiyu süŋguna nîmarümbo ahambo süŋgururü-rundeimbîmbo yahuya, “Asükai mborai, Suda-yafe hîfînambo ŋgefombo,” mehuamboemo.

⁸ Asu sîmborî hoafîyomondowohü yahomoya, “Yamundo-randeimbî, sapo hapondanîyomo Suda ai sîhambo nîmoeinambo hîfîkoefenînimbo yahomo houmbo rarao-marünînisî. Asu se asükai Suda-yafe hîfînambo

hi fombo safomboyafi?” mehomondamboyu.

⁹ Asu simbori Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Mami si ra gebuai-ane aningo. Nindou ai sirühi ana ngiri pindu si ra hoeireambowambo.

¹⁰ Nga asu nindou ai nimbokoani ahu ana, piyu arandi si yangorikoate wambo.”

¹¹ Ahamumbo yare hoafiyupuri mbura asukaiyu hoafiyupurühi yahuya, “Sihafi wandafi Rasarus ai mapuamboanahi awi ro ngu ahambo botindihini samboanahi,” mehuamboemo.

¹² Asu ahambo sungururü-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari, nindou ra apo yangiri apu ana, asukai ahandi angünü ra aboedindümbui,” mehomondamboyu.

¹³ Sisas ai hoafimayupuri ra, Rasarus ana yifimayu yahumboyu, nga ahambo sungururü-rundeimbi ana moani apo hondü mapu-amboani yare hoafayu mehomo.

¹⁴ Raniyu asu Sisas ai ahamumbo di boadire hoafiyupurühi yahuya, “Rasarus ana munguna yifimayu.

¹⁵ Rani-simboani ro moai ai-di bo nimarhi, nga ro ranimbo-hündambo hihifi-hihifayahi. Rani-imbo asu se wambo anihondümbondundiri. Nga hapondani shiri ahambo sowana ngefimboane,” mehupuri.

¹⁶ Raniyu asu Tomas ahambo Didimas sahündo-rihündeimbi ai Sisasimbo sungururü-rundeimbi ahamumbo yahuya, “Wai siri andai ngifi, Sisas-babidimbo Sudiahü yifindefo,” mehu.

Sisas ai yangiri ni ngombo ni minduhani

17 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo hifomo Betanihi tüküyafundühiyomo Rasarus ai yifimayua honguambe masihehorira yimbuyimbu si homboane hoafi ra himborimayu.

18 Betani ngoafi ana Serusaremihündi anguniyopoani. Betani ngoafihündi botife hefe Serusarem ngoafina aho ra ngam kiromita-ane.

19 Rasarus yifimayua raniei asu Sudahündi afindi ranai Mata Mariambo kikimifoefepiri nimarواني ngusufu aboedi küri ne mbi marifeya sei hehimbo masühüsi.

20 Mata ai Sisas masüfu hoafi ra himboriyo haya, ahambo nafaarifimbo ho, nga asu Maria ai worambeahi nimarou.

21 Mata ai Sisasimbo hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, asu se ndanihü mbanimbafi-mbonana, wandi ranihi ai ngiri yifyu.

22 Nga ro fifirihamboanahi, asu se hapondani amboani Godimbo ninimbo didibafefoando ana, sihambo daganinimbui,” mehoamboyo.

23 Asu Sisas ai ahambo hoafiyundowohü yahoya, “Sihafi ranihi ana yangiri aboedi hifambe-ambeahindi botindufimbui,” mehundowamboyo.

24 Asu Mata ai ahambo asükaiyo hoafiyowohü yahoya, “Ro ranimbo fifirihamboanahi, nga ai asükaindu süngunambo hifi nda muḡuyowambe yangiri aboedi botindifimbui,” mehoamboyo.

25 Asu Sisas ai yahoya, “Yifihündi yangiri botife ningo ra ro nimind-anahi. Nindou ai wambo anihondumbo-reandiri haya yifayu ana, ai asükaindu yifihündi botindüfi nungumbui.

26 Nga nindou munḡu yangiri nimbœimbo wambo anihondũmbo-arihindirĩ ana, ḡgiri yifindei, ḡga ai koadũrũmbo-koadũrũmbo yangiri ni̱boadeimboyei. Asu se hoafi ndanahambo anihondũmbo-rowandai waniyo?" mehuamboyo.

27 Asu Mata ai yahoya, "Yini, Adũkari, ro sihambo anihondũmbo-riheaninimboanahi seana God kafaare hinḡmareanini Kraisanafi. Seana Godindi nimir horombo hifinambo nindou kudũmbui mehu ran-anafi," meho.

Sisas ai aranimayu

28 Mata ai yare hoafiyo haya, ahandi akidambo hifo hinḡgĩrou himboambeambe hoafiyondowohũ yahoya, "Yamunde-randeimbi ana ndanihu sũfumboani sihambo dũdumefinini," mehoamboyo.

29 Asu Maria ai rani hoafi ra himboriyo haya, nimehũnou botife haya Sisasimbo sowana mašo.

30 Sisas ai awi moai ḡgoafihu tũkũfiyu, ḡga nafini Mata ho hoeirerũhi ranihu manũḡu.

31 Raniyo Maria ai nimai botife haya pipinambo mahowamboyei asu Suda Maria-babidimbo worambe ahafembo kikiimifoarihipiri mamarei ranai ahandi sũḡgu mahei ndanana Rasarus yangurũhi ho arani-hoafimboane aho sei hehi.

32 Maria ai ho Sisas nũḡguhũ tũkũfe ahambo hoeirerũhiyo ahandi fikimi yiri yimbu pusire yimndiho yimbunambo nimirimbo hoafiyowohũ yahoya, "Adũkari, se ndanihu

mbanimbafi-mbonana, wandi ranihi ai ngiri yifiyu,” mehoamboyu.

³³ Sisas ai Mariambo hoeireandane arani-hoafimaranda, asu Suda ahandi sungu masinei ranai kameihi arani-hoafimarihündamboyu. Asu Sisas ai ahandi ngusüfoambe moaruwaimariri.

³⁴ Asu Sisas ai aheimbo düdufindürühi yahuya, “Se ahambo nahü sihehora?” mehuamboyei. Asu ai seiya, “Adükari, naha se sühüfi hoeiro,” maseiamboyu.

³⁵ Asu Sisas ai aranimayundo.

³⁶ Asu Suda ai hoafiyehi seiya, “Hoeirühi. Sisas ana nindou ranahambo afindi hamindi ngusüfo parirühi wamboani,” masei.

³⁷ Nga bidifiri ai hoafiyehi seiya, “Sisas ai nindou himboatihari aboedimariri. Nga asu ai nimboe Rasarusimbo fehefiyua yangiri ningombo ra wanimayua?” masei.

Sisas ai Rasarus botimariri

³⁸ Asükaiyu Sisas ai ahandi ngusüfoambe moaruwai mahafowamboyu hu honguambe tükumefiyu. Hongu ra nimoei nimaroweimbi wowondimarihündiyo raniyo nimoeiambe nafitambe ra nimoei ngorünambo gürühi pamarihindi.

³⁹ Asu Sisas ai yahuya, “Nimoei ambembo gürühi pamarihindi ra farihehi,” mehuamboyu. Asu Mata nindou yifimayu ranahandi reh ai yahoya, “Adükari, Rasarus ana yimbuyimbu si honguambe yangurimb-ani. Nga fisijirümbei nawe,” mehoamboyu.

40 Asu Sisas ai yahuya, “Sapo hapoasungu hoafiya-hanineimb-ane. Asu se wambo anihondumbo-arowandiri ana, se Godindi nginindi ra hoeindowamboyafi,” mehuamboyei.

41 Raniyei asu ai nimo ei ra mafarihendamboyu, Sisas ai nimoamo himboariyuhü yahuya, “Ape, ro sihambo hihifarihanini. Se wandi hoafi himboriyafomboanafi.

42 Ro fifirihelandi ro hoafiya arihandi ra se afindimbo himboriyafi randühanafi. Nga nindou ndanihü maniboadei-amboanahi ro ndarihe hoafayahi. Rananimbo se wambo koamarihawandira makosahi ra anihondumbo-mbirihindi-ramboane.”

43 Raweyahu haya puküna mingingiyuhü yahuya, “Rasarus, se weindana tüküyafo sinifi,” mehuamboyu.

44 Raniyu asu Rasarus ai honguambeahindi tüküfi haya masünu. Ahandi yitinari watinari ra hoeari goesürinambo hüputüpurühümündi hiningimarihindiyo, asu ahandi ngusumboari hoearinambo gabudi-mafoarihindiyo rani-kameih tüküme fiyu. Raniyu asu Sisas ai hoafi yuhü yahuya, “Hoeari ra fufurihendoananimbo ai mbühu,” mehundüri.

Suda-yafe bogori ai Sisasimbo hifokoeffimbo hohoanimomemo

(Matyu 26:1-5; Mak 14:1-2; Ruk 22:1-2)

45 Raniyei asu Suda bidiriri ranihü Mariambo hoeifembo masühüsi ranai rani-moatükuni Sisas ai ramareandi ranimbo hoerihhi hehi asu ahambo anihondumbo-marihori.

46 Nga asu bidifiri ai Farisi sowana hei, Sisas ratüpurimayu ranahambo ahamumbo hoafimehüpurî.

47 Ranıyomo asu nindou Godimbo sıhou-rundeimbî bogorî ai Farisi bidifiri-babidimbo kansirimbo gugurüpurî houmbo hoafiyomopurühi yahomoya, “Sihiri nda nüngumandahua? Nindou ndanani ai hepünifeimbî moatükunî afındî ratüpurıyu arandı.

48 Sihiri ahambo moanı rarıhurî hınıngırıhuranî ai hepünifeimbî moatükunî ratüpurıyu randanı nindou afındî ai ahambo anıhondümbo-arıhorî ana, Rom bogorî sıhefımbı hıfandarımunî ai dıfomo sıhefımbı moaruwaimbo-ndımunühi asu sıhefı Godındî worî ra bırıboadümboemo,” mehomo.

49 Ranıyo asu ranı hımbanıfihî nindou mamî ahandî ndürî Kaiafas ai Godimbo sıhırandeimbî adükarî bogorımbıfı manüngu. Ai hoafıyupurühi yahuya, “Seana moai raranımoatükunî fıfırundî!

50 Se ndoru fıfırundai? Nindou mamî ai nindou amurî aheimbohünda yıfıyau ranana aboed-ane, nga Suda sıhefımbı munğuambo moaruwaimbofo ana, moaruwai-ane,” mehu.

51 Kaiafas ai yare hoafımayu ra ahandî hıhoanımonambo yangrıyupoanı. Nga ranı hımbanıfihî Godimbo sıhırandeimbî adükarî bogorımbıfı nımarümbowambo Sisas ai aheimbohünda yıfımbıoyu ranımbı horombo hoafıreandühiyu.

52 Ai Sudambo farıhefembo yangrıyupoanı yıfıyau ra, nga Godındî nımorı munğua hıfıhü

burıyei wakarıhındı aheimbo semündündürı
 mamambefendüranı mamısrımboyahi
 mbınıboadeia mbüsı hayambo-anımbı
 yıfındümbui.

⁵³ Asu ranıyomo ranı-sımboanı piyomo
 houmbo, Suda-yomondı bogorı ai Sisasımbo
 hıfokoefımbo yahomo houmbo hoafı
 fıfırımarundı.

⁵⁴ Ranımboyu asu Sisas ai moai Suda-yomondı
 hımboahü weindahı tüküfiyu. Ranıyu ai Sudia
 hıfı ra hınıngıre haya, ıgorü hıfı nımı wohı
 furıkoate-reandühi ıgoafı ıgorü ahandı ndürı
 Efraim ranıhü hu ahambo süngururü-rundeımbı
 babıdımbo manüıgu.

⁵⁵ God ai Sudambo Isipıhündı
 aboedımareandürı si Pasofa ra awi tüküfekoate
 akımı tüküfembo yangırıyoambe nındou ıgorü
 ıgoafıhündı ıgorü ıgoafıhündı ranai Serusarem
 ıgoafınambo ahei fı Godındı hımboahü aboedı
 tüküfembohünda mafandıhındı.

⁵⁶ Ranıyei asu ai Sisasımbo kokorıhorı
 wakırıhora mayoa Godındı worambe
 nımboeimbo aheihoarı wataporıyeihı seiya,
 “Se nüıgurühi hohoanımoayeia? Sisas ai
 adükarı si tükefeyo nda hoiefembo madüfuyo
 wanımandüyo?” masei.

⁵⁷ Nındou Godımbo sıhou-rundeımbı bogorı
 ai Farisi-babıdımbo yaru hoafımemo: ‘Nin-
 dou mamı ai Sisasımbo hoeiriranı anüııgu ana,
 asu ahamumbo ranıh-anı anüııgu yahopuran-
 anımbı ahambo papi-hoafıyumbıhünda kıkıhı-
 mbırundümo-ndamboane,’ mehomı.

12

Maria ai Sisasindî tîjarîwamî werî kamafoare-andî

(Matyu 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ Adükari si ra tüküfembo awi 6 si niñgowane, asu Sisas ai Betani ngoafînambo mahu. Ngoafî ra Rasarusindî ngoaf-ane. Rasarus ranahamborürî Sisas ai honguambeahindî yîfîhündî botîmarirî.

² Rani ngoafîhündî ai Sisasimbo sindîrühündühi mamarei. Mata ai sesi kakîreandî, nga Rasarus ai nindou Sisababîdimbo nîmarei masahüsi ra-babîdimbo nîmaru.

³ Maria ai werî fîsîjarümbî hipîrî mbuisamonngo-ramîndeimbi kaki afîndîfîhi sahümündimbi ra semîndî haya Sisasindî tîjarîwamî kare mbura, asu ahandî mbîrînanjînambo gedümarîhendî. Ranîyo asu werî ranahandî fîsîjarü aboedî ranai worambe kikîhimayo.

⁴ Nga asu nindou mamî ahambo süngurürî-randeimbi ahandî ndürî Sudas Iskariot ai-amboani ranîhü nîmaru. Nindou ranai-anîmbo Sisasimbo nderümündü ahandî hürütümbî ahamundî warîwamîndîrûmbui. Ai moai Maria ramareandî ranahambo hîhîfi-hîhîfiyu.

⁵ Nindou ranai hoafîyuhî yahuya, “Nîmboe werî aboedî nda nindou ai sahümündîhi asu ranîfîhi 300 kaki semîndî mburîmbo nindou napokoateimbi aheimbo segudürîmbomayoa?” mehu.

⁶ Nga nindou napo-koateimbi aheimbo hohoanîmoyundürî haya hoafîyumboyoanî, nga wani. Nindou ranai hûmbuhünîyurandeimb-ani ranîmboane asu ai yare

hoafimayu. Aiyu kaki hipiri ahamundi ra hifandimarandi raniyu asu ai kaki foarhi marihundi ra bidifiri hmbuhuniyu marandi.

⁷ Ranimboyu asu Sisas ai yahuya, “Nimorehi ranahambo se hiningindihindi. Ai wandi yifi si ranahambo horombonambo noure rarenduhane fisigarumbi moatukuni aboedi ra afandifoareandiri.

⁸ Nindou napo-koateimbi ai-animbo se-babidimbo koadurumbo-koadurumbo nimboeimboyei asu se aheimbo fandihendi-ndurindihundi, nga roana ngiri se-babidimbo koadurumbo-koadurumbo nimboahi,” mehu.

⁹ Suda ai Sisas Betani ngoafihu aningu hoafi hmboriyei hehimboyei, raninambo mahusi. Ai mahusi ra Sisasimbo hoeifimbo yangriyeipoani, nga Sisas Rasarusimbo yifihundi honguambeahindi botimariri ranimbo hoeifimbo kameihiyeyi mahusi.

¹⁰ Raniyu asu Godimbo shou-rundeimbi bogori ranai Rasarusimbo kameihi hifokoeffimbo yahomo houmbo hoafi didiboado-marundi.

¹¹ Nimboe sapo Suda bidifiri ai Sisas Rasarus yifihundi botimariri ranahambo hohoanimoyeyi asu ahei bogori-yomondi ratupuri ra hiningirihhi hehimbo Sisasimbo yangri anihondumbo-marihora ranimbo wambo.

Sisas ai Serusarem ngoafihu adukari bogori nahurai tukimefiyuwa mungu ai hihifi-hihifimayeyi (Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Ruk 19:28-40)

¹² Nimohoafirehi nindowenihhi afindi ranai adukari si ra hoefembo masuhusi ranai ranihu

nimareiane. Asu ŋgorü sihi Sisas ai Serusarem
ŋgoafinambo asüfu hoafi ra himborimayei.

¹³ Raniyei asu ai mbe emündi nahurai hutei
sahümündi hehi, nafina nafaorihori hehü hoafi
afindi-afindiyeihyeih seiya,
“Godimbo hihifi-hihifindefo!
Nindou Adükariñdi süngu tükefiyu ranahambo
‘aboed-ani’ mbisefomboane.
Israeri-yafe adükari bogorimbo aboed-ani
mbisefomboane,” *Buk Song 118:25-26*
masei.

¹⁴ Sisas ai doŋgi semündü haya raniwami
masüfu Baiborambe hoafimayo süngu.

¹⁵ Ai yare hoafiyowohü yahoya,
“Saion ŋgoafi, se yihimbondamboyafi!
Sihafi Adükari bogori asüfu ra hoeiriwori.
Aiana doŋgi nimori rani wamani
nimarumbo asüfu,” *Sekaraia 9:9*
meho.

¹⁶ Horombo ana ahambo süngururü-rundeimbi
ai ranani moatükuni moai wudipoaporu
fifirundi. Nga sünguna Sisas ai sünambe
hafuane, rasimboani ai hohoan+momemo Baibor
ahambo hoafimayo ra. Raniyomo asu nindou ai
Sisasimbo raraorihori marihündi ranahambo
fifir+marundi.

¹⁷ Horombo Rasarus ai yifiyu haya
honquambeahi yanguruane, asu Sisas ai ahambo
m+ŋgimayua honquambeahindi tükumefiyu
ra nindou afindi ranai ai-di-bo ni+boadeimbo
hoeimarihori. Asu nindou afindi ranai
Rasarusimbo honquambeahindi bot+mariri hoafi
ra sahümündi hehimbo, weindahi wataporiyei
wakimarihindi.

18 Nindou afindi ranai Sisas hepuni+feimbi moatukuni ramareandi hoafi ra himboriyei hehi nafini nifoamarihori hei.

19 Raniyomo asu Farisi ai ahamundihoari wataporiyomondühi yahomoya, “Haponda shiri ra hoerihumboanefi. Nimorehi nindowenihimungu ahandi hoafi süngurihindühi wambo ngiri nine hohoanimo shiri hohoanimomefi ra aboedindo,” mehomo.

Grik ai Sisasimbo kokomaruri

20 Nimorehi nindowenihai ai Pasofa adükari si ra Serusaremnambo Godimbo hohoanimombo masühüsi. Asu raniyei Grik bidifiri Sudayafe rotu hohoanimo süngurihindeimbi ai Suda babidimbo masühüsi.

21 Nindou Griki-mayei ranai Firip Betsaidahündi Gariri hifambeahindi ahambo sowahi sinei düduyahindowohü seiya, “Ritifo, ro Sisasimbo hoeindihuri sefimboanefi,” maseiamboyu.

22 Asu Firip ai hu Andrumbo hoafiyundo haya, hafani Sisasimbo hoafimefinando.

23 Raniyu asu Sisas ai ahafanimbo hoafiyupirühi yahuya, “Ndeara ndani simboani ana Nindou Hondü ai ndüri adükari ndemündümbui.

24 Ro shahafanimbo anihondümboanahi hoafayahapiri: Wit mangiri ra hifini pirikoateyo haya nimbayo ana, asu mamani ran yangiranimbo ningomoe. Nga asu wit mangiri ra hifini peyo haya nimbayo ana, asu aboedi tükündifehü hisi aboedi hisindimboe.

25 Asu nindou ai ahandi fi ranahambo yangiri afindi hohoanimoayu ana, awandihomoe.

Nga asu nindou ranai hifi ndanihü ahandi yangiri niŋgo hohoanimo ra daboadanambo-areandi ana, koadürümbo-koadürümbo nüngumbui.

²⁶ Nindou mamî ai wandi ratüpurî asemündu ana, asu ai moanî wandi hohoanimo süngu yangiri süngumbi-randamboane. Ro ŋgoafi animboahi ranîh-animbo nindou wandi ratüpurîyu-randeimbi ai ro-diibo nüngumbui. Nindou ra wandi ratüpurî ranî yangiri semündü anüngu ana, asu wandi Ape ai ahambo ndürî adükari dagadombui,” mehu.

Sisas ai yifimbomayu ranahambo hoafimayu

²⁷ Sisas ai yahuya, “Haponda wandi ŋgusüfoambe moaruwai-arandiri. Asu ro nüngumambisaha? Asu ro hoafindahühi, ‘Ape wandi fiambe nini-moatükuniyo tüküfembo yahohaya rarawayo nda sowandifi piro,’ mambisahayo? Roana ŋgiri randihe hoafindahî, ŋga wanî. Nga ro wambo rambifeyowambo saheheamboanahî ndanihü tükeheandi.

²⁸ O Ape, sîhafî ndürî ra adükari-mbeyowamboane.” Sisas ai yare hoafimayuwamboyo asu hoafi mamî sünambeahîndî ndahurai kosîwohü yahoya, “Ro wandi ndürî ra adükari-mbo-rîheamboanahî, ŋga wandi ndürî ra randîheandani asükai adükari safî tükündîfemboe,” meho.

²⁹ Nîmorehî nindowenihi akimî manîboadei ranai hoafi ra hîmborîyei hehi hoafiyeihî seiya, “Nîmoamondîhoafi bürügoayo,” masei. Asu bidîfirî ai seiya, “Sünambeahîndî nend-ani ahambo hoafeindo,” maseiamboyu.

30 Asu Sisas ai sɨmborɨ hoafɨyuhɨ yahuya, “Hoafɨ se hɨmborɨmayei ranana wambo farɨhefendɨrɨmbo tüküfehüyopoanɨ, ŋga wanɨ. Ranana sɨheimbo farɨhefe-ndürɨmboane tükefeyo.

31 Haponda God ai nindou hɨfɨ ndanɨhü anɨboadei ranaheimbo yɨbobo-ndearümbui. Rananɨmbo asu ai Satan ndanɨ hɨfɨ ndanɨhü bogorɨmbofi anüngu ra nderümündü pindirümbui.

32 Rananɨmbo ai wambo botɨndɨhindɨra, asu ro randɨheandüra nindou afɨndɨ ai wambo sowana ŋgeimboyei.”

33 Sisas ai ranɨ hoafɨ hoafɨmayu ra, nindou ai ahambo nɨmɨ keimbɨ karɨhendeimbɨfihɨ panduwuranɨ yɨfɨndümbui.

34 Ranɨmboyei nindou ai ahambo sɨmborɨ hoafɨyahündowohü seiya, “Krais ai yangɨrɨ koadürümbo-koadürümbo nüngumbui, ahɨnümbɨ hohoanɨmo Bukambe ranɨmbo hoafɨmayoa hɨmborɨmayefɨ. Asu se nɨmboeafɨ haponda hoafɨyafühɨ, ‘Nindou Hondü ahambo nɨmoamo ndahorɨmɨndei botɨndɨhora yɨfɨndɨmbui,’ masafa? Asu Nindou Hondü ra düdia?” maseiamboyu.

35 Asu sɨmborɨ Sisas ai yahuya, “Si ra se-babɨdɨmbo akɨdoumbo anɨmbo nɨŋgomboe. Si yagodowanɨ nɨmbɨ tüküfekoate-yoambe-anɨmbo si ra-dɨbo ŋgei. Nindou ai si wanɨyowanɨ nɨmbokoanɨ ahu ana, ai moai nafɨ hombo ra fɨfɨreandɨ.

36 Haponda si ra sɨheimbo sowahɨ manɨŋgowa hɨfandɨhümboanei, ŋga se si ranahambo

an+hondümbö-nd+hindüh-an+mbö, asu ahandi n+mor+ndei,” mehu.

Suda af+ndi ai moai Sisas+ndi hoafi an+hondümbö-r+hind+

Sisasi rani hoafi ra rare hoafi+yu mbura asu ai ahei h+mböar+hü hu d+bonap+mefiyu.

³⁷ Ai hoeir+hora hepün+feimb+ moatükun+ af+ndi ahei h+mböahü ratüpur+yu marand+yosi, nga asu ai moai ahambo an+hondümbö-r+hor+.

³⁸ Ran+mböyo asu God+ndi hoafi hoafi+yu-randeimb+ Aisaiand+ hoafi ra an+hondü tüküme Feyo. Ai hoafi+yuh+ yahuya,

“Adükari, düdi nindou y+hoef+ hoafi ranahambo an+hondümbö-areanda?

Asu Adükari ranai daboe nga+n+ndi hohöan+mo ra nafuiayundöa?” *Aisaia 53:1* mehu.

³⁹⁻⁴⁰ Aisaia ai ngörü hoafi+nambo yare sürü pap+randüh+ yahuya,

“God ai ahei h+mböar+ ra gabudear+ümboani.

Ran+mböanei asu ai ng+r+ raran+moatükun+ ahei h+mböar+nambo ndond+hi hoeind+hind+.

Ahei ngusüfoambe ragu God ai n+moei nahurai nga+n+ndi ramareandüra tüküme Feyo.

Ranamboane asu ai ng+r+ ngusüfoambe ndond+hi hohöan+mondeih+ wambo sowana h+hindhahi dügüsian+ d+boadond+hearü, nga want+,” *Aisaia 6:10*

mehu. Aisaia ai ra-mehu ran+mböanei Suda ai Sisas+imbo ng+r+ an+hondümbö-nd+hor+.

⁴¹ Horombo hondü Sisas h+fin+ n+ngökoate-yuambe Aisaia ai ahandi-mayo

hĩmboamupuimbo-randeimbi hoeire hayamboyu ahambo hoafi ra yare hoafimayundo.

⁴² Nindou afĩndi bogorĩmboyafu mamarĩmo ai-amboa Sisasĩmbo anĩhondũmbo-arũwuri. Nga Farisimbo yĩhĩmboyomondũhi wambo ai anĩhondũmbo-arũwuri hoafi ra moai weindahĩ hoafiyomo. Ai hohoanĩmoyomondũhi yahomoya “Weindahĩ hoafĩndefanĩ yĩhoefĩmbo rotu worambeahĩndi hĩhaiboadi-munĩmboemo,” mehomo.

⁴³ Nindou ranahamumbo nindou ai aboedanemo mbĩseiya yahomo hohoanĩmomemo, nga God ai ahamumbo ‘aboedanemo’ yahombo moai yifiriyomo.

Sisasĩndi hoafi ranai nindouyei hohoanĩmo yĩbobondeamboe

⁴⁴ Raniyu Sisas ai pukũna hoafiyuhi yahuya, “Nindou wambo anĩhondũmbo-areandĩri aiana wambo yangĩri anĩhondũmbo-reandĩrũhiyupoani. Nga ai Ape wambo koamarĩhendĩra makosahĩ ahambo kameihani anĩhondũmbo-ariri.

⁴⁵ Asu nindou wambo hoeiareandĩri ranai Ape wambo koamarĩhendĩra makosahĩ ahambo kameihani hoeariri.

⁴⁶ Roana, hĩfi ndanĩhũ si nahurai, nindou ai wambo anĩhondũmbo-rĩhindĩrũhi nĩmbi nĩmaroambe nĩngokoate-mbeyeia saheheambo makosah-anahi.

⁴⁷ Asu nindou mamĩ ai wandi hoafi hĩmborĩyuhũ, sũngufekoate-ayu ana, ro ngĩri ahandi hohoanĩmo yĩbobondĩhini. Roana hĩfi ndanĩhũ nindou aheimbo yĩbobofendũrimbo

kosamboyahipoani, nga wani. Roana aheimbo aboedambo-fendürimbo makosah-anahi.

⁴⁸ Asu nindou ai wambo daboadi hihireandirühi wandi hoafi semindikoate-ayu ana, ahambo ahandi hohoanimo yibobofe hoafi ra yagododomböe. Hoafi ro hoafimayahi rananimbo bidifirani si tüküfeyoambe yibobondeirimboe.

⁴⁹ Hoafi nda ropoanimbo hohoanimo hehea hoafiyahühi-yahipoani, nga wani. Ape wambo koamarihendirä makosahi ranai mungu moatükuni Se hoafindafindürü, mehuamboanahi hoafayahi.

⁵⁰ Ro hoafi ra fifirihamboanahi. Apendi hoafana aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo niŋgo-randeimb-ane. Ranimboanahi Ape ai wambo hoafimayundira asu mungu hoafi nda sheimbo hoafayahi," mehu.

13

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-yomondi yitijari popoaimarapuri

¹ Sudayei mamä adükari si Pasofa sei-arihündi ranai tüküfembo yangiriyoambe Sisas ai hifi nda hininŋife hefe, ahandi Afindi sowanambo hafombo si ra tüküme Feyoa fifirimareandi. Ai ahandi nendi afindi hifi ndanihö burayei aheimbo afindi ŋgusüfo pamareandüri. Ai aheimbo horombo piyu haya ŋgusüfo pareandüri huhumbo ndeara yifimbo yangiriyühü afindi hamindi ŋgusüfo pamareandüri.

² Sapo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidiimbo sowasümondühi nimarimondane asu Satan ai Saimonindi nimir Sudas Iskariot ahandi fiambe hohoanimo moaruwai masagadowa Sisasimbo ahandi hürütümbi-yafe warihüfimbo mehu.

³ Sisas ai fifireandi Afindi ai ahambo munguambo moatükunü hifandiimbo nginindi adükari masagado ra. Asu Godimbo sowahindi makusu ra fifireandi ranimbo ai Ahambo sowana gafumbui.

⁴ Ranimboyu asu ai sesi sesambeahindi hiningire botifi, ngisihari hoeari yimündamündü mbura, tawor mamü semündü ahandi mbusümondühi hühüre hiningimareandi.

⁵ Raniyu asu ai hoe semündü disambe kare mbura, ahambo süngururü-rundeimbiimbo ahamundi tinarü ra popoairapurühi tawor mbusümondühi hühümareandi ranambo gedümarapurü.

⁶ Raniyu asu Sisas ai Saimon Pitambo sowana masünuwamboyu, asu Pita ai hepünifi hoafiyundühi yahuya, “Adükari, se wandi tinarü popoaimbo safimboyafi?” mehuamboyu.

⁷ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Ro haponda ratüpurayahi ndanana se moai fifirowandi. Nga süngunambo-animbo rana-hambo fifirindowamboyafi,” mehuamboyu.

⁸ Asu Pita ai yahuya, “Se wandana tinarü ra popoaindamboyafi, nga yowanü,” mehuamboyu. Asu Sisas ai simbori kafaore hoafiyunduhü yahuya, “Asu ro sishambo popoaiyoninikoate-ayahü ana, asu se ngiri wandi sünguro-

randeimbindafoandi,” mehundowamboyu.

⁹ Asu Saimon Pita ai simbori yahuya, “Adükari, ambe, wandi tɨɨari yangiri popoaiyondiri ana. Nga wandi watɨɨari ngusumboari ra kameihi amboani popoaindandiri,” mehuamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo yahuya, “Nindou ai ahandi fi ra mungu hunduriyu hayamboayu ana, asu asükaindu ngiri hundürumbo hohoanimondi. Ai tɨɨari yangiri amboani popoiaifoareandi ra afisaho paiarikoate aboediyuhani. Se afisaho-koate aboedi aningomo, nga se munguamboemopoani,” mehu.

¹¹ (Sisas ai nindou mamih ahambo ahandi hürütümbi-yomondi warihüfimbo mehu ahambo fifiriri. Ranimboyu ai ahamumbo hoafiyupurühi, “Seana moai munguambo afisaho-koate ningomo,” mehupuri.)

¹² Sisas ai ahamundi tɨɨari popoairapuri mburamboyu, asu asükaiyu ahandi ngisihari hoeari ra güde haya, sesi yangoro fondani mahu. Hunimarumbo ahamumbo düdufipurühi yahuya, “Haponda sihamundi tɨɨari popoaimarihandi. Se wandi ratupuri nda fifirundai?”

¹³ Se wambo dükarundürühi ‘Yamundo-randeimbi,’ asu ‘Adükari,’ yahomo arundi, ranana anihond-anesi, nga ro ran-anahi.

¹⁴ Roana sihamundi Adükarimboya asu Yamundiherihandeimb-anahi. Raniyahi asu ro sihamundi tɨɨari popoaimarihapuri. Asu yahurai se-amboani sihamundihoari ngoründi hoarehindimondühi simbori fehefirindimo.

¹⁵ Ro sihamumbo nafuimbohünda

ramar+heandi nou, se nindou ŋgorümbo rani-süngundundi.

16 Ro an+hondümboanahi hoafayahapuri: Ratüpur+yu-randeimbi nindou ai ahandi bogorimbo ŋgasündirümboyupoani. Asu nindou ratüpur+imbo ahu ranai nindou ahambo koamar+herü ahandi nimoamoyupoani.

17 Asu se rani-moatükun+ ranahambo an+hond-ane yahomo fifirundühi, rani-sünguarund+ ana, se ran+imbo h+hifi-h+hifindimboemo.

18 Ro sihamumbo muŋguambo hoafi+yahapurüh+yahipoani. Ro sihamumbo dibon+imehapuri fifiri+heapuri-mboanahi. Nga sehündi mam+ wambo refend+rimbo-mayu ranahandi hoafi Baiborambe hoafimayo ra an+hondü tükündifemboe. Hoafi ra yare hoafi+yohü yahoya, “Nindou ses+ mamühi asahoasehi ranai wand+ hürütümbi tükündüfimbui,” meho.

19 Awi ndan+ moatükun+ ra moai haponda tüküfeyoan+yahipoani ranahambo hoafayah+. Ranan+imbo ndan+ moatükun+ ra süngunambo tükündifeyoani, asu se wambo an+hondümbo-ndund+ri ro God ai siheimbo aboedambo-fembohünda koamar+hendir-anahi.

20 Ro an+hondümboanahi sihamumbo hoafayah+: Nindou düdi ro nindou koarar+hehin+ ranahambo aserümündu ana, ai wambo kameihi semündünd+rühani. Asu nindou düdi wambo asemündünd+ri ranai nindou wambo koamar+hendir+ri ahambo amboani serümündühani,” mehu.

Sudas ai Sisasimbo ahandi hürütümbi-yomondi warihündirimbui

(Matyu 26:20-25; Mak 14:17-21; Ruk 22:21-23)

²¹ Sisas ai yare hoafiyuwane asu ahandi ngusüfoambe moaruwai-mariri. Asu ai hoafiyuhi yahuya, “Ro anihondümboanahi sishamumbo hoafayahapuri: Nindou mamisishamundi mbusümo anüngu ai-animbo wambo hürütümbi-yomondi warihünda-ndirimbui,” mehu.

²² Sisas ai yare hoafimayumboemo asu aisimbori himboapefirümemo. Asu ai moaififirundi Sisas ai nindou dabombeiyare hoafimayura.

²³ Nindou Sisasimbo süngururü-rundeimbi ahandi ngusüfoahündi ai ahandi fikimi mamaru.

²⁴ Raniyu asu Saimon Pita ai ahambo mbiro kareandühi yahuya, “Se Sisasimbo düduriwori, ai nindou daboe yare hoafayu rana,” mehuamboyu.

²⁵ Asu ai Sisasimbo sowana sühüfi hüfuhü düdufinduhü yahuya, “Adükari, nindou ra düdia?” mehundowamboyu.

²⁶ Asu Sisas ai simbori yahuya, “Awi ro bret bidifiri sesi hoeambe foandihe hehea ndahandomboyah. Ro sesi asahando nindou aiani,” mehu. Raniyu asu ai bret bidifiri ra sesi hoeambe foare mbura, Sudas Iskariot, Saimonindi nimori-mayu, ahambo masagado.

²⁷ Sudas ai Sisasindi hürütümbi-yomondi warihüfimbo hohoanimoyuhü sesi ra semündü hayamboyuwane asu Satan ranai ahandi fiambe mafarifiyu.

Raniyu asu Sisas ai ahambo yahuya, “Se rani-moatükunî ratüpurimbo ana, nîmai ratüpuriyafisî,” mehu.

²⁸ Nindou sesi fikimî nînoumemo ai mamai-amboanî moai Sisas hoafimayu ranahambo fifireandî.

²⁹ Nindou bîdîfirî ai Sudas ahamundî kakihipirî hîfandarandî ai adükarî si sesesimbo hoafimayundowambo sesi pemimboani yahomo asu nindou kakikoate-mayei aheimbo saimboani yahomo raraomarundî.

³⁰ Nîmbî mamarowamboyu Sudas ai bret bîdîfirî Sisas masagado ra semündü haya hîfînambo makusifoendî.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo simborî ahînümbî hohoanîmo masagapurî

³¹ Sudas ai hîfîna makusifoendamboyu, asu Sisas ai yahuya, “Haponda Nindou Hondü ai ndürümb-ani yahombo ra weindahî tükündîfemboe. Rananimbo asu Nindou Hondü ai God ndürümbayu ra weindahîndirîmbui.

³² Asu Nindou Hondü ai God ndürümbayu ra weindaharirî ana, asu God ai ahandî süngu Nindou Hondü ndürümbayu ra nîmehünou weindahîndirîmbui.

³³ Nîmoakîdîbou, ro ngîrî se-babîdimbo gedühî nîmboahî. Se wambo kokondundîrimboemo, nga se ngîrî hoeindundîrî. Horombo Sudambo hoafimayahî ro homboayahî ngoafî ranambe se ngîrî ngei.

³⁴ Ro sîhamumbo simborî hohoanîmo asahapurî. Wandafî mamî, se sîhamundîhoarî

sĩmborĩ ngusũfo pefirĩndĩmo, ro sĩhamumbo ngusũfo pararĩheapurĩ nou.

³⁵ Asu se sĩhamundĩhoarĩ sĩmborĩ ngusũfo pefirĩndĩmondan-anĩmbo nindou ai sĩhamumbo amboa ‘ahambo sũngururũ-rundeimb-anemo’ mbĩseimboyei,” mehu.

Sisas ai Pitamboya, ro moai ahambo fifirĩhinĩ mbũsũmbui mehu

(Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Ruk 22:31-34)

³⁶ Saimon Pita ai hoafiyunduhũ yahuya, “Adũkarĩ, se nahanamboya?” mehundowamboyu. Asu Sisas ai ahambo sĩmborĩ yahuya, “Ro nahanafiyõ ahahĩ ra-nafĩ ana se ngĩrĩ wandĩ sũngu ngafĩ. Nga sũngunambo-anĩmbo ra-nafĩ wandĩ sũngu ngamboya,” mehundowamboyu.

³⁷ Asu Pita ai asũkaiyu sĩmborĩ hoafiyunduhũ yahuya, “Asu nĩmboe ro haponda sĩhafĩ sũngu sĩnĩkoate-ayaha. Sĩhambondũnĩnĩ asu wambondũndĩrĩ ndũmboemo,” mehuamboyu.

³⁸ Asu Sisas ai ahambo sĩmborĩ hoafiyundũhĩ yahuya, “Se wamboyonĩrĩ asu sĩhamboyonĩnĩ rambo hoafayafĩsĩ, nga ro sĩhambo anĩhondũmboanahĩ hoafayahanĩnĩ: Kakaro hoafĩkoate-yuambe-anĩmbo se ngĩmĩmbo hoafĩndafũhĩ anĩmboya ‘Ro moai Sisasĩmbo fifirĩhinĩ,’ mbĩsamboya,” mehu.

14

Sisas ai Ape God sowanambo ho naf-ani

1 Sisas ai hoafi yupurühi yahuya, “Se ngusüfoambe hepünafundühi afindi hohanimo-ndimboemo. Nga se Godimbo-animbo anihondumbo-nduwuri. Asu se wambo amboani anihondumbo-ndundiri.

2 Wandı Apendı worı ana fondi afind-ane. Nga roana sıhamumbo fondi dıboadıfembo kameihı hahühühanahı. Asu ranımoatükunı ra tıkaımbembonana, ro ngırı sıhamumbo hoafıyahapurı.

3 Ro nga sıhamumbo fondi dıboadondıhe hınıngındıhe heambo-animbo, asükainda sıhamumbo sepurımandımbı kodamboyahı. Asu rananimbo se ngoafı ro amarıhı ranıhü se-amboanı nımandımbıemo.

4 Ro ahahı nafı ho ra se fıfırumboanemo,” mehuamboemo.

5 Asu Tomas ai hoafıyundühi yahuya, “Adükari, roana moai fıfırıhundı se hımbı asafı ranana. Nıngundıhu ro fıfırımandıhu ra-nafı ho rana?” mehuamboyu.

6 Asu Sisas ai sımborı hoafıyunduhü yahuya, “Roanahı nafayahı, anihondü hoafı, asu yanğırı nıngombo ra nımandıhayahı. Nındou mamai-amboanı ngırı ngorü nafındüfi Ape sowahı tükündıfiyu, nga roanahı nafayahı.

7 Asu se wambo fıfırarundırı ana, wandı Apembo amboanı fıfırındü-wurımbıemo. Nga hapoadumbo se hoeirüwuri houmbo fıfırarüwuri,” mehuamboemo.

8 Asu Firip ai hoafıyunduhü yahuya, “Adükari, se yıhoefımbı Ape ra nafıyafımunı. Rananimbo yıhoefımbı wanğeimbeyowamboane,” mehuamboyu.

⁹ Asu Sisas ai sɨmborɨ hoafɨyunduhü yahuya, “Firip, ro se-babɨdɨmbo gedühɨ manɨmboahɨ ranane asu se wambo fɨfɨrɨfendɨrɨ-koate-ayafɨ? Düdi wambo hoeimareandɨrɨ ranai ana Apembo-amboanɨ hoeirirɨ. Asu se ŋgɨrɨ hoafɨndafühɨ, ‘yɨhoefɨmbo Ape ra nafuiyafɨmuni,’ mbɨsafɨ.

¹⁰ Seana moai anɨhondümbo-mbaropoanɨ ro Ape sowahɨ anɨmboahɨ asu Ape ai wambo sowahɨ anüngu ra? Hoafɨ ro masahapurɨ ra ropoanɨmbo hohoanɨmoya hehea sahapurɨmbo-yahɨpoanɨ. Ŋga Ape ro dɨbofihani ai ahandɨ ratüpuri ra ratüpuriyu arandɨ.

¹¹ Se hoafɨ ndanahambo anɨhondümbo-ndundɨ: Ro Ape-dɨbo-anahɨ asu Ape ai ro-dɨbo-ani. Ra wanɨndoanɨ ana, asu se ro muŋgu hepünɨfeimbɨ moatükunɨ ratüpuriya marɨhandɨ ranahambo hohoanɨmondɨmondühɨ anɨhondümbo-ndundɨrɨ.

¹² Ro sɨhamumbo anɨhondümboanahɨ hoafaya-hapurɨ: Nindou ai wambo anɨhondümbo-areandɨrɨ ana, ai-amboanɨ hepünɨfeimbɨ moatükunɨ rande ratüpuriɨndümbui. Rananɨmbo asu ai wandɨ ratüpuri ŋgasündeandeimbɨ ratüpuriɨndümbui sapo ro Ape sowana hahühühɨ wambo.

¹³ Asu se muŋgu moatükunɨ wandɨ ndürɨ sünguna dɨdɨbafefundɨ ana, ro randɨheamboyahɨ Ape ai wandɨ süngu ndürɨ adükarɨ semɨndɨmbohünda.

¹⁴ Asu muŋgu moatükunɨ se wandɨ ndürɨna dɨdɨbafefundɨ ana, ro randɨheamboyahɨ.”

Sisas ai Yɨfɨafɨ Aboedɨ dagadürɨmbui

¹⁵ “Asu se wambo ŋgusüfo pararundɨrɨ ana, se wandɨ-mayo hohoanɨmo ra süngundumboemo.

16 Asu ro Apembo didibafi-ndaheandani ai sihamumbo ngorü farifehe-mbohünda dagapurimbui. Asu ai se-babidimbo koadürümbo-koadürümbo niñgomboe.

17 Farife-randeimbi ndanana anihondü hoafiyo-randeimbi Yifiafi Aboedi ranane. Hifinindi nindou aiana ngiri Yifiafi Aboedi ndanahambo ndahümüdi. Asu ai moai Yifiafi hoeirihififirihiraraorihündi, nga wani. Nga se ahambo fifirundi asu aiana se-babidimbo sihamundi mbusümo niñgomboe.

18 Ngiri ro hininigi-ndiheapurani asühi nimori nahurai niñgomo, nga sihamumbo sowana kodamboyahi.

19 Nindou hifi ndanihündambo ai ngiri amitata wambo hoeife-ndirikoate-ndei, nga seana wambo hoeindundirimboemo. Ro hifi ndanihü yangiri nimboahambo wambo asu se-amboani yangiri niñgomboemo.

20 Ro yifihündi botindaheandani rani-simboani ro wandi Ape-dibo nimboahani asu se ro-dibo niñgomondani asu ro se-babidimbo animboahi ra fifirindumboemo.

21 Nindou wandi hohoanimo ra sünguarandi ranai ana wambo ngüsüfo pareandirühani. Nindou wambo ngüsüfo parareandiri ranahambo wandi Ape ai ngüsüfo parirühani. Asu ro-amboani, ahandi himboahü weindahi tükündaheandühi, asu ahambo ngüsüfo pandihinimboyahi,” mehuamboyu.

22 Asu Sudas, (Sudas Iskarioti-yupoani, nga ngorü Sudas,) ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Adükari, se nimboeafi yihoe fi himboahü wein-

dahî tükündaföandühî asu nindou hîfî ndanîhü anîboadei ahei hîmboahü weindahî tüküfekoate-ayafa?” mehuamboyu.

²³ Asu Sisas ai sîmborî ahambo hoafîyundühî yahuya, “Nindou ranai wambo ñgusüfo parare-andîrî ana, ai wandî hoafî ranî-süngundeambui. Rananîmbo asu wandî Ape ai ahambo ñgusüfo pandirümbui. Rananîmbo asu ro Ape-dîbo ahambo sowahî ñge ai-babîdî koadürümbo-koadürümbo nîmboemboyehî.

²⁴ Nindou wambo ñgusüfo pefendîrîkoateyu-randeimbi-mayu ranana wandî yamundîfe hoafî moai süngureandî. Hoafî haponda se hîmborayomo nda wandî hoafî yangîrîyopoanî, ñga wanî. Wambo Ape koarîhendîra makosahî ahandî-mayo-ane hoafî nda.

²⁵ Awi ro se-babîdîmbo nîmboamboanahî asu ro sîhamumbo ndanî moatükunî hoafî nda hoafayahapurî.

²⁶ Ñga Farîhai-randeimbi ranana Yifiafî Aboed-ane. Asu wandî ndürî süngunambo-anîmbo ahambo Ape ai koandîhendani kodîmboe. Ai-anîmbo sîhamumbo mungu moatükunî ranahambo yamundeapurîmboe. Asu ai sîhamumbo ñgusüfoambe horîndeapura sîhamumbo ro hoafîyahapureimbi ra asükaindîmo hohoanîmondîmboemo.

²⁷ Ro sîhamumbo randîheapuranî se ñgusüfo afurîndu kündumboemo. Ñgusüfo afurîfe kife hohoanîmo wandî-mayo ra asahapurî. Ro ñgusüfo afurîfe kife hohoanîmo asahapurî nda nindou hîfî ndanîhündambo asahüpurî nahurai-yopoanî, ñga wanî. Se ñgusüfo sîhamundî ra afîndî ho-

hoanimo-ndimondühi yhimbondimboemo.

²⁸ Ro rani hoafi sihamumbo masahapuri ra se fifirundi: 'Roana ndearambo sihamumbo hiniŋgiri-heapurühanahi, nga asükainda tükündaheamboyahi.' Se wambo ŋgusüfo pambarundi-mbonana, asu ro haponda Ape sowana ahahühi ndanimbo hihifi-hihifiyomo. Nimboe sapo Ape ai adükarı saf-ani asu wambo ŋgasündeandiri-mboani.

²⁹ Yifiafi Aboedi kosowani-yahıpoani hoafiyahapuri. Rananimbo asu süngunambo ra tükündıfeyoani ranahambo anihondümbondundiri.

³⁰ Hifi ndanihündambo hifandi-randeimbi Sattan ai ndeara haponda tükümeŋiyuwambo ro ŋgiri se-babıdimbo afuri gedühi wataporındahi. Sattan ai ŋgiri wambo hibadandiri.

³¹ Nga nindou hifi ndanihü anıboadei ranai ro Apembo ŋgusüfo parihini arıhandı ranimbo fifiri-mbirıhindamboane. Ranimboane asu Ape ai hoafımayundırambo ratüpurıya arıhandı. Se botıyafu houmbo, mborai sıhiri ŋgefombo," mehu.

15

Sisas ai wain nımındı hond-ani

¹ "Roana wain nımındı hond-anahi. Asu wandı Ape ai wain nümbürı ranı aharambür-ani.

² Wandı düdüdü ra hisıkoate-yowanı, asu nümbürı aharambürı ranai düdüdü ra hifitiri-hairandühani. Düdüdü hisıyo-randeimbi ranana Ape ai afındı hisımbeyowa yahuhaya diboadore-randühani.

³ Seana ro hoafi hoafi+mayahapuri ranambo ndeara afindi hisimbohünda hifitiri+hoemombo nahurai-anemo aningomo.

⁴ Asu se wandi hoafi sünguarund-animbo, se ro-dibo ningomboemo asu ro-amboani se-babidimbo nimboamboyahi. Asu wain düdүdү ra nimindi ranifihifepekoate-ayo ana, ngiri nini ra hisindo ndandi. Ranimboane asu se-amboani ro-dibo ningokoate-ayomo ana, ngiri hiseimbi nini nou ningomo.

⁵ Ro wain bogori nimind-anahi, nga asu se wain nimindi ranahandambo düdүd-anemo. Nindou ranai ro-dibo nunguan asu ro ai-dibo animboahi ana, ai hisi afindi hisiyu randuhani. Nga se wambo hiningarundiri ana, asu se ngiri raran moatükunirandundi.

⁶ Asu nindou mami ai ro-dibo ningokoate-ayu ana, ai wain düdү rawefeyo nou kandihaurani asu yaparindumbui. Ranimbo nindou ai düdүdү ra gugundu mbundumbo, haimbo mandifembohünda haiambe pitindafumboemo.

⁷ Asu se ro-babidimbo ningomombo wandi hoafi sünguarundi ana, se nini-moatükunimboyo hohoanimoemo ranahambo didibafindafundi. Ranimbo se nini-moatükunimboyo didibafimefundi ra sihamumbo sowahi tükündifemboe.

⁸ Asu se nini nou afindi hisi hisemo ana, se wandi süngu-rundeimbimbondafu ningomboemo. Ranimbo asu wandi Ape ai ndüreimbindumbui.

⁹ Asu ro sihamumbo ngusüfo pamarheapuri Ape ai wambo ngusüfo pamareandiri nou. Se koadürumbo-koadürumbo ngusüfo pefe

hohoanimo wandi-mayo ndani mbusümo niŋgomo.

¹⁰ Asu se wandi hoafi rani yangiri sünguarundi ana, se wandi ŋusüfo pefe hohoanimo rani mbusümo niŋgomboemo. Ro-amboani wandi Apendi hoafi rani-süngurihe hehea, asu ahandi ŋusüfo pefe hohoanimo rani mbusümo animboahi.

¹¹ Asu se ro hihifi-hihifayahi nou hihifi-hihifimbeyomonda sahehea hoafi muŋgu ra hoafimayahapuri. Asu hihifi-hihifi ra sihamundi ŋusüfoambe afindi safi tükümbifeyoa sambanahi.

¹² Wandi hoafi ndanana ndahurai-ane: Ro sihamumbo ŋusüfo parariheapuri nou-animbo se-amboani sihamundi wandafi mamimbo ŋusüfo pandüpurü.

¹³ Asu nindou mami ai ahandi ŋgunindi fehefembohünda yifayu ana, moai nindou ŋgorumbo ŋusüfo pefe hohoanimo ranahambo ŋgasündeandi, nga wani.

¹⁴ Asu se ro hoafayahi ra süngurundühi rawarundi ana, se wandi wandafi mam-anemo.

¹⁵ Haponda ro ŋgiri sihamumbo wandi ratüpurüyomo-rundeimbi mbisa dükandiheapuri, nga wani. Sapo ratüpurüyurandeimbi ai ana ahandi bogorindi hohoanimo ra ŋgiri fifirindeandi. Nga asu ro haponda sihamumbo 'wandafi mam-anemo' asahapuri. Nimboe ro muŋgu moatükuni wandi Apendi-mayo hoafi himboriya heheambo wamboanahi rawasahi.

¹⁶ Seana moai wambo 'ai yihof-ani' yahomo

diboni+yomondiri, nga wani. Nga simbori s'hamumboyahi ro 'ai wand-anemo' sa diboniya hiniŋgi-mar'heapuri. Ran+yahi ro s'hamumbo ratüpurifihî tümar'heapuri nimi nou hisiyomondühi, asu mare hisi yangiri mbiniŋgowa sahehea. Ranimbo-hündambo-animbo se Apembo wandi ndürinambo didibafi-ndafundanî raranî-moatükunî se didibafimefundî ra dagapurümbui.

17 Hoafi nda ro s'hamumbo randundi asahapuri, se s'hamundihoari simbori ŋgusüfo pefendürindimo," mehu.

Hifi ndanihündambo nindou ai Sisasimbo süngururü-rundeimbimbo yi'boarukon'dihipurimboyei

18 "Asu nindou hifi ndanihündambo ai s'hamumbo yi'boaruko-ar'hipuri ana, se fifirindundi horombo wambo boatei yi'boarukomar'hindirane.

19 Asu se hifi ndanihündambombemo-mbonana, nindou hifi ndanihündambo s'hamumbo, 'y'hoefi wandafi mam-anemo' mbiseihü ŋgusüfo pand'hipurimboyei. Nga ro s'hamumbo hifi ndanihündambo fih'mar'hapuri-mindühane, nga seana hifi ndanihündambo-yomopoani. Nga ranimboanei asu nindou hifi ndanihündambo ai s'hamumbo yi'boaruko-ar'hipuri.

20 Ro s'hamumbo hoafayahapuri nda ndondu hohoanimondimo: Ratüpuriyurandeimbi nindou ai ahandi bogori ranahambo ŋgasündirumbo-yupoani. Wambo moaruwaimbo-ar'hindiri nou-animbo

asu s̄hamumbo amboan̄i moaruwaimbo-
nd̄ihipur̄imboyei. Asu ai wand̄i hoaf̄i
s̄ngumbar̄ihi-mbonana, s̄hamund̄i hoaf̄i
amboan̄i s̄ngund̄ihimboyei.

21 Asu aiana moai Ape wambo koar̄hend̄ira
makosah̄i ranahambo fifir̄ihor̄i. Se
ro d̄bor̄ih̄nd̄i-memondambo wambo
s̄hamumbo raran̄i moatükun̄imbo moaruwai
rand̄ihipur̄imboyei.

22 Asu ro kos̄i aheimbo ran̄i hoaf̄i ra
hoaf̄ikoate-mbayah̄i-mbonana ahei moaruwai
hohoan̄imo ranahambo nḡr̄i h̄tiyei. Nga
hapondanana ro hoaf̄iyahand̄ür̄i heheambo
wambo ai nḡr̄i ahei moaruwai hohoan̄imo ra
nḡor̄ü-s̄ngund̄ihi hoaf̄indei.

23 Nindou ranai wambo ȳiboaruko-areand̄ir̄i
ana, asu ai wand̄i Apembo amboan̄i ȳiboaruko-
rir̄ühani.

24 Ro raran̄i rat̄upur̄i nindou amur̄i ai
rat̄upur̄ikoate-mayei ran̄iyo ahei mbus̄ümo
rat̄upur̄imayah̄i. Asu ro ran̄i rat̄upur̄i refekoate-
mbeh̄i-mbonana ai ahei moaruwai hohoan̄imo
ranahambo h̄tiyeipoan̄i. Nga haponda ro
rat̄upur̄imayah̄i ra hoeir̄ihimboaneis̄t̄, nga asu
Ape-d̄ibo ȳihoeh̄imbo ȳiboaruko-mar̄ihimun̄i.

25 Ah̄n̄umb̄i hoaf̄i s̄ürü pare mas̄hend̄i
ranai yare hoaf̄iyoh̄ü yahoya, “Wambo moan̄i
hoanḡr̄ih̄i hehi ȳiboaruko-mar̄ihind̄ir̄i,” meho.
Hoaf̄i ra an̄ihond̄umbo t̄ükufemböh̄unda ai
wambo ȳiboaruko-mar̄ihind̄ir̄i.

26 Ro Far̄ihai-randeimb̄i Ape sowah̄ind̄i
koand̄iheheanda s̄hamumbo sowana kod̄imboe.
Yifiaf̄i ranana an̄ihond̄ü hond̄ü hoaf̄iyo-
randeimb̄-ane. Ai kod̄i wand̄i rat̄upur̄i

ranahambo sihamumbo hoafi ndi purimboe.

²⁷ Horombo se ro-babidi mbo maningomonda asu ro ratupuri ra weangurühi peya hehea ratupurimayahi, asu hapondani amboani se aningomo. Ranimbo-hündambo-animbo se-amboani hoafi ra weindahi tükündafu hoafindimo,” mehu.

16

¹ Sisas ai yahuya, “Sihamundi anihondümbofe ra hiningndumboemo saheeamboyahi hoafi ra rarihe hoafimayahapuri.

² Sihamumbo ai-babidi mbo rotumbo yowani mbisimboemo. Süngunambo rani-moatükuni ra tükündifeyoan-animbo asu ai hoafindimondühi animboya, ‘Sihiri Godimbo ratupurindefühi Sisasimbo süngururü-rundeimbi hifokoa-ndihupurimboane,’ mbisimboemo.

³ Ai moai Apembo fifirüwuri asu wambo fifirundihi, nga wani. Ranimbo-hündambo-animbo ai rani hohoanimo ra randu ratupurindimboemo.

⁴ Ro sihamumbo rani-moatükuni ra hoafiyahapureimb-ane. Nga asu süngunambo-animbo rani-moatükuni ra tükündifeyoani horombo ro hoafimayahapuri ranahambo hohoanimo-ndimo.”

Yifiafi Aboe ndi ratupuri

“Ro se-babidi mbo nimboambowambo asu horombo moai sihamumbo hoafi ra hoafiyahi.

⁵ Nga roana Nindou koamar+hend+ra makosah+ ahambo sowana hahühühanah+. Nga moai nindou seyafundeimb+ ranai wambo düdufih+, ‘Se ra nahanamboyafi ahafa?’ yahu.

⁶ Hapoana s+hamumbo ro Ape sowana hafombo hoafi ra hoafimehapura asu se afind+ hohoan+moemo.

⁷ Nga ro s+hamumbo an+hondümboanah+ hoafayahapuri+ S+hamumbo ro hin+ngir+heapuri+ hehea ahahühi+ ranana s+hamumbo fehefepur+imboane. Asu ro hafokoate-mbayah+mbonana, Far+hepuri-randeimb+ ai ngir+ s+hamumbo sowana koso. Nga ro ahahüh-an+imbo s+hamumbo sowana koand+heheanda kod+imboe.

⁸ Ranan+imbo Far+hendüri-randeimb+ ai kod+ nindou hifi ndan+hü an+boadei aheimbo türüboade nafuindandüra ai moaruwai hohoan+mo, mbumund+ hohoan+mo, asu God+nd+ y+bobofe hohoan+mo nim+nd+ ra fif+nd+himboyei.

⁹ Ai moai wambo an+hondümbo-r+hindir+, nga ran+imboane asu ai hütieyi mb+si+ aheimbo nafuindandür+mbui.

¹⁰ Mbumund+ hohoan+mo nim+nd+ ranan+imbo ai nafuindandür+mbui. Ape ai wamboya, ‘mbumund-ani,’ mbusümbui asu ro ahambo sowana gagühan+ wambo ngir+ asükaind+mo hoeindund+ri+.

¹¹ God ai aheimbo y+bobofe hohoan+mo ra rande nafuindandür+mbui. Hifi ndan+hünda hifand+randeimb+ Satan+imbo God ai y+boborir+ haya hütimb-ani mehu asu aheimbo amboan+ y+bobondearümbui.

12 Hoafi afindi awi ro siheheamboanahi, nga se ngiri haponda mungu ndowandümo.

13 Yifiafi hoafi anihondumbo hoafiyorandeimbi tükündifembo-animbo sihamumbo hoafi hondü ranambo didiboado-ndeapurimboe. Aiana ngiri aipoanimbo hohoanimondo haya ratüpurindo, nga wani. Ai hoafi himborimayo rananimbo asu sihamumbo weindahi hoafindimboe. Rananimbo ai sihamumbo raranimoatükuni süngunambo tüküfemboayo ranahambo hoafindipurimboe.

14 Asu ai wandimayo hoafi ra ndemindi hayambo-animbo sihamumbo weindahi hoafindimboe. Raninambo ai wandi ndürimbo adükar-animboesimboe.

15 Apendi moatükuni munguambo ra wandane. Ranimboanahi sihamumbo haponda hoafiyahapurühiya: ‘Yifiafi ai-animbo wandimayo hoafi ndemindi haya sihamumbo weindahi hoafindipurimboe,’ asahapuri,” mehu.

Afindi hohoanimondi fondühi hihifi-hihifi tükündifemboe

16 Sisas ai yifimbo-mayu ranimbo hoafiyuhi yahuya, “Akidoumbo yangir-animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo akidoumbo yangir-animbo se wambo asükaindimbo hoeindündirimboemo,” mehu.

17 Ahambo süngururü-rundeimbi bidifiri ai ahamundihoi ndaru wataporiyomondühi yahomoya, “Nine hoafi nimindi ranahandamboyo ai yihoefimbo yare hoafemuna? Asu ai yare hoafiyuhiya, ‘Akidoumbo yangir-animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo

akidoumbo yangiri se wambo asükaindimmo hoeindundirimboemo,' mehua? Asu yahuya, 'Sapo roana Ape sowanambo hahühühi wambo,' mehu."

18 Asu ai yaru düduyafundühi yahomoya, 'Akidoumbo yangir animbo,' ai hoafimayu nda nüngufe-nünguferamboyoa? Roana moai hoafimayu ndanahandambo nimindi ana fifirihundi," mehomondamboyu.

19 Sisas ai hoeireandane ahambo düdufimbo yahomo houmbo raraomemo ra fifirimareapuri. Ranimboyu asu ai hoafiyuhi yahuya, "Awi seana ro hoafimayahapuri ndanimbo nimindi hoafi ra fifirifembo yahomomboanemo düdu-düduyomo wakarundi? Ro hoafiyahühi sahiya, 'Akidoumbo yangir animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo akidoumbo yangir-animbo se wambo asükaindimmo hoeindundirimboemo,' masahi," mehu.

20 Sisas ai yifiyo hefe botifembo-mayu ranimbo hoafiyuhi yahuya, "Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafayahapuri: Awi seana afindi hohoanimo-ndimondühi aranindimboemo. Nga nindou hifi ndanihü burayei aiana hihifi-hihifindeimboyei, nga seana ngusüfoambe afindi hohoanimondimboemo. Sihamundi ngusüfoambe afindi hohoanimo ra munğundowohü asu hihifi-hihifi hohoanimo sihamundi mbusümo tükündifemboe.

21 Nimorehi ai nimori wakemindimboayo ra rani si tüküfeihü ngusüfoambe afindi hohoanimo kürareandi. Asu süngunambo nimori ra wakiramindi mburambo ana, ai asübusi

ranimbo ngiri afindi hohoanimondo, nga wani. Asu aiana nimori wakimaramindo ranimbo hihifi-hihifi-ndimboe.

²² Ranimboanemo se haponda hohoanimo afindi kuru amarimo. Nga asu ro asükainda s'hamumbo hoeindiheapurani se asükaindimongo ngusüfo aboedi kundumboemo. Asu ngiri nindou ngorü ai s'hamundi ngusüfo aboedi kife n'mar' hihifi-hihifi ra ndemündü pindeandi, nga wani.

²³ Rani-si ra tükufe simboani ana ngiri se wambo ninimbo akidou düdundafundiri. Ro s'hamumbo an'hondumboanahi hoafayahapuri: Asu se Apembo rani-moatükun' mbisenda yahomo houmbo, didibafefundi ana, asu ai wandi nduri süngunambo s'hamumbo rani-moatükun' ra dagapurimbui.

²⁴ Horombo ana moai se wandi ndurinambo didibafiyafu rundi rani-moatükun' semindimbo yahomombo ra. Se ahambo didibafindimondani ana, ai s'hamumbo dagapurimbui. Ranimbo asu se afindi hihifi-hihifi-ndimondumboemo.”

Sisas ai hifi ndanihündambo nginindi ngasündimareandi

²⁵ “Ro s'hamumbo kafoefe hoafiyahi hoafimayahapuri, nga süngunambo ana ngiri s'hamumbo kafoefe hoafinambo hoafindahapuri, nga wani. Nga ro s'hamumbo Apembo hoafi hondü hoafinda-hapurimboyahi.

²⁶ Rani-simboan-animbo se wandi nduri süngunambo Apembo didibafindafundo. Wandihoari ana ngiri Apembo s'hamumbo farife-purimbohünda didibafindahi,

nga wani. Se sihamundihoari ahambo didibafindafumboemo.

²⁷ Nga Ape ahandihoar-ani sihamumbo ngusüfo parareapuri. Nimboe sapo Ape wambo koamarihendira makosahi ranimbo anihondumbo-rundühi ngusüfo pararundiri ranimbo wambo.

²⁸ Horombo ro Ape-dibo nimboa mburiamboyahi, asu ahambo hiningirihini hehea hifina makosahi. Nga asu hapondani ana ro asukai hifi nda hiningife mburimbo Ape sowana hafombo samboanahi,” mehuamboemo.

²⁹ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, “Yini, hapondani ana se moai kafeefe hoafinambo hoafiyafi, nga hoafi hond-ane hoafayafi.

³⁰ Hapoana sihambo ro fifirihuninimboanefi. Yihoe fi ngusüfoambe düdufembo hohoanimo ran-amboa se fifirowandi asu ngiri sihambo düdundahundi. Se mungu moatükuni fifirimarowandi. Ranimboanefi se God-dibo nimbafi hawa makosafi ranahambo anihondumbo-arihundi,” mehomo.

³¹ Raniyu asu Sisas ai simbori ahamumbo hoafiyuhi yahuya, “Hapoana se akidou anihondumbo-arundiri.

³² Nga se himboriyomo! Rani si ra ndearambo tükufembo yahomboane asu sihamumbo bukürü-boadühipurani mamimami se sihamundi worina ngomboemo. Rananimbo asu se wambo yangiri hiningindundira nimboamboyahi. Nga asu ro yangiriyahipoani animboahi, nga Ape ai ro-dibo nüngumbui.

33 Se ro-dibo niŋgomondani sihamundi ŋgusüfo afure kumbearowa samboanahi hohoanimoayahi. Ranimboyahi ro sihamumbo rani hoafi ra rarihe hoafimehapuri. Hifi ndanihü ana se afindi hohoanimo kundu nimanidimboemo. Roana hifi ndanihündambo hohoanimo ranana hifinambo-riheamboanahi, nga sihamundi ŋgusüfo rananimo se ŋginindi kundu nimanidimo,” mehu.

17

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbohünda Godimbo didbafimefiyu

¹ Sisas ai rani hoafi ra hoafiyu mbura sunambe himboyuhü hoafiyuhü yahuya, “Ape, rani si ra tüküfemboane. Se sihafü Nimori ranahambo nduri adükarümb-ani mbisafi nafuindafindürananimbo asu simbori Nimori ai sihambo adükarani mbüsü nafuindandürimbui.

² Nga nindou muŋguambo ahei bogorimboriwori kafoariwori hinŋgi-mariworani. Asu muŋguambo se ahambo masabaduri ranaheimbo ai-animbo aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo niŋgombo hohoanimo dagadürimbui.

³ Asu nindou ai se mamü God hond-anafi fifirihininü asu Sisas Kraisimbo koamarihawora makusu ranahambo fifirahori ana, ai koadürümbo-koadürümbo yangiri niboadeimboyei.

⁴ Ro muŋgu ratüpurü se wambo ratüpurümböhünda masawandiri ra muŋgumariheandi raninambo hifi ndanihü ro se nindou adükar-anafi sa nafuimayahü.

5 O Ape, horombo ro hifi nda tüküfekoate-yoambe se-dibo nimboahambe ro se nahurai aboed+ hamindi manimboahi asu hapondani ro s+hambo sowahi dügühühi amboani ndür+ adükar+ ndawandiri.

6 Se wambo nindou hifi ndanihündambo masawapuri ranahamumbo s+hambo weindah+ mar+heapuri. Nindou ra s+hafi+yomo, asu se wambo ndeara sawapur+imboanafi. Asu ai s+hafi hoafi yangiri sünguarundi.

7 Asu haponda se wambo munju moatükuni masawandiri ra 'ahandi-mayo makosoane' yahomo fifirarundi.

8 Munju hoafi se wambo masawandiri ra ro ahamumbo hoafimayahapuri. Asu ai himboriyomo houbmoanemo ro horombo se-dibo nimboa hehea makosahi ranimbo anihondumbo fifirarundi. Asu ai se wambo koamar+hawandira makosahi ranimbo anihondumbo-arundi.

9 Ro ahamumbo-hündamboanahi didibafeheanini. Nga roana nindou hifi ndanihü aniboadei aheimbo farihfe-ndür+imboyah+poani didibafeheandi, nga nindou se wambo masawapuri ahamumboanahi s+hafi-memondambo wambo didibafeheandi.

10 Asu munju moatükuni wandi-mayo ra s+haf-ane. Asu munju moatükuni s+hafi-mayo ra wand-ane. Asu ahamundi war+süngu nindou ai rarihi fifirihindi ro ndür+ adükarümb-anahi.

11 Hapoana ro ngiri hifi ndanihü nimboahi, nga s+hambo sowana asihühi. Nga aiana hifi ndanihü ni+ngomboemo. Ape, moai ngorü se nahurai nüngu. Se nindou wambo masawapuri

ra sihafi hohoanimo süngundowandühi ahamumbo hibadapuri. Rananimbo se ndürü wambo masawandiri rani-süngunambo mbiniñgomondamboane. Rananimbo ai-amboani mamü hohoanimo süngumbirundamboane sihiri mamü hohoanimo sünguarühoandi nou.

¹² Ro ai-babidimbo nimboahambe se wambo nginindi masowandiri raninambo ahamumbo hifandimarühapura aboedambo aningomo. Ro ahamumbo ndorühe hifandimarühapura asu moai mam-amboani farühoei raraorandi. Nindou ai farühefembo-mayu rani yangirüyu mafarühoayu. Rananimbo asu Baiborambe horombo hoafümayo ra anihondü weindahi tüküme feyo.

¹³ Hapoana ro sihambo sowana asihühi. Ro awi hifi ndanühi ndarühe hoafayahi. Rananimbo wandi hihifi-hihifi hohoanimo ra ahamundi fiambe afindi mbimarowa sahehea.

¹⁴ Sihafi hoafi ro ahamumbo masahapura asu nindou hifi ndanühi anüboadei ranai ahamumbo yüboaruko-marühipuri. Ai ramehindi ra nimboe sapo roana hifi ndanühündambo-yahüpoani asu ai-amboani hifi ndanühündambo-yomopoani.

¹⁵ Ro ahamumbo hifi ndanühündambo sepurümindü raguanambo-fepurüimbo didübafüyaheandühi-yahüpoani, nga wani. Se ahamumbo hifandürapuranü asu Satan ai ahamumbo moaruwai hohoanimo refekoate-mbiyuwa saheheamboanahi didübafüheandi.

¹⁶ Ro-amboani hifi ndanühündambo-yahüpoani maru ai-amboani hifi ndanühünda-mbo-yomopoani.

17 Se ahamumbo sihafi anihondü hohoanimo sihafihoari kaboadowapuri. Nga sihafi hoafi ranana anihondü hohoanimo ni mindühane.

18 Horombo se wambo koamarihawandira kosa, nindou hifi ndanihü burayei ahei mbusümo manimboahi. Mare yahurai-animbo asu ro-amboani ahamumbo koamariheheapura homo nindouyei mbusümo aningomo.

19 Ro ahamumbo fehefe-purimbohünda wandi fi sihambo maseheandi rananimbo ai anihondü sihafi ratupuriyomo-rundeimbi tükümbeafunda sahehea.

20 Nga asu ro didibafeheandi ra ranimbo farihafepurimbo yangriyopoani, nga wani. Nga ro didibafeheandi ra nindou ai sünguni ahamundi hoafi himboriyeyi hehi, asu ai wandi hoafi anihondümbö-ndihimboyei ranaheimbo kameih-anahi didibafeheandi.

21 Ape se ro-dibo animbafi asu ro se-dibo animboahi, nga ai-amboani yahurai-animbo mamihohoanimo süngundhi mbiniboadei sahehea hohoanimoayahi. Ranimboanahi asu ai sihiri-babidimbo mbiniboadei-amboane. Rananimbo asu nindou hifi ndanihü aniboadei ranai se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo anihondümbö-ndihimboyei.

22 Ndüri adükari wambo masawandiri yahurai ahamumbo sahapurimboanahi. Asu sihiri rawehoandi nou ai-amboani mamiboedirani hohoanimo yangri sowandümo mbiniingomonda asahi.

23 Ro ai-babidimbo animboahi, nga asu se ro-dibo animbafi. Ranimboanahi asu ai-amboani aboedimamirani hohoanimo

yangiri hohoan+mombemo asahi. Rananimbo nindou hifi ndan+hündambo ai se wambo koamar+hawandira makosahi ranimbo fifir+mbir+hinda asahi.

²⁴ Ape, se wambo nindou masawapuri ra ro animboahi ranihü mb+n+ngomonda samboanahi hohoan+moayahi. Ai wandi-mayo himboamupuimbo-randeimbi hoeimbirundi samboanahi. Horombo hifi nda tüküfekoate-yoambe se wambo ngusüfo parowandirühi himboamupuimbo-randeimbi ra masawandiri.

²⁵ Ape, se mamí yangir-anafi mbumundayafi. Nindou hifi ndan+hündambo ana moai fifir+hin+ni, nga roana sihambo fifir+hean+nimboanahi. Nga nindou ndan-anemo se wambo koamar+hawandira makosahi ranimbo fifirumboemo.

²⁶ Ro ahamumbo sihambo nafuimayahapuri. Asükainda ro nafuinda-hapurimboyahi se wambo ngusüfo pamarowandi nou ai-amboani ngusüfo peferü-mbeyomondamboane. Asu ro-amboani ai-babidimbo nimboamboyahí," mehu.

18

Sisasimbo kikhimaruründümo
(Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Ruk 22:47-53)

¹ Raniyu asu Sisas ai didibafiyu kikhimündü haya, ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Kidron hoe apoari hanimo bamarhoemo. Orif nimi nümbürí mamí ranai gogoanini yangoroane, ai ranafi hanimo barhoemo houmbo nümbürambe nafí mahafomo.

² Sudas, nindou sapo Sisasimbo hürütümbiyomondi warihüfimbo-mayu ranai nümbürí

ra fifireandi. Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidiimbo nübürü rani fikimi homo guguriyafu nimarimo marundi, ranimboyu Sudas ai ranahambo fifirimareandi.

³ Ranimboyu Sudas ai ami bidifriyomo asu prisman Godimbo sihou-rundeimbi bogori ai koamarihoupuriyomo, Farisi bidifriyomo sepurümündü haya, nübürü yangoro nafi mahafomo. Ai ranafi hifomondühüyomo, ram haiyo, asu hai hondü yimundu sowandümo, asu yifiarimbo napoyo ra raraoru sowandümo houmbo mahifomo.

⁴ Asu Sisas ai ahambo nini-moatükuniyo tüküfemboayo ra fifireandi. Ranimboyu ai ahamumbo sowahi akimi hüfu hoafiyupurühi yahuya, “Se ra daboe kokoarura?” mehuamboemo.

⁵ Asu ai simbori yahomoya, “Ro ana Nasaretihöndi Sisasiimbo kokomboanefi,” mehomondamboyu. Asu Sisas ai yahuya, “Ro Sisas-anahi ndasi,” mehuamboemo. Asu Sudas Sisasiimbo hürütümbi-yomondi warihüfimbo-mayu ranai ai-babidiimbo manüngu.

⁶ Raniyu asu Sisas ai “Ro Sisas-anahi ndasi,” mehupuramboyo nindou ranai daboadanambo sühiyafu-ndühündamboemo hifini pütapimemo.

⁷ Ranimboyu asu Sisas ai ahamumbo asükaiyu düdufipurühi yahupuriya, “Se nindou dabo kokomboemoa?” mehupuramboemo. Asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “Sisas Nasaretihöndi,” mehomondamboyu.

⁸ Asu Sisas ai simbori yare hoafiyuhi yahuya, “Ro sihamumbo hoafiyahapureimb-ane, ro Sisas-

anahi. Se wambo kokondundirühi ana, asu wandi süngururü-rundeimbi hiniᅅᅅindupurani mbihomondamboane.”

⁹ Ai yare hoafimayu ra sapo ai horombo hoafimayu ra anihondü tükümbifeyoa yahuhayamboyu yare hoafimayupuri. Sapo ai ndare hoafiyuhi, “Nindou wambo se masawapuri ra ro moai mam-amboani hiniᅅᅅirihini,” mehu. Ranimboyu asu ahamumbo farihfefepurimbo hohoanimoyuhü “Wandi süngururü-rundeimbi hiniᅅᅅindupurani mbihomondamboane,” mehupuri.

¹⁰ Saimon Pita ai pisao yihimindi semündü hayamboyu pisao ra Godimbo sihou-rundeimbi-yomondi adükarı bogorındı ratüpurıyu-randeimbındı warıhondü himbohoearı mafafoareandı. Nindou ratüpurıyu-randeimbı ahandı ndürı ra Markus.

¹¹ Ranıyu asu Sisas ai Saimon Pitambo hoafiyundühi yahuya, “Pisao ra asükaiyafi koadürambe sando! Ro Ape ai wambo asübusı saindirıamboayu ra ᅅᅅirı hiniᅅᅅındıheandı,” mehu.

Sisas ai Godimbo sıhai-randeimbı adükarı bogorı Anasındı himboahü manıᅅᅅu

(Matyu 26:57-58; Mak 14:53-54; Ruk 22:54)

¹² Ranıamboemo asu amiyomo, ahamundi bogorıyu, asu Suda-yomondi prismanıyomo ranai Sisasımbı mburündümo mburu hüputüpu-marıhawurı.

¹³ Ranıyomo asu ai Anas sowanambo boatei sowaründümo mahomo. Anas ai Kaiafasındı yamongoamındıyu haya ranı himbanıfihı

Godimbo sihai-randeimbi adükari bogorimbofi mamaru.

¹⁴ Kaiafas raniyu nindou Sudahündimbo horombo yare hoafiyupurühiya, “Nindou mamî ai hîfi ndanihü burayei aheimbo farîhefembohünda yifîmbiyu-wamboane,” mehu.

*Pita ai Sisasimbo ro moai fifirîhini mehu
(Matyu 26:69-70; Mak 14:66-68; Ruk 22:55-57)*

¹⁵ Saimon Pita ai Sisasimbo süngurüri-randeimbi ñgorü-dîbo Sisasimbo süngumarîni-rî hafani. Godimbo sihai-randeimbi adükari bogorî ai süngurüri-randeimbi ñgorü-mayu ahambo fifiriri. Raniyu asu ai Godimbo sihai-randeimbi adükari bogorîndî ginîrambe Sisas dîbo kamefoeneandî.

¹⁶ Asu Saimon Pita ai weindani yipurîkîmi nûngu. Ranimboyu asu Sisasimbo süngurüri-randeimbi ñgorü Godimbo sihai-randeimbi adükari bogorî ai fifirireimbi-mayu ranai hu, nîmorehî yipurî hîfanda-randeimbi-mayo ahambo hoafiyundo haya Saimon Pitambo ginîrambe serümündü kamefuendî.

¹⁷ Nîmorehî yipurî hîfanda-randeimbi ai Saimon Pitambo yahoya, “Awi se-amboani nindou ndanahambo süngurîri-randeimb-anafi?” mehoamboyu. Asu Pita ai yahuya, “Roana wani,” mehu.

¹⁸ Nindou ratüpurîyomo-rundeimbiyomo asu prismanîyomo ai hai mamî pûpiru hîniñgîru houmbo ñgîsiharîmboemondühi wakîyomo niñgomombo haihehümemo. Asu Pita amboani ai-babîdîmbo nûngumbo haihehü-mayu.

*Godimbo sihai-randeimbi adükarî bogorî ai
Sisasimbo düdumefindo*

(Matyu 26:59-66; Mak 14:56-64; Ruk 22:66-71)

¹⁹ Rani-simboani Godimbo sihai-randeimbi adükarî bogorî ai Sisasimbo süngururü-rundeimbi asu hoafi nindou yamundearü marandi ranimbo düdumefindo.

²⁰ Raniyu asu Sisas ai ahambo simborî yahuya, “Ro nimbi-nimbisi Godindi worambe, Suda ai munğu fandhi nimarei rihündambe ranhüyahi ro aheimbo hoafi ra yamundi-martheandürî. Nga ro moai hoafi mam-amboani dibo hoafiyahi.

²¹ Se nimboe wambo düduefoandira? Nindou hoafi hîmborîmayei aheimbo-animbo düduyafandürîsi. Ai ro hoafiyahaimbi ra fifirîhimboaneisi.”

²² Sisas ai ra mehuamboyu, asu prisman mamî manüngu ranai Sisasimbo pakarümündü pürirühi hoafiyuhi yahuya, “Ngirî se Godimbo sihai-randeimbi adükarî bogorîmbo rando hoafîndafi,” mehindowamboyu.

²³ Asu Sisas ai ahambo simborî yahuya, “Ro moaruwai hoafîndahani animbo se hoafi ra weindahî ndowandîfi wataporîmbo-ndandî. Nga asu ro aboedi hoafayahî ana, se nimboe wambo harîmayafa?” mehu.

²⁴ Asu wofîna hüputüpumaruründümo ra furîhefikoate mbanîngo nou, Anas ai ahambo Godimbo sihai-randeimbi adükarî bogorî Kafiafas sowana koamarîherü.

*Pita ai asükaiyu ro moai Sisas fifirîhinî mehu
(Matyu 26:71-75; Mak 14:69-72; Ruk 22:58-62)*

25 Saimon Pita ai haikimī haihū manūnguamboemo. Nindou Pita-dībo manīngomo ranai ahambo hoafiyomondowohū yahomoya, “Awi se-amboani ahambo sūnguriri-randeimbimbayafi?” mehomondamboyu. Asu ai dīdīmofihī yahuya, “Roana wani,” mehu.

26 Nindou mamī Godimbo sīhai-randeimbīndī ratūpurīyu-randeimbīyu haya, asu Pita hīmbo hoearī mafoafoariri ahandī mamīsiri ranai hoafiyuhī yahuya, “Awi seana Sisas-dībo nūmbūrambe mamarifa hoeimarīheanīnī,” mehuamboyu.

27 Asu Pita ai asūkaiyu “Roana wani,” yahuambe asu kakaro ai hoafimayu.

*Sisas ai Pairatīndī hīmboahū manūngu
(Matyu 17:1-2; Mak 15:1-5; Ruk 23:1-5)*

28 Ranīyomo asu ai hapoadūmbo siyoambe Kaiafasīndī worī hīnīngīru houmbo, Romī-yafe gafman bogorīndī worīnambo Sisasimbo sowarūdūmo mahomo. Asu Suda ai moai gafman bogorīndī worambe kefou hīfomo ai adūkarī si Pasofa ra sesimbo yahomombo wambo. Suda nindou ai ndīfo-yafe worambe kefoefembo ra ahīnūmb-ane. Nga asu ai karefoahundī ana, asu ‘ngiri Pasofa sesi ra dagūdifi,’ yahomo houmboemo.

29 Ranīyomo asu ai weindani nīngomondane Pairat ai ahamumbo sowahī tūkūfi hu hoafiyuhī yahuya, “Se nīmboe nindou ndanahambo papi-hoafiyumbo yahomo houmboemo?” mehuamboemo.

30 Asu simborī hoafiyomondūhī yahomoya, “Asu nindou ndanai moaruwai hohoanīmo

süŋufekoate-mbei-mbonana, ŋgiri ndarihu sihambo sowana sahurümindefi sinefi,” mehomondamboyu.

³¹ Asu Pairat ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se sihamundihoari sowaründümo houmbo sihamundi ahinümbi süŋgu papihoafindüri,” mehuamboemo. Asu Suda ai hoafiyomondowohü yahomoya, “Yihoe fi papihoafambe ŋgiri nindou ŋgorümbo hifokoandihundi,” mehomo.

³² Horombo Sisas ai yahurai randihe yifindamboyahı mehu. Asu rani hoafi ra anihondü tüküfembohünda Suda ai rasüŋumarundi.

³³ Raniamboyu asu Pairat ai gafman bogorindi worambe asukai kefue hüfu Sisasimbo mborai mehundowa mahüfuwa düdufinduhü yahuya, “Se Suda-yomondi adükari bogoriyafi?” mehuamboyu.

³⁴ Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Awi sihafihuari hohoanımoyafi hawamboyafi se yaro hoafayafi, asu nindou amuri ai wambo yaru hoafimemondamboyafi yaro hoafayafi?” mehuamboyu.

³⁵ Asu Pairat ai simbori hoafiyuhi yahuya, “Roana Sudayahıpoanı. Nga sihafı nendiyomo Godımbo sihou-rundeimbi bogorı-babıdımbo wambo sowana sowandümonını masınımo. Asu se nını nünüŋgurowamboyafa?” mehundowamboyu.

³⁶ Asu Sisas ai simbori yahuya, “Ro ŋgınındi hifandarıhandı ranana hifi ndanıhündambo-yopoanı. Rani hohoanımo wandı ra hifi

ndan+hündambombe-mbonana, asu wandi ratüpur+yomo-rundeimbi ranai yifiar+ind+monda asu ngi+ri nindou ranai wambo Suda-yomondi war+hündund+ri. Nga wandi ngin+indi hifandimbo ranana hifi ndan+hündambo-yopon+,” mehu.

³⁷ Ran+yu asu Pairat ai yahuya, “Refe ana, asu se adükar+ bogor+wambo+yafi!” mehuamboyu. Sisas ai simbor+ hoafi+yundühi yahuya, “Si+hafi+hoar+ an+hondü+moanafi yaro hoafi+yafüh+, ‘Se adükar+ bogor-anafi,’ asafi. Roana an+hondü moatükun+ ro hoeimar+heand+ ranimbo an+hondü+mo hoafi+mbohünda makosah+. Ranimboyah+ Ape wambo koamar+hend+ra makosaha me ai wambo wak+maram+ind+nd+ri. Nindou ai hohoan+mo hondü ran+süngur+hindeimbi ana ai wandi yafambehünd+ hoafi h+imbor+yei r+hündühanei,” mehuamboyu.

³⁸ Asu Pairat ai ahambo hoafi+yundühi yahuya, “An+hondü hohoan+mo ra n+nea?” mehu.

Pairat ai Sisas+mbö n+m+ keimbi kar+hendeimb+fihi t+kondundümo pand+wur+ mehu

(Matyu 27:15-31; Mak 15:6-20; Ruk 23:13-25)

Ai yare hoafi+yu haya, asukai Suda sowana kus+foai haya mahu. Ai hoafi+yuh+ yahuya, “Nindou ndanahambo papi+hoafi+mbohündambo moai n+n+moatükun+ moaruwai n+maroan+ hoeir+heand+.

³⁹ Nga sihamund+ boag+ri hohoan+mo ran+süngunambo adükar+ si Pasofa ran+hü ro nindou mam+ sihamund+ hohoan+mo süngu ahambo karabusambeah+nd+ aboedambo

koarihehini arihandi. Se hohoanimoyomondani ro ‘Sudayeri adukari bogori’ nda aboedambo koandiheninimboyo?” mehuamboemo.

⁴⁰ Raniyomo asu ai simbori pukuna hoafiyomondühi yahomoya, “Aiana wani, nga se Barabasimbo-animbo hiningindiwori!” mehomo. Barabas ra gafman-babidimbo yifiariyu nindou hifokoare randeimb-ani.

19

¹ Ranimboyu asu Pairat ai hoafimayua ami ai
Sisasimbo sowaründümo houmbo
ndüfuri-ndüfurimarüwuri.

² Asu ami ai adukari bogorindi at tikai wofi
tihoari tihoarümbinambo nafiru mburu,
Sisasindi mbiroambe kiki-mafoarundi.
Raniyomo asu adukari bogorindi hamburi
hoeari güdu hiningimarundi.

³ Asu ai ahambo tüküyafu sisindi
hoafiyomondowohü yahomoya, “Suda-yomondi
adukari bogori nindou, karihasi,”
yahomondühiyomo asu ahambo harimemondo.

⁴ Pairat ai asükaiyu weindani tüküfi hu
hoafiyundürühü yahuya, “Himboriyei! Ro
ahambo weindani siheimbo sowana sahümindü
tükeheandi. Rananimbo se fifirindihindi.
Ro moai papi-hoafimbo nin-moatükuni
fifiriheandi,” mehu.

⁵ Raniyu asu Sisas ai weindani tükümefiyu.
Asu ahandi mbiroambe at tihoari tihoarümbi
wofinambo nafimarundi, asu hamburi hoeari
ra güdaroane rani kameihü tükümefiyu. Raniyu
Pairat ai hoafiyuhü yahuya, “Nindou ranani nda,”
mehu.

6 Raniyomo Godimbo sihou-rundeimbiyomo asu prismaniyomo ai hoeiruwurɪ houmbo pukuna hoafiyomondühɪ yahomoya, “Nimi keimbi karɪhendeimbiɪfiɪ tɪkoründümo paruwurɪ! Nimi keimbi karɪhendeimbiɪfiɪ tɪkoründümo paruwurɪ!” raramaruri. Pairat ai yahuya, “Sihamundihoari animbo nimi keimbi karɪhendeimbiɪfiɪ tɪkoründümo paruwurɪ. Nga ahandi hohoanimoambe ro moai nini-moatükunɪ ŋgorü-süŋgufe hohoanimo nimaroa hoeirɪheandi,” mehu.

7 Asu Suda ai simbori hoafiyomondühɪ yahomoya, “Roana yihoefɪ ahinümbɪ hohoanimo süŋgu yare hoafiyohü yahoya, ‘Nindou ndanana ai yifimbiyu-wamboane,’ meho. Nimboe sapo ai yahuya, ‘Ro Godindi nimir-anahi,’ mehu,” mehomo.

8 Ranimboyu asu Pairat ai rani hoafi ra himboriyu haya yihimbo afindi yihimbomayu.

9 Raniyu asu asukai gafmani-yomondi worɪ ranambe kefuai hüfu Sisasimbo yahuya, “Se nini-nipoediyafa?” mehundo. Nga Sisas ai moai simbori ahambo hoafiyundo.

10 Raniyu asu Pairat ai yahundoya, “Nimboe se wambo hoafikoate-ayafindira? Roana sihambo moani koehefeniniyo asu nimi keimbi karɪhendeimbiɪfiɪ tɪkoemindinini pefeniniyo ra refembo ŋginindi hifandihamboanahi. Awi asu rani hohoanimo ra fifirɪfekoate-wamboyafi?” mehindowamboyu.

11 Asu Sisas ai simbori ahambo yahuya, “God nimoamo amaru ranai sihambo

nginindi hohoanimo ra segoninikoate-mbeimbonana, asu se nginindi hohoanimoyowohü wambo hifinambofendiri hohoanimo ra ngiri hohoanimoyafi. Ranimboane asu nindou ai wambo sihafari warihümareandiri ranahandi moaruwai hohoanimo ana sihafari moaruwai hohoanimo ranahambo ngasünde haya adükari hamind-ane,” mehuamboyu.

¹² Raniyu asu Pairat ai rani hoafi ra himboriyu haya, Sisasimbo koandihelina mbühu yahuhaya nafi kokora wakimareandi. Nga asu Suda ai puküna hoafiyehi seiya, “Asu se ahambo koarhaworani ahu ana, se ngiri Romiyafe adükari bogori Sisarindi ngunindindafi. Nindou ai hoafiyuhi ‘Roana adükari bogorani,’ ehu ana, asu nindou ranai Sisasimbo yiboarukoriruhani,” mehomondamboyu.

¹³ Pairat ai rani hoafi ra himboriyu haya, Sisasimbo weindani serümündü tüküme fiyu. Raniyu ai hu, papi-hoafi himboriyu rambo nimarifondi mamani maningo ‘nimoei yibadi’ sei-arihündi raniwamani mamaru. (Hiburu-yafe hoafinambo nimoei yibadi ra Gabata-ane.)

¹⁴ Rani si ranana Suda-yafe adükari si Pasofa ranimbo sesi napo fikimi-fikimifembo si-ane. Asu ndeara hüfinimboyowane, Pairat ai Sudambo hoafiyundürühi yahuya, “Sihei adükari bogori ranahambo hoeirihori,” mehuamboyei.

¹⁵ Asu ai puküna hoafiyehi seiya, “Koarhawori! Koarhawori! Nimi keimbi karihendeimbifihitikorindifi pariwori,” maseiamboyu. Pairat ai Sudambo düdureandürühi yahuya, “Sihei adükari bogori

ranahambo ro nîmî keimbî karîhendeimbîfihî tîkuimîndî pefimbo yîni seiai?” mehuamboyo. Asu Godîmbo sîhou-rundeimbî adûkarî bogorîmemo ranai sîmborî hoafîyomondowohû yahomoya, “Yîhoefî adûkarî bogorî ana moai ñgorû nûngu, ñga Sîsar yangîr-ani anûngu,” mehomondamboyo.

¹⁶ Ranîyu asu Pairat ai Sîsasîmbo ahamundî warambe hîniñgîmarirî, nîmî keimbî karîhendeimbîfihî tîkuimîndî pefimbohûnda.

Sîsasîmbo nîmî keimbî karîhendeimbîfihî tîkorûndûmo pamarûwurî

(Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Ruk 23:26-43)

Ranîyomo asu ami ai Sîsasîmbo masowarûndûmo.

¹⁷ Ranîyu asu Sîsas ai ahandîhoarî nîmî keimbî karîhendeimbî ra semûndû haya ñgoafî ra hîniñgîrîhi hehimbo, wafu mamî mbîrîhapîrî nahurai wafu sei-arîhûndî ranînambo mahei. (Hîburu-yafe hoafana ‘Gorgota-ane’.)

¹⁸ Ranûhî ai Sîsasîmbo nîmî keimbî karîhendeimbîfihî tîkorûndûmo pamarûwurî. Asu nindou ñgorû yimbu amboanî Sîsas-dîbo tîkorîpûndîmo pamarupîrî ra ñgorû ai gogoanîniyu asu ñgorû ai gogoanîniyu, ñga asu Sîsas ai mbusûmoyu.

¹⁹ Pairat ai hoafî mamî nîmî keimbî karîhendeimbî-mayo ranîfihî sûrû papîra pareandûhî yahuya: ‘SÎSAS NASARETHÛNDÎ SUDAYAFE ADÛKARÎ BOGORÎ’ yahu pamareandî.

²⁰ Sîsasîmbo tîkorûndûmo pamarûwurî ra ñgoafî adûkarî ranî fikîmî safîyo. Ranîmboyo hoafî Pairat ai hoafîmayua pamarundî ra

nindou afɪndɪ ranai hei hoeimarɪhɪndɪ. Pairat ai hoafɪ sŭrŭ papɪra pamareandɪ ra, Hiburu-yafe hoafɪ, Romɪ-yafe hoafɪ, asu Griki-yafe hoafɪ ranɪnamboyu sŭrŭ papɪmarandɪ.

²¹ Ranɪmboemo Godɪmbo sɪhou-rundeimbi bogorɪ ai Pairatɪmbo hoafɪyomondowohŭ yahomoya, “Se nɪmboe ‘Suda-yafe adŭkarɪ bogorɪ’ safɪ sŭrŭ papɪra pamarɪwanda? Nga ndaro papɪra parowandai: ‘Nindou ranai hoafɪyuhɪya, “Ro Suda-yomondɪ adŭkarɪ bogoranaɪ,” mehu,’ safɪ parowandai,” mehomondamboyu.

²² Asu Pairat ai yahuya, “Hoafɪ ro sŭrŭ papɪmarɪhandɪ ra ŋgɪrɪ asŭkainda ŋgorŭ-sŭngundɪhe pandɪheandɪ,” mehu.

²³ Ami ai Sisasɪmbo nɪmɪ keimbi karɪhendeimbɪfɪhɪ tɪkorŭndŭmo parŭwurɪ houmboemo, asu ahandɪ-mayo hoearɪ napo ra munɔu fufurŭndŭmo mburŭmbo yimbu-yimbumbu ru yimbumarundɪ. Ranɪyomo ami ai napo ra mamamɪru fufumarundɪmo. Asu ai ahandɪ hoandarɪ hoearɪ kameihɪ masowandŭmo. Nga asu hoandarɪ hoearɪ ra moai ŋgorŭ hoearɪ ranɪfɪhɪ parɪhi kakɪyei, nga mamɪ ranɪ yanɔgɪrɪyo kakɪmayei.

²⁴ Ranɪmboemo asu ami ai ahamundɪhoarɪ yahomoya, “Hoearɪ ndanana sɪhɪrɪ kɪkɪfepoanɪ, nga yowanɪ. Nga hoearɪ ranɪmbo-hŭnda sɪhɪrɪ satu piraindefomboane, nindou ŋgorŭ ai semɪndɪmbohŭnda.” Nindou ai yaru hoafɪmemo ra sapo horombo Baiborambe yare hoafɪmayo sŭngu. Ai yare hoafɪyowohŭ yahoya,

“Wandɪ hoearɪ napo yimbumarundŭmo.

Asu hoearɪ wandɪ ranahambo nindou

mamai semindimbohündambo satu
piraimemo,” *Buk Song 22:18*
meho. Ranıyo asu ami amboanı ranı-
süngumarunda hoafımayo ra anıhondü
tüküme feyo.

²⁵ Sisasındı hondıyo, asu ahandı akıdıyo,
asu Maria Koropasındı wuhıyo, asu Maria
ıgorü Makdarahündıyo ai Sisasındı nımı keımbı
karıhendeımbı-mayo ranı fıkmı manımboei.

²⁶ Ahandı hond-aiyo asu süngurürü-randeımbı
Sisas ai ahambo ıgusüfo parırı-randeımbı-dıbo
manımbafea hoımareapırı. Ranıyu ai hon-
dambo yahuya, “Nımorehı, ndanana sıhafı
nımor-ani,” mehu.

²⁷ Asu ahambo süngurürı-randeımbı-mayu
ahambo yahuya, “Ndanana sıhafı me-ane,”
mehuamboyu. Asu ranı-sımboanı ai Mariambo
ahandı worınambo semündü hu ai-dıbo
manımbafe.

Sisas ai yıfımayu

(Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Ruk 23:44-49)

²⁸ Ranıyo süngunambo Sisas ai ahandı
ratüpürı hıfı ndanıhü ra munguyohane yahu
fıfırımareandı. Ranıyo asu Godındı hoafı
Baıborambe anıhondü tükümbı feyoa yahuhaya
ndare hoafıyuhı yahuya, “Amındanııoarandırı,”
mehu.

²⁹ Hıpırı mamı yanıgorı hayamboyo ranambe
hühütımbü hoe fınga ranai mapuiaro.
Ranıyo asu ai sırıwara-ambeahındı hoe
kıkıhamındeımbı semündü hayambo, fınga
ambe foareanda tüküfe haya manııngo. Asu ai

hisop nĩmĩharĩfĩhĩ pare hĩmondamũndĩ mbura, Sisasĩndĩ yafambenhũ tũmareandĩ.

³⁰ Sisas ai finiga ra sũmũndũ mbura hoafĩyuhĩ yahuya, “Muŋguayo,” yahu mbura mbĩro hĩfĩnĩ piyuhũ yĩfĩmayu.

³¹ Ranĩ si ra Suda-yafe moanĩ ŋgoafĩmbo nĩmarĩ si ranahambo muŋgu moatũkunĩ dĩboadĩfembo siyo. Si ra moanĩ adũkarĩ hamĩndĩyo ranĩyo asu Suda ai ranĩ sihĩ nindou nĩmĩ keimbĩ karĩhendeimbĩfĩhĩ paiarĩmbo ra yowanĩ mehomo. Ranĩmboemo Pairatĩmbo nindou ranahamumbo tĩŋarĩ kehefepura nĩmai yĩfĩndĩmonda foepumĩndĩ raguanambo-fepurĩmbo hoafĩmemondo.

³² Ranĩmboemo asu ami ai nindou yimbu Sisas-dĩbo tĩkorũpũndĩmo pamarupĩrĩ ahafanĩmbo tĩŋarĩ ra kamarĩhaupĩrĩ.

³³ Ŋga asu ai Sisasĩmbo sowahĩ tũkũyafu hoeirũwurane, ai muŋguna yĩfĩmayuamboemo asu ahandĩ tĩŋarĩ ra moai karĩhaundĩ.

³⁴ Ŋga ami mamĩ ai yaŋgĩrĩ yĩfiarĩnambo ŋgĩrĩsafĩnĩ wafusĩmarũmũndũ. Ranĩyo asu nĩmai horĩ ranai hoe dĩbore haya ahandĩ fi-ambeahĩndĩ pĩmayo.

³⁵ Nindou hoeimareandĩ ranai ranahambo hoafĩyuweimb-ane. Asu ai hoafĩmayu ra anĩhondũ hoaf-ane, asu ahandĩhoarĩ amboanĩ hoafĩ hond-ane yahu fĩfĩreandĩ. Ranĩmbo-hũndamboane asu se-amboanĩ ranahambo anĩhondũmbo-ndĩhindĩ.

³⁶ Ranĩ-moatũkunĩ tũkũmefeyowamboyo, Baiborambe hoafĩ pamaiaro sũngu yare hoafĩyowohũ yahoya, ‘Ŋgĩrĩ ahandĩ hamĩndĩ ŋgorũ kandundĩ,’

meho.

³⁷ Nga asu hoafi ngorü ranambe mengoro ra yahoya, “Asu ai-animbo nindou wafusi-marümündu ahambo himboapondeimboyei,” meho.

Sisasimbo honguambe masihori

(Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Ruk 23:50-56)

³⁸ Sünjunambo Sosep Arimateahündi ai Pairatimbo Sisasindi yifinimoko ra semündumbo yahuhaya hoafimayundo. Sosep ai Sisasimbo süngürü-randeimbiyu, nga ai Sudambo yihimborapurühiyu asu ahandi anihondümbofe hohoanimo ra moai weindahreandi. Pairat ai ahambo ndowarindifisi mehuamboyu, asu Sosep ai Sisasimbo serümündü mahu.

³⁹ Nikodemus, horombo Sisas sowahi nimbokoani mahafu, ranai amboani Sosep-dibo mahafani. Asu ai fisinrumbi moatükuni sanda nimi hori yimbu mamamberu fanduyamundu houmbo nafi-rundeimbi ra semündü haya mahu. Nimi hori ranahandi nimbori ra 30 kirogramiyo.

⁴⁰ Raniyafani ai Sisasindi yifinimoko ra sowarindifani mburina, Suda ai yifinimoko raru arundi süngu fisinrumbi moatükuni sanda parine mburina hoearnambo himondimariheneri.

⁴¹ Sisasimbo nimifihi tikoründümo parüwurihi nübürü mamü ranai yangoroane, asu nübürü ranambe hongu simborambori yifü sifefekoate maningo.

⁴² Suda ai moani ngoafimbo nimarimbo si ranahambo sesi napo diboardo-marhindamboyanani. Asu hongu ra akimi

nɪŋgo hayamboyowane, Sisasɪndɪ yɪfɪnɪmoko ra sowandɪfanɪ hafanɪ masɪheneandɪ.

20

Sisas ai botɪmefiyu

(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Ruk 24:1-12)

¹ Sande hapoadũmbo siambe nɪmbɪ hoanɟɪrɪ kiarowane, Maria Makdarahũndɪ ai honɟu ranɪ sowana mahɪfo. Ai hɪfo honɟu ranɪ fikɪmɪ tũkũfe hɪmboyowane, nɪmoei adũkarɪ nafɪtambeihũ mapaiaro ra paiarɪkoate-mayo.

² Ranɪmboyo asu ai Saimon Pita asu sũngururũ-rundeimbɪ ŋgorũ ahandɪ ŋgusũfoahũndɪ ranahafanɪmbo sowana pɪpɪmayo ho. Ai ho, hoafɪyopɪrũhɪ yahoya, “Adũkarɪmbo nindou ai honɟuambeahɪndɪ masowarũndũmo, nahũ mbasɪhawurɪ, ŋga moai fɪfɪrɪhurɪ,” mehoamboyafanɪ.

³ Ranɪmboyafanɪ Pita asu Sisasɪndɪ ŋgorũ sũngururɪ-randeimbɪ-mayu ranai nɪmai honɟu sowana mahafanɪ.

⁴ Ai yɪbobo pɪpɪna mahafanɪyo, ŋga asu ahambo sũngururɪ-randeimbɪ ŋgorũ ranai Pita-mbo ŋgasũndirũ haya, ai boatei hu honɟu fikɪmɪ tũkũmefiyu.

⁵ Asu ai hu nɪmarũmbo amuifoai hoeire-andane hoearɪ Sisasɪmbo hɪmondũfɪhɪndɪ ra meŋgoroa hoeimareandɪ. Ŋga asu ai moai kefuai honɟuambe hũfu.

⁶ Asu Saimon Pita ai sũngunɪ hu tũkũfi hayamboyo, ai honɟuambe kefuai mahũfu. Ai hũfu hoeireandane hoearɪ Sisasɪmbo hɪmondɪhefɪmbɪhũndɪ ra kurɪmayo.

7 Asu hoeari ŋgorü Sisasindi mbiro himondihefimbihündi ranamboani meŋgorowa hoeimareandi. Hoeari ranana moai amuri kurimayo rani-dibo yangoro, ŋga wanti. Rani-poani-mboyo nindou ŋgamondife sihefembo nahurai kare pare haya meŋgoro.

8 Raniyu asu ahambo süngürü-randeimbi ŋgorü boatei hongu sowana mahu, ranai asükaiyu süngun+ honguambe kefuai hüfu, hoeari yangri+ meŋgoro ra hoeire haya anihondümbi-mareandi.

9 (Rani simboani ana moai ai fifirineandi Baiborambe yare hoafiyowohüya, “Honguambeahindi botindifimbui,” meho ra.)

Sisas ai Maria Makdarahündi sowahi tüküme fiyu

(Mak 16:9-11)

10-11 Raniyafani asu ahambo süngüriniri-rinandeimbi ai worina hihiriyafine mahafani, ŋga Maria ai hongu fikimi niŋgombo araniyohü maninŋo. Asu ai araniyowohüyo hongu-mayo ranambe amoefoe himbomayo.

12 Asu ai himboyowane, sünambeahindi nendi yimbu kifohi hoearümbi Sisasimbo sihehori wami mamarifanda hoeimareapiri. Ŋgorü ai mbirowani nimiru, asu ŋgorü ai yirimbonani nimiru.

13 Ai Mariambo safaniya, “Nimorehi, se nimboefi aranayafa?” masafandamboyo. Asu ai ahafanimbo hoafiyopirühi yahoya, “Nindou ai wandi Adükarimbo sahorimindei hehimbo, nahü mbasihehori ro moai fifirihini, ŋga ranimboanahi,” meho.

14 Ai raweyaho haya hihirifeyowane, asu Sisas ai daboadanî manünguwa hoeimareri. Nga asu Maria ai moai Sisas-ani yaho fifireri.

15 Sisas ai yahuya, “Nimorehi, se nimboe aranayafa? Se dabo kokori+hüyafa?” mehuamboyo. Asu Maria ai nübürî aharambür-ani yahohaya hoafiyondowohü yahoya, “Se Sisasimbo sowarîndifühi ana, sowarîndifi hafî sîhaworühi nafuindafan-animbo ro ahambo ndahümîndî ngamboane,” mehuamboyo.

16 Asu Sisas ai yahuya, “Maria,” mehuamboyo. Asu Maria ai hihirife, ahambo fifireri haya Hiburu-yafe hoafinambo yahoya, “Rabonai,” meho. (‘Rabonai’ ra Hiburu-yafe hoafinambo ‘Yamundo-randeimb-ane’.)

17 Sisas ai yahuya, “Se wambo kîkîhindandîfîndîrimboya. Awi ro moai wandî Ape sowana hahühi. Nga se wandî wandafi mamî sowana ngafi rando hoafîndafîpurühi animboya, ‘Roana wandî Ape, sîhamundî Ape asu wandî God, sîhamundî God, ahambo sowana hahühühanahi,’ mbîsafî,” mehuamboyo.

18 Asu Maria Makdarahündî ai ho ahambo süngururü-rundeimbimbo hoafiyopurühi yahoya, “Ro Adükarimbo hoeimarîhini,” asu Sisas hoafiyuweimbi hoafi ra hoafimepurî.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi sowahi tüküme fiyu

(Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Ruk 24:36-49)

19 Sisasimbo süngururü-rundeimbî ai Sudambo yîhimbo-rupurühiyomo worî ai nîmarîmondeimbi ra yipurî paru houmbo mamarîmo. Ranîyu asu Sisas ai Sande

nimbambeahi tüküfi, ahamundi mbusümo manüngu. Ai yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi,” mehupuri.

20 Ai yare hoafiyupurühiyu asu ahandi watiñari ngiri safini ra ahamumbo nafuimepuri. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ahamundi Adükari ranahambo hoeirüwuri houmbo hihifi-hihifimemo.

21 Asu Sisas ai asükaiyu yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi. Wambo Ape ai koamarihendira makosahi yahurai-animbo asu ro sihamumbo koandiheheapuran ngomo,” mehu.

22 Ai raweyahuhüyu, ahamumbo sowanambo yafambenambo ahandi yafui ra foehepurühi yahuya, “Se Yifiafi Aboedi sowandümo.

23 Asu se ngorü nendi-yafe hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi mbisimondani ana, God ai amboawi mbusümbui. Nga asu ngorü nendi-yafe moaruwai hohoanimo ranahambo se amboawi yaho hoafikoate-ayomo ana, asu God ai ngiri ranahambo amboawi mbüsü,” mehu.

Tomas ai Sisasimbo hoeimariri

24 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi sowahi tüküfiyuwane, asu süngurüri-randeimbi mamai ai moai amuri ra-babidimbo nimiru. Nindou aiana Tomasiyu, nga asu ahandi ndüri ngorü ra Didimus-ani.

25 Raniyomo bidifiri ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Roana Nindou Adükariimbo hoeimarihuri,” mehomo.

Nga asu Tomas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Asu ro ahambo tikomaruründimo

ambe ra hoefekoate-ya, asu ahambo wandi warinambo ambe ranambe sundifekoate-ya, asu yifiarinambo ngirisafini wafusumarundumo sundifekoate-ayah ana, ro ngiri ranimbo anihondumbo-ndiheandi, nga wani,” mehu.

²⁶ Asukaiyo mami wik ho hayamboyanane, ahambo sungururü-rundeimbi ai Tomas-babidimbo worambeahi mamarimo. Ai yipuri mungu papiru houmbo nimarimondane, asu Sisas ai ahamundi mbusumo tüküfi manungu. Raniyu ai yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi,” mehu.

²⁷ Raniyu asu Tomasimbo hoafiyunduwöhü yahuya, “Sihafi wari batendi naha ndanifihisündowandüh-animbo, asu se wandi watinari ra hoeiro. Asu se wandi ngirisafini wari paro. Se ndanahambo yimbu hohoanimo-ndamboyafi, nga anihondumbo-ndowandi,” mehuamboyu.

²⁸ Asu Tomas ai simbori ahambo yahuya, “Se wandi Adükari asu wandi God-anafi,” mehuamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Se wambo hoeirowandiri hawambo wamboanafi anihondumbo-arowandiri. Nga nindou ai wambo hoeifendirikoate-yehü anihondumbo-arhindiri ana, ai hihifi-hihifi-mbeyeiamboane,” mehu.

Son ai buk nda sürü papimarandi ahandi nimindi

³⁰ Sisas ai God sowahindi makusu ra nafuimbohünda hepünifeimbi moatükuni afindi ahambo sungururü-rundeimbi-yomondi

hĩmboahũ ratũpurĩmayu ra ro moai buk ndanambe munũ sũrũ papĩrĩhandĩ.

³¹ Nga ro ndanĩ hoafĩ nda sũrũ papĩrĩhamboanahĩ. Ro sũrũ papĩmarĩhandĩ nda Sisas ai Kraisi-ani asu Godĩndĩ Nĩmor-ani ranĩmbo anĩhondũmbo-mbirĩhinda samboyahĩ sũrũ papĩmarĩhandĩ. Nga asu se ranahambo anĩhondũmbo-arĩhindĩ ana, asu aboedĩ yanũgĩrĩ nĩngombo hohoanĩmo ra ndahũmũndimboyei.

21

Sisas ai sũngururũ-rundeimbĩ 7 ahamumbo sowahĩ tũkũmefiyu

¹ Asũkaiyu sũngunambo Sisas ai ahambo sũngururũ-rundeimbĩ sowahĩ Taiberias kurĩhoe puĩarũhĩ ndahurai ndare tũkũmefiyu.

² Saimon Pita, Tomas, ndũrĩ ahandĩ ŋgorũ Didimus yahomo-rundeimbĩyu, Natanier Kenĩhũndĩ Gariri hĩfĩhũndĩyu, Sebedindĩ nĩmorĩ yimbuyafanĩ, asu ŋgorũ yimbu ahambo sũngurĩ-neandeimbĩyafanĩ ai manĩngomo.

³ Ranĩyu asu Saimon Pita ai ahandĩ horombodĩdĩ ratũpurĩ asũkai semĩndĩmbo hohoanĩmoyuhũ yahuya, “Ro ana andũrĩnambo kinĩ wowarĩmboanahĩ,” mehuamboemo. Asu ai yahomoya, “Ro-amboanĩ se-dĩbo ŋgefo sefomboanefĩ,” mehomo. Ranĩyomo ai homo houmbo, botambe mafareafundĩ. Nga ranĩ nĩmbĩnambo ai moai kinĩ mam-amboanĩ hũrũhoundĩ, ŋga wanĩ.

⁴ Hapoadũmbo siambe hũfĩhamĩndĩ forĩforĩyuambe, Sisas ai hoe kĩmĩ manũnguambo

asu ahambo süngururü-rundeimbi ai Sisasimbeipoani mehomo.

⁵ Raniyu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Wandafi mamî, se moai kinî wakîründimoyoa?” mehuamboemo. Asu ai simborî hoafiyomondühi yahomoya, “Wani,” mehomondamboyu.

⁶ Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Andürî ra naha se warîhondü waranî bot ranîhundünî daboadundan-animbo, se kinî bîdîfirî hoeindumboemo,” mehuamboemo. Asu ai andürî ra hoafîmayu ranambe masafoarunda, kinî afîndî ranai andirî ra tüküme Feyoa, himîndimbo sîsamîndîmarundî.

⁷ Sisas ahambo süngurürî-randeimbi wudîyafandeimbi-mayu ranai Pitambo yahuya, “Pita, nindou ranana Sisas-ani,” mehunduamboyu. Asu Saimon Pita ai nîmai ahandî ngîsîharî hoearî yimündîhai masîhendî ra hühîre hînîngîre haya hîmonî pîmayu.

⁸ Asu bîdîfirî ai botambe gudi sowana hafomo mburu, andürî ra kinî kameihî hüründümo. Asu ai gudi ranî fikîmî angunî safiyomopoanî, nga 100 mitayo manîngomo.

⁹ Gudikîmî hîfomo tüküyafu hoeirundane, asu hai ranai gudîwamî horowohüyo ranambe kinî mamî huru asu bret mamî yangurü marandî.

¹⁰ Raniyu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Kinî haponda wakîmaründümo bîdîfirî ra sowandümo sîfomo,” mehuamboemo.

¹¹ Raniyu asu Saimon Pita ai botambe kefuai nîmarümbo, andürî ra gudiana hürämündî masüfu. Raniyo asu andürî ranambe kinî afîndî

boagiri-boagiri 153 pütapimayo. Kini ranai afindiyosi, nga asu anduri ranai moai kifikayo.

¹² Raniyu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se sifomo, kini sowasümo!” mehu. Nga asu moai nindou mamä ai ahambo düdurirühi, ‘Se didiyafi?’ yahundo. Nga ai munguambo Adükarani yahomo fifirüwuri.

¹³ Raniyu Sisas ai süfu kini ra yimbureapurü mbura asu bret ranamboani rasüngurasüngumareapurü.

¹⁴ Sisas ai honguambe-ahindi tüküfi hayamboyu, asu ahambo süngururü-rundeimbiyomondä himboahü ngimimbo tüküme fiyu.

Sisas ai Pitambo hoafimayundo

¹⁵ Ai sowasümondühi nimarimomboemo, Sisas ai Saimon Pitambo yahuya, “Saimon, Sonindi nimori, awi se nindou ndanahamumbo ngasünowapurü hawambo, wambo se afindi hohoanimo-yafindirühi-yafindirühi?” mehuamboyu. Asu Pita ai hoafiyundühi yahuya, “Yini, Adükari, se fifirowandi, ro sishambo aboedi hohoanimoayahanini,” mehuamboyu. Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Se wandi sipsip weihoandi ranaheimbo sesi manguindanduri ndandi,” mehu.

¹⁶ Asükaiyu yimbumbore hoafiyunduhü yahuya, “Saimon Sonindi nimori, se wambo anihondü hohoanimo-yafindirai wanayo?” mehundowamboyu. Asu Saimon ai hoafiyunduhü yahuya, “Yini, Adükari, se fifirowandi ro sishambo hohoanimo-yahanini,” mehundowamboyu. Asu Sisas ai hoafiyunduhü

yahuya, “Se wandi sipsip weihoandi ranaheimbo sesi manguindanduri ndandi,” mehu.

¹⁷ Asukaiyu ngimimbore hoafiyunduhü yahuya, “Saimon, Sonindi nimori, se wambo hohoanimo-yafindirühiyafi?” mehuamboyu. Ranimboyu asu Saimon Pita ai ngusüfo afindi kumareandi Sisas ai ngimimbore hoafiyuhi, “Se wambo hohoanimo-yafindirühiyafi,” mehu ranimbo. Ranimboyu ai Sisasimbo yahuya, “Adükari, se mungu moatükuni fifir+wamboanafi. Se fifirowandi ro sishambo hohoanimoyahanini,” mehindowamboyu. Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Se wandi sipsip weihoandi ranaheimbo sesi manguindanduri ndandi.

¹⁸ Ro anihondumboanahi hoafayahanini, se horombo hoarifi nimbafambeyafi ret sishafi hondü ra güdo hawa hifi se hombo yifirimayafi rani-sungu yangiri mahahabodifi. Nga sungunambo se boagiri+yafambe ana, sishafi watiñari ra ngurindohoefti hawa asu nindou ngorü ai sishafi ret ra sishambo güdeanini haya, se nahaniniyo hombo moi safani nindou ranai sishambo ndemündünini ngumbui,” mehu.

¹⁹ Sisas rani hoafi yare hoafimayu ranahandi nimindi ra: Sungunambo Pita ai Sisasindi ratüpuri ratüpuri mayu ranimbo Godimbo nduri adükari segodombohünda yifindümbui. Ai Pitambo hoafiyunduhü yahuya, “Se wambo sungundandiri,” mehu.

*Sisasimbo sungurüri-randeimbi ahandi
ngusüfoahündi*

20 Pita ai hihiri fi hoeirirane, Sisas ahambo süngürü-randeimbi ngusüfoahündi-mayu ai ahafandi süngu mahu. Nindou ranana horombo sowasümondühi nimarimombo Sisasindi hangifoani nimarumbo hoafiyuhi, “Adükari, nindou didai shambo hürütümbi-yomondi warihümandeanini?” mehu, aiyu ahandi süngu mahu.

21 Pita ai hoeiriri haya, Sisasimbo yahuya, “Adükari, nindou nda nüngufimboyua?” mehuamboyu.

22 Asu Sisas ai hoafiyunduhü yahuya, “Ai nünguanı ro asükainda tüküfembo sahehea hohoanımoayahı ana, asu rani hohoanımo ra shafıyo? Se wambo süngundandiri!” mehu.

23 Raniyo asu yafui hoafi ra nindou munğu ahei mbüsümo tüküfeyowohü yahoya: ‘Süngürü-randeimbi ra ngiri yifindu,’ meho. Nga Sisas ai moai hoafıyo, ‘Ai ngiri yifindu’ yahumboypuanı. Nga ai yahuya, ‘Ai nünguanı ro asükainda tüküfembo sahehea hohoanımoayahı ana, asu rani hohoanımo ra shafıyo?’ mehu.

24 Süngürü-randeimbi ranai-ani ndanı hoafi nda sürü papımarandı. Asu ro rarihu fıfirihündi ahandi hoafi anıhond-ane.

Bidifirani hoafi

25 Afındi moatükunı bidifiri Sisas ratüpurımayu ra engoro, nga moai munğu sürü papıyo. Nga asu nindou ai munğu moatükunı Sisas ratüpurımayu ra munğu hondü mamani randühi paparandı ana, asu buk ranambe sürü ra afındi safı papındımboe.

Asu ro hohoanimoayahĩ munḡuambo hifi ḡgiriĩ
simonḡorindo.

Godꞏndꞏ Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3